

www.ppk.cz

počítač *pro každého*

21 STRAN NÁVODŮ

- ▶ Vlastní obal na DVD
- ▶ Televize v počítači
- ▶ Nechte děti malovat
- ▶ Animace – pohyblivé obrázky
- ▶ Zkontrolujte si počítač
- ▶ Tipy pro MS Excel

Windows jako nová

JAK A CO ZÁLOHOVAT ▶ 38

POSTUP PŘI INSTALACI ▶ 39

JAK NA OVLADAČE ▶ 41

Levné notebooky ▶ 10

**TEST 6 NOTEBOOKŮ
OD 15 DO 23 TISÍC**

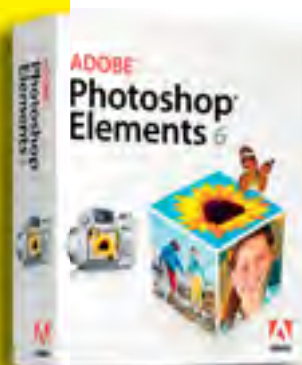
**Hudba, TV a video
ve Windows Vista** ▶ 44

**Vlastní internetové
stránky** ▶ 36

PŘEDSTAVUJEME

**Krotitel
obrázků** ▶ 16

**ADOBE
PHOTOSHOP
ELEMENTS 6**

**Šikovný foťáček
do nepohody** ▶ 18

**OLYMPUS
μ 830**

Test levných notebooků ▶ 10

CO NAJDETE NA CD ▶ 4

ÚVODNÍK ▶ 5

NOVINKY ZE SVĚTA POČÍTAČŮ ▶ 6

TÉMA ČÍSLA

LEVNÉ NOTEBOOKY ▶ 10

Pryč jsou časy, kdy byly notebooky výsadou manažerů – dnes si přenosný počítač mohou za rozumnou cenu pořídit i domácí uživatelé. V testu jsme prověřili šest notebooků a představíme vám i jeden velmi levný model, který však pracuje pod operačním systémem Linux.

PŘEDSTAVUJEME

ZKROŤTE SVÉ FOTOGRAFIE ▶ 16

Každý profesionální grafik zná špičkový grafický program Adobe Photoshop. Služeb programu nazvaného Adobe Photoshop Elements, který pochází od téhož výrobce, mohou využít i amatérští (a poloprofesionální) fotografové. Na trh právě přišla jeho šestá verze.

ODOLNÝCH OSM MILIONŮ ▶ 18

S kapesním automatem Olympus mju 830 se můžete vydat fotografovat do skutečně neprozkoumaného „terénu“, protože fotoaparátu nevádí trocha vody, prach ani další podobná, pro běžný přístroj smrtelná nebezpečí.

STEREO NA CESTY ▶ 33

Multimediální přehrávač Samsung YP-S5 má nejenom atraktivní zevnějšek, ale především disponuje vysouvacími reproduktory, takže hudební zážitky si můžete dopřát i bez sluchátek.

INTERNET

VY JEŠTĚ NEMÁTE SVŮJ WEB? ▶ 36

S rozšiřováním internetu neustále roste i počet webových stránek. Ty má dnes už kdekdo, od nadnárodních korporací až po děti školou povinné. Chcete i vy mít svůj vlastní web?

Reinstalace operačního systému Windows ▶ 38

Kapesní automat Olympus ▶ 38

JAK NA TO

JAK SE STÁT HUDEBNÍM MANAŽEREM ▶ 19

Program Music Manager se postará o vaše hudební soubory. Program dokáže vyhledat soubory na vašem disku, vytvořit z nich databázi a playlist a soubory přehrát.

MALUJTE S DĚTI ▶ 21

Jestliže chcete, aby děti nehrály jen počítačové hry, ale aby prostřednictvím počítače i malovaly, zkuste jim nainstalovat program Tux Paint, poskytovaný zdarma. A možná si něco nakreslíte i vy sami.

ZKUSTE SI VYTVOŘIT ANIMACI ▶ 23

Snad každý, kdo pracuje s počítačem, někdy zatouží vyrobit si na počítači film, nebo alespoň obrázky, které by se nějak pohybovaly. Pokud si tedy chcete takovou animaci sami vytvořit, vyzkoušejte prográmk Pivot Stickfigure Animator.

ZKONTROLUJTE SI POČÍTAČ ▶ 25

Čas od času se stane, že potřebujete zjistit informace o aktuální konfiguraci svého počítače. Pomocí programu Everest Home Edition tyto údaje snadno získáte.

TELEVIZE V POČÍTAČI ▶ 27

Digitální televizní vysílání časem nahradí vysílání analogové. Televize se dá pohodlně sledovat na počítači, avšak musí být k tomu patřičně vybaven: nejdůležitější je hardwarový TV tuner a samozřejmě přehrávací software. My vám představíme program MyTheatre.

VLASTNÍ OBALY NA CD/DVD ▶ 29

Textový procesor Writer vám dovolí vytvořit úhledné obaly na CD a na DVD. S využitím předem připravených šablon to půjde snadno – krabíčky nemusíte měřit ani návrhy obalu sami vymýšlet.

TIPY PRO EXCEL 2007 ▶ 31

Ukážeme si, jak v Excelu ukotvit příčky a jak si prohlédnout obsah buňky, která ukrývá dlouhý text (ať se jedná o vzorec, nebo o nějakou poznámku).

RADY A NÁVODY

INSTALACE WINDOWS: ZÁLOHA DAT ▶ 38

První krok při reinstalaci operačního systému je sice pouze přípravný, zato velmi důležitý. Pokud by se reinstalace náhodou nepovedla, lze ji zahájit znovu, ale neprovedete-li zálohu důležitých dat, velmi reálně hrozí, že o ně přijdete nadobro.

INSTALACE OPERAČNÍHO SYSTÉMU ▶ 39

Instalace operačního systému sice není náročná, ale obsahuje některé volby, které uživatel běžně nevyužije. Popíšeme tedy krok za krokem instalaci Windows XP Home.

ZÁLOHA A OBNOVENÍ OVLADAČŮ HARDWARU ▶ 41

Reinstalace operačního systému přináší i nutnost instalovat znovu ovladače hardwaru (tzv. drivery).

AKTUALIZACE OPERAČNÍHO SYSTÉMU ▶ 43

Máte-li čerstvě nainstalován operační systém a v něm všechny ovladače hardwaru a jste-li připojeni k internetu, měli byste operační systém ještě aktualizovat.

MULTIMEDIÁLNÍ KRÁL ▶ 44

Nový operační systém Windows Vista přináší mnoho novinek v řadě oblastí, a to od zabezpečení počítače až po uživatelské prostředí. V edicích Home Premium a Ultimate navíc uživatelé najdou řadu nových funkcí pro práci s multimédií.

TELEVIZE VE WINDOWS VISTA ▶ 46

Součástí nového operačního systému Windows Vista je program Windows Media Center, který promění počítač ve výkonný videorekordér. Stačí jen vlastnit kompatibilní zařízení pro příjem televizního vysílání – jeho cena dnes začíná na několika stokrát.

LISTÁRNA ▶ 47

Co najdete na CD?

Na cédéčku najdete plnou verzi komplexního balíku bezpečnostních programů nazvaného Norton Internet Security 2008. Dále jsme pro vás připravili rubriky Multimédia, Diagnostika a nechybějí ani pravidelné rubriky Novinky, Servis a Zajímavosti.

Norton Internet Security 2008

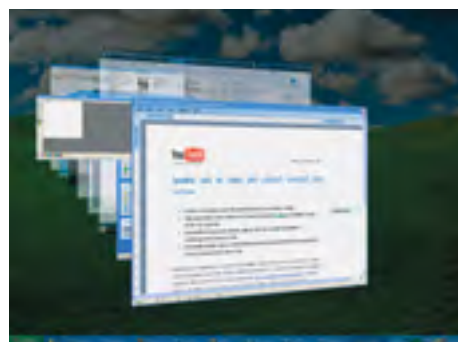
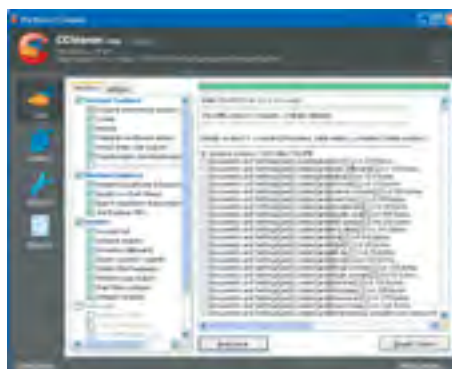
Plná verze komplexního balíku bezpečnostních programů nazvaného Norton Internet Security 2008 (můžete u něj počítat s devadesátidenní aktualizací) nabízí skutečně ucelenou ochranu počítače před nejrůznějšími hrozbami číhajícími v celosvětové počítačové síti. Krom jiného poskytuje ochranu před spywarem, viry, červy a tzv. trojskými koni.

rubrika na cd: obsah cd/bonus

CCleaner 2.04.543

CCleaner je kvalitní program pro vyčištění vašeho operačního systému a pevného disku. Najde a vymaže přebytečné soubory z disku, vysype koš, smaže historii naposledy otevřených souborů, vymaže cookies a historii z internetového prohlížeče (Firefox, Opera, Internet Explorer) apod. Přítomen je nástroj pro správu programů spouštěných při startu Windows a pro snadné odinstalování nepoužívaného softwaru.

rubrika na cd: obsah cd/novinky

WinFlip 0.42

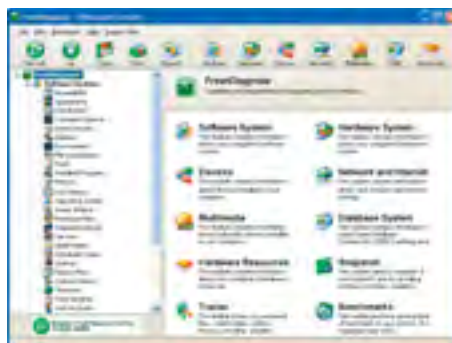
Windows Vista přináší působivé a praktické přepínání mezi otevřenými okny s torjzroměrnými náhledy známé pod jménem Flip 3D. Díky programu WinFlip však mohou stejnou funkci využít také uživatelé Windows XP. Přepínat mezi okny jednotlivých aplikací můžete pomocí nastavitelné klávesové zkratky (běžně Win+Tab nebo Alt+Tab), případně pomocí gest myši.

rubrika na cd: obsah cd/zajímavosti

Fresh Diagnose 7.74

Fresh Diagnose je mocný nástroj pro zjištění informací o vašem počítači, a to od hardwaru přes software a připojení k síti až po uživatelská nastavení. Zjistí vše potřebné o pevných discích, grafické kartě, procesoru, základní desce, tiskárně, myši a klávesnici, herních zařízeních, operačním systému, nainstalovaných ovladačích, připojení k internetu apod.

rubrika na cd: obsah cd/diagnostika

SLEVY NA SOFTWARE

Ve spolupráci se společností Miton CZ (provozovatelem serveru www.sw.cz) vám přinášíme další slevy na nákup zajímavých programů. Více informací najdete na přiloženém cédéčku!

SW.CZ

SPECIALISTA NA SOFTWARE

AIMP Classic 2.10

AIMP vedle přehrávání, ekvalizéru, knihovny médií a možnosti nahrávat zvuky nabízí také konverzi mezi jednotlivými formáty (čili mezi MP3, WMA apod.). Uživatelé také umožňují převádět skladby z hudebního CD do formátu MP3. Častějším posluchačům hudby se jistě zalíbí i zabudovaný editor ID3-tagů. Tato funkce slouží kupříkladu ke správnému zobrazování skladeb ve vašem přenosném MP3 přehrávači.

rubrika na cd: obsah cd/multimédia

Tux Paint 0.9.18

Tux Paint je jednoduchý a přitom velmi šikovný kreslicí program určený především pro děti. Nabízí jednoduché a přehledné uživatelské prostředí, legrační zvukové efekty a kresleného maskota, který pomůže dětem při používání programu. Kromě instalačního souboru programu najdete na cédéčku i soubor, pomocí kterého přidáte do programu mnoho razítek (tzv. stamps). Jedná se o obrázky (zvířata, květiny, auta apod.), které můžete při kreslení využívat.

rubrika na cd: obsah cd/servis

NOTEBOOK ZA OSM TISÍC

Vážení čtenáři, možná uvažujete o tom, že starý stolní počítač vyměníte za notebook, ale odrazují vás vysoké ceny. Svět se však mění a skutečnost této představě dnes už neodpovídá. Díky masové výrobě se ceny komponent pro notebooky v posledních letech výrazně snížily, a tak s potěšením zjišťujeme, že průměrná cena slušně vybaveného notebooku určeného pro běžné domácí uživatele klesla pod hranici 20 000 Kč. My jsme pro vás otestovali šest takových notebooků, které úspěšně konkurují sestavám stolních počítačů nejen výkonem, ale i cenou. Nový funkční notebook (i když ne zcela srovnatelný s těmi ostatními, mimo jiné proto, že je vybaven jiným operačním systémem) můžete mít už za osm tisíc korun. Jakou výbavu a jaký výkon můžete od levných notebooků očekávat, to si přečtete na stranách 10–14.

Druhým větším tématem tohoto vydání je opakovaná instalace Windows. Po nějaké době používání se totiž většina počítačů dostane do stavu, kdy je nutno provést „generální úklid“, spojený s novou instalací operačního systému. Seznámíme vás nejen s postupem instalace Windows (vybrali jsme nejrozšířenější operační systém Windows XP), ale také s tím, jak a co byste měli předem zálohovat a jak zálohovat a pak obnovit ovladače hardwaru, abyste při celé akci nepřišli o žádná důležitá nastavení.

Na přiloženém ceděčku najdete opět výběr více než padesáti užitečných programů. Kromě plné verze bezpečnostního balíku Norton Internet Security 2008 (s licencí na čtvrtletní bezplatné aktualizace) jsou tu i programy na úpravu a přehrávání hudby a videa, diagnostické nástroje a další programy.

Ivan Heisler, šéfredaktor

Předplatné objednávejte na nové adrese.
Předplatné časopisu Počítač pro každého nyní zajišťuje společnost **SEND Předplatné, s. r. o.**
Veškeré objednávky a další korespondenci ohledně předplatného v ČR (včetně případných reklamací nedoručených časopisů) posílejte na adresu **SEND Předplatné, P. O. BOX 141, 140 21 Praha 4** (tel.: 225 985 225, e-mail: ppk@send.cz).
Více na straně 49.

Reklama poškozených nebo nečitelných CD/DVD nadále posílejte na adresu redakce, případně e-mailem na adresu cd@ppk.cz.

Nová služba pro předplatitele: sledujte své předplatné on-line!

Každý předplatitel má nyní možnost sledovat své předplatné prostřednictvím internetu. Na internetové stránce www.send.cz (vpravo v sekci **Přihlášení** – viz obrázek) zadejte jako jméno své příjmení včetně diakritických znamének a první písmeno napište velké (organizace zapíše IČ). Jako heslo uveďte svoje předplatitelské číslo (toto číslo je uvedeno jako specifický symbol na faktuře k předplatnému a najdete jej vždy i na obalu, v němž je vám doručen časopis, a to na třetím řádku adresy). Na Vaší kartě je uveden seznam předplacených časopisů, období, na které máte časopisy předplaceny, a to, jestli máme zaedvidovanou Vaši platbu. Můžete zde také změnit zasílací adresu, předplatné ukončit, případně vytisknout fakturu nebo daňový doklad.

inzerce

LCD monitor pro hráče

Společnost BenQ rozšiřuje svou nabídku LCD monitorů o model BenQ X900. Tento 19palcový LCD monitor formátu 4 : 3 pracuje v rozlišení 1 280 × 1 024 bodů, doba odezvy je 5 ms, jas 300 cd/m² a kontrastní poměr 800 : 1. Úhly pohledu jsou ve vodorovném i ve svislém směru 160 stupňů. Pro připojení k počítači jsou zde porty D-Sub a DVI-D. Tento model je proveden v černé barvě s pestrým pruhem na spodní části a nabízí vylepšené herní funkce. Disponuje například šesti speciálními režimy (standardní, dynamický, filmy, fotografie, akční hra a závodní hra) a o vylepšení obrazu

se starají technologie PerfectMotion a AMA. LCD monitory BenQ řady X jsou vybaveny konektory HDMI, které umožňují připojit moderní HD přehrávače DVD nebo herní konzole.

BENQ X900

Cena včetně DPH: 5 380 Kč.

www.benq.cz

Klávesnice s displejem

Klávesnice Genius KB 380 integruje funkce kalkulačky a internetového telefonu. V případě příchodního telefonního hovoru realizovaného přes VoIP/Skype modře podsvícený LCD displej upozorní uživatele blikáním. V případě zmeškaného hovoru upozorňuje displej na tuto skutečnost modrou září, a to až do příchodu uživatele. Klávesnice má pro pohodlné telefonování i konektory,

sloužící k připojení externího mikrofónu a reproduktorů či sluchátek. Klávesnice Genius KB 380 je osazena celkem 14 klávesami pro ovládání multimédií a pro práci s internetem.

GENIUS KB 380

Cena včetně DPH: 749 Kč.

www.geniusnet.com

Levná zrcadlovka

Na jaře se na trhu objeví nová digitální zrcadlovka Nikon D60. Model patří do desetimegapixelové kategorie a na zadní straně najdete 2,5palcový LCD. Zrcadlový hledáček by měl pokrývat až 95 procent zobrazované scény. Model D60 se bude hodit i na fotografování velmi dynamických dějů, a to nejenom díky okamžitému startu, ale také díky svižnému sekvenčnímu snímání. Rychlostí tří snímků za sekundu pořídíte sérii devíti snímků za sebou ve formátu RAW (NEF) a fotografie v JPEG můžete exponovat neomezeně.

Model je vybaven i čistícím antiprachovým systémem. Z funkčního vybavení se můžete těšit na všechny standardní expoziční režimy – od automatického nastavení parametrů expozice přes nastavení priorit až po manuální. Nikon D60 bude zajímavý i nízkou cenou: ta by měla být necelých 15 000 Kč.

NIKON D60

Cena včetně DPH: 15 000 Kč.

www.nikon.cz

Projektory s vysokým jasem

Projektory Hitachi CP-X807 (viz obrázek) a CP-X705 poskytují obraz v rozlišení 1 024 × 768 bodů a s kontrastním poměrem 1000 : 1. Oba projektory se pyšní také vysokým jasnem: model CP-X807 má svítivost 5 000 ANSI lumenů a projektor CP-X705 disponuje svítivostí 4 500 ANSI lumenů. Projektory nabízejí také mnoho konektorů pro připojení různých zařízení – je zde rozhraní HDMI, S-Video, USB, konektory BNC i rozhraní pro připojení k počítačové síti. Model CP-X807 navíc obsahuje slot pro paměťové kar-

ty SD a lze ho rozšířit o modul Wi-Fi pro bezdrátové připojení. K dispozici jsou celkem čtyři volitelné objektivy, umožňující promítat obraz velmi zblízka, nebo naopak z dálky – zvlád-

nou projekční vzdálenost od 0,6 m až do 76,2 m.

HITACHI CP-X807

Cena včetně DPH: 118 900 Kč.

HITACHI CP-X705

Cena včetně DPH: 83 290 Kč.

www.hitachi-online.cz

Levný inkoustový barevný tisk

Společnost HP uvádí na trh řadu barevných tiskáren HP OfficeJet Pro K5400. Poskytují kvalitní barevný tisk a uživatelé zaujmou i nízké náklady na tisk. Vysoká je i rychlost tisku: v režimu Normal produkuje tiskárna až 16 stran za minutu černobíle a až 15 stran za minutu barevně. V černobílém režimu tiskne tento model při rozlišení 1 200 × 1 200 dpi a v případě barevného tisku lze zvolit rozlišení až 4 800 × 1 200 dpi. Tiskárny tisknou ze čtyř samostatných zásobníků inkoustu

a mohou být vybaveny síťovým rozhraním, umožňujícím připojit tiskové zařízení k počítačové síti, a také duplexní jednotkou pro oboustranný tisk. Zásobník papíru je dimenzován na založení až 250 listů papíru.

HP OFFICEJET PRO K5400

Cena včetně DPH: od 4 490 Kč.

www.hp.cz

Přenosné pevné disky

Pro přenos velkého objemu dat mezi počítači se výborně hodí externí pevné disky. Nové modely 2,5palcových pevných disků s kapacitou 120, 160, 250 nebo 320 GB nabízí společnost Verbatim. U všech modelů je možné volit mezi disky s rozhraním USB a disky, které pro připojení k počítači nabízejí dvě rozhraní: USB a FireWire (maximální přenosová rychlost rozhraní USB 2.0 High Speed je 480 Mb/s, u rozhraní FireWire je maximem rychlost 400 Mb/s). Úložné disky používají rozhraní SATA a pracují při 5 400 otáčkách za minutu. Napájení je zajištěno prostřednictvím rozhraní USB či FireWire.

EXTERNÍ DISKY VERBATIM

Cena včetně DPH:
od 1 772 Kč do 4 595 Kč.

www.verbatim-europe.com

SPOLEČNOST ABRA ZÍSKALA CERTIFIKÁT PRO INTRASTAT

Systémy ABRA G1, G2, G3 a G4, verze 8.02, získaly certifikát o způsobilosti k podávání výkazů Intrastat prostřednictvím portálu veřejné správy (<http://portal.gov.cz>). Osvědčení vydalo Generální ředitelství cel na základě testů, které byly provedeny 8. ledna 2008 ve spolupráci s pracovištěm HelpDesk Intrastat Celního ředitelství v Olomouci.

<http://www.abra.cz>

LEVNĚJŠÍ CERTIFIKÁTY PRO BEZPEČNOU KOMUNIKACI

Společnost Zoner software snížila ceny SSL-certifikátů společnosti THAWTE až o 20 % a po celý únor nabízí certifikát SSL 123 s 60% slevou, tedy za 990 Kč (1 178 Kč s DPH). Certifikáty SSL se využívají pro bezpečnou komunikaci na internetu. Pomocí šifrování chrání komunikaci mezi návštěvníkem webových stránek, zákazníkem e-shopu a serverem. Pro platební transakce jsou certifikáty SSL nutností.

<http://www.czechia.com>

Znáte svoje sousedy?

Česká republika je už čtvrtý rok součástí Evropské unie, politicky i ekonomicky významného mezinárodního společenství 27 států, ve kterém žije téměř půl miliardy lidí. Je proto víc než vhodné znát základní informace o svých sousedech. Zajímavý způsob, jak takové informace získat, nabízí dětem multimediální CD-ROM Evropská unie.

V naučné části CD se dozvíte základní údaje o jednotlivých státech, jejich území, obyvatelstvu, ekonomii apod. Ke každé zemi se zobrazí mimo jiné její mapka, vlajka, měna, několik základních slov (např. dobrý den, prosím, děkuji, na shledanou atd.) a krátký text „Evropané sjednocení v různorodosti“ v jazyku příslušné země. Text příspěvku si lze nejen přečíst, ale také poslechnout (text je namluven rodilým mluvčím) a také je možné poslechnout si hymnu daného státu. U schematické mapy každého státu lze volit zobrazení nížin a horstev, vodstva, významných měst nebo ekonomických aktivit (průmysl, zemědělství, přírodní zdroje). Připraveno je i několik grafů, srovnávacích jednotlivé státy Evropské unie podle rozlohy, výše HDP, počtu obyvatel a podle délky života. Atraktivní částí přehlídky je fotogalerie 18 zajímavých míst v každé zemi, škoda jen, že ne vždy prezentovaná dostatečně kvalitními snímky.

Zábavní část CD nabízí deset her a znalostních kvízů, jako jsou pexeso, vybarvi vlajku, seřaď státy podle rozlohy, přiřaď hlavní město ke státu, přiřaď vlajku ke státu, ukaž stát, ukaž hlavní město apod. Úspěšní řešitelé se zapisují do tabulek pořadí, v případě chybných odpovědí se můžete seznámit se správným řešením.

CD-ROM zatím existuje jen jako multilicence pro školy a je škoda, že ho nelze získat také pro jedinou uživatelskou verzi. ■ Milan Pola

snadné ovládání, ukázky různých jazyků

není jedinou uživatelskou verzi

EVROPSKÁ UNIE

Multimediální učební pomůcka

Silcom, CD-ROM & Multimedia, Opava

www.silcom-multimedia.cz

Cena multilicence:

2 290 / 2 990 Kč (podle typu školy).

SERVISNÍ BALÍČEK PRO WINDOWS VISTA

Společnost Microsoft oznámila uvolnění prvního servisního balíčku (SP1) pro Windows Vista do výroby. Během několika týdnů bude na internetových stránkách společnosti Microsoft nabídnut současným uživatelům tohoto operačního systému ke stažení a následně bude dostupný prostřednictvím služby Windows Update. Servisní balíček pro české verze systému Windows Vista bude dostupný v polovině dubna a prostřednictvím služby Windows Update v polovině května. Servisní balíček obsahuje kromě zcela nových dodatků také všechny předešlé aktualizace.

<http://www.microsoft.com/cze>

NOVÝ TARIF UPC: VOLÁNÍ NA PEVNÉ LINKY V ČR ZDARMA

Společnost UPC Česká republika oznamuje, že její oblíbená služba „UPC telefon“ nově nabízí další tarif pro všechny, kteří často telefonují v rámci České republiky. Nový tarif se jmenuje Anytime a umožňuje za pevný měsíční poplatek 599 Kč (včetně DPH) volat zdarma na pevné linky v celé České republice. Volání není nijak omezovalo časem ani délkou hovoru. Anytime je třetím telefonním tarifem společnosti UPC. Ostatní dva se jmenují Basic a Freetime. Společnost upozorňuje, že do hovorů poskytovaných zdarma se nezapočítává volání na placené linky. Volání do mobilních sítí a do zahraničí se řídí stejnými poplatky jako v případě zbývajících tarifů.

<http://www.upc.cz>

PROFESIONÁLNÍ E-MAIL PRO KAŽDÉHO

Společnost Telefónica O2 nabízí všem uživatelům internetu profesionální e-mailovou schránku. Služba nazvaná O2 Business Mail je určena především menším firmám, ale využít ji může kdokoli, a to bez ohledu na to, zda využívá jiné služby tohoto telekomunikačního operátora.

Služba spočívá v tom, že za měsíční poplatek 149 Kč včetně DPH (pro jednoho uživatele) vám operátor zřídí a bude spravovat účet na poštovním serveru Microsoft Exchange. Kromě e-mailové schránky účet obsahuje také sdílený kalendář a seznam kontaktů, přístup ke sdíleným dokumentům a antivirový a antispamový filtr. K této virtuální kanceláři pak zákazník přistupuje pomocí poštovního klientského programu, internetového prohlížeče nebo mobilního telefonu. V této ceně je schránka o velikosti 100 MB, technická podpora a také registrace a správa vaší vlastní internetové domény. Za cenu 356 Kč s DPH měsíčně si můžete zřídit službu O2 Business Mail Profi. Ta nabízí schránku o objemu 500 MB a také licenci na klientský program MS Outlook 2003 nebo 2007. Je-li potřeba zvýšit objem schránky, můžete si prostor přikoupit – dalších 100 MB stojí měsíčně 119 Kč včetně DPH.

Pro menší firmy, živnostníky i pro soukromé osoby je výhoda této služby v tom, že není třeba kupovat a provozovat vlastní server s programem Microsoft Exchange, což je poměrně nákladné a náročné na správu. Objednáte a zaplatíte schránku jen pro tolik uživatelů, pro kolik potřebujete, a jen na tak dlouho, jak vám to vyhovuje.

<http://www.cz.o2.com/>

HERNÍ NOVINKY

Asterix a Obelix právě vstupují do herní arény!

CD Projekt vydal PC hru „Asterix a olympijské hry“, která vychází ze stejnojmenného filmu. Hra šitá pro olympijský rok 2008 přináší úkoly, které nemůže splnit nikdo jiný než Asterix a Obelix. Tentokrát se proti římskému impériu postavili společně s Lovestorixem. Ten je až po uši zamilovaný do řecké princezny Iriny, a i přes svůj chudý původ se rozhodne si ji vzít. A za koho jiného by se měla princezna provdat než za statečného vítěze olympijských her! PC hra je v české verzi a pořídíte ji za 799 Kč / 999 Sk.

<http://www.cdprojekt.cz>

T-MOBILE SPOUŠTÍ NOVÝ ON-LINE HERNÍ PORTÁL

Na adrese <https://onlinehry.t-zones.cz> najdou návštěvníci devatenáct on-line her, ve kterých se mohou utkat se soupeři, kteří se na portále střídají. Kdo si chce užít legraci přímo z mobilu, má možnost. Vybrat lze z deseti her – každá hra přijde na 49 Kč včetně DPH. Pro uživatele je výhodné, že za tuto cenu získá také na dvacet dnů datové přenosy realizované přes GPRS/EDGE a spojené s hraním on-line her na mobilu. Po uplynutí dvaceti dnů může uživatel toto „předplatné“ znovu obnovit. T-Mobile pořádá každý měsíc soutěž o zajímavé ceny, například o herní konzole Nintendo DS Lite a Microsoft XBOX nebo o mixážní pult. Všechny tyto lákavé nabídky naleznou herní nadšenci v sekci Soutěže.

Levné notebooky

Dnes si přenosný počítač mohou za rozumnou cenu pořídit i domácí uživatelé. V tomto testu jsme prověřili šest notebooků a představíme vám i jeden velmi levný model.

V zadání testu jsme od oslovených firem požadovali zapůjčení levného notebooku a do redakce jsme obdrželi šest modelů v cenovém rozpětí od 15 458 Kč (Umax) do 23 323 Kč (BenQ). Velice zajímavým modelem je miniaturní notebook Asus Eee, který dorazí na náš trh až začátkem dubna, ale my jsme měli možnost vyzkoušet ho již nyní. Předpokládaná koncová cena bude velmi lákavá – podle sdělení českého zastoupení firmy Asus se bude pohybovat kolem 8 000 Kč. Nízké ceny je u tohoto modelu dosaženo i díky

▲ Páčky pro aktivaci bezdrátového připojení Wi-Fi a Bluetooth u notebooku Acer.

Výhody notebooků ocení nejen cestovatelé, ale i běžní domácí uživatelé.

tomu, že Asus Eee nepracuje pod operačním systémem Windows, nýbrž využívá bezplatného operačního systému Linux.

NOTEBOOKY V TESTU

U šestice notebooků s operačním systémem Windows převažovaly modely s modernější verzí tohoto operačního systému: pod Windows Vista pracovaly čtyři přenosné počítače (Acer, FSC, Lenovo a Toshiba). Modely BenQ a Umax byly do testu dodány se starším, ale méně náročným operačním systémem Windows XP. U notebooku FSC je zajímavé, že se dodává se dvěma optickými disky – z jednoho můžete obnovit prostředí Windows Visty Business a pomocí druhého můžete nainstalovat Windows XP Professional.

U všech těchto modelů byly jako zobrazovací jednotky použity širokoúhlé LCD displeje s úhlopříčkou 15,4 palce (to je 39,1 cm), u nichž je zobrazovacím rozlišením 1280 × 800 bodů.

Notebooky Acer a FSC disponují malými displeji, u ostatních testovaných notebooků byly použity displeje s lesklou úpravou povrchu.

VÝBAVA NOTEBOOKŮ

Recenzované notebooky mají vedle stejné velikosti displeje i další shodné rysy. Všechny jsou vybaveny vypalovací DVD mechanikou, díky zabudovaným adaptérům Wi-Fi je lze připojit k bezdrátové počítačové síti a samozřejmě jsou i čtečky paměťových karet pro kopírování snímků z digitálních fotoaparátů. Pět notebooků nabízí i integrovanou webovou kameru, umožňující např. navázat videohovor prostřednictvím internetu. Čtyři modely disponují videovýstupem S-Video a stejný počet notebooků je vybaven portem FireWire, který je velmi důležitý zejména pro majitele digitálních videokamer. U dvou notebooků (Acer a Lenovo) byly přítomny adaptéry Bluetooth – pomocí této bezdrátové technologie dokáží notebooky

Pokud jde o volbu vítězů tohoto testu, zvažovali jsme několik důležitých kritérií. I díky cenové různorodosti testovaných notebooků jsme velkou váhu přikládali právě pořizovacím nákladům a dále jsme vycházeli z posouzení jejich výbavy a výkonu. U všech modelů byl proveden test převodu hudby do formátu MP3 a test komprimace filmu do formátu DivX, dále test Cinebench 2003, kterým zjišťujeme výkon procesoru, a také série testů herních. U přenosných počítačů je také velmi důležitý údaj o výdrži při napájení z akumulátoru.

Po zhodnocení uvedených kritérií vyšly ze šesti notebooků jako nejlepší dva modely, které jsou zacíleny na odlišné koncové uživatele. Ty, kteří požadují levný notebook, osloví model **FSC Esprimo Mobile V5505** s doporučenou koncovou cenou 15 620 Kč. Pro zájemce o velmi dobře vybavený notebook za lákavou cenu jsme jako nejvhodnější vybrali model **Lenovo 3000 N200**, jehož doporučená cena je 19 028 Kč.

CENY

Uvedené ceny jsou výrobcem doporučené koncové ceny včetně DPH, platné v době psaní tohoto článku. V průběhu času může v závislosti na pohybu cen jednotlivých komponent a na vývoji kurzu koruny dojít k cenovému posunu. Je také pochopitelné, že ceny produktů se mohou u různých prodejců lišit, a je možné, že v internetových obchodech se testované produkty dají pořídit levněji.

ky navázat komunikaci např. s mobilními telefony.

Pokud jde o výbavu, mezi testovanými notebooky se vyjímá BenQ Joybook R56, který nabízí digitální videovýstup HDMI a také port e-SATA pro připojení externího pevného disku s tímto rychlým rozhraním. U notebooku Lenovo zaujme také snímač otisku prstů: ten můžete použít místo hesla pro zabezpečení přístupu do počítače. U notebooku Umax je praktickou součástí výbavy externí myš s rozhraním USB a také brašna pro přenášení notebooku.

VÝKON V TESTECH

Všechny testované notebooky jsou poháněny dvoujádrovými procesory od firmy Intel – ve čtyřech případech se jedná o 1,6GHz procesory Pentium Dual Core T2330. Nejvýkonnějším procesorem disponuje notebook BenQ s 1,8GHz výpočetní jednotkou Intel Core 2 Duo T7100. Druhý nejvýkonnější procesor v testu (1,66GHz Intel

Výsledky testů*	Acer Extensa 5620Z	BenQ Joybook R56	FSC Esprimo Mobile V5505	Lenovo 3000 N200	Toshiba Satellite A200	Umax VisionBook 2700WXR
Převod hudby do MP3	2:12 min.	1:45 min.	2:13 min.	2:13 min.	2:05 min.	2:39 min.
Převod filmu do DivX	13:15 min.	10:00 min.	13:12 min.	13:06 min.	11:49 min.	14:43 min.
Cinebench 2003	52 s	45 s	52 s	52 s	49 s	55 s
3D Mark 2005	562	1763	540	689	699	337
AquaMark 3	8,75 f/s	27,14 f/s	8,65 f/s	9,02 f/s	9,21 f/s	5,23 f/s
Provoz na akumulátor	2:21 hod.	1:56 hod.	2:57 hod.	3:12 hod.	2:52 hod.	1:57 hod.

* Tučně jsou označeny nejlepší výsledky.

Core 2 Duo T5450) najdete u notebooku Toshiba. Velikost operační paměti je ve všech případech 1 GB.

Pět testovaných notebooků využívá čipové sady Intel GM965, která se u čtyř modelů stará i o zpracování grafických dat. Výjimku tvoří BenQ: ten je osazen grafickou kartou nVidia GeForce 8400G M – tento fakt se velmi pozitivně projevil v herních testech. Díky této kartě lze jmenovaný notebook v omezené míře použít i pro hraní her.

V testu, ve kterém zjišťujeme dobu, po kterou dokáže notebook pracovat

při napájení z akumulátoru, nejlépe obstál notebook Lenovo, protože jako jediný vydržel pracovat déle než tři hodiny. Plně nabitý akumulátor dokázal tento notebook zásobovat energií po dobu 3 hodin 12 minut. Druhým nejúspěšnějším notebookem v tomto testu byl s časem 2:57 hod. model FSC, následovaný modelem Toshiba – ten v testu vydržel pracovat 2 hodiny 52 minut. Naopak nejkratší čas jsme naměřili u notebooků BenQ a Umax – těm došla energie těsně před dosažením dvouhodinového limitu. ■mse

Mininotebook za skvělou cenu

Na začátku dubna bude na trh uveden malý notebook Asus Eee PC. Jeho půdorysné rozměry jsou 224 × 162 mm – tzn. jen o málo větší než formát A5 – a hmotnost činí 926 gramů. Za předpokládanou koncovou cenu cca 8 000 Kč získáte malý notebook se 7palcovým (17,8cm) barevným displejem, s 800MHz procesorem Intel Mobile Celeron a s 512 MB operační pamětí. My jsme měli tento model zapůjčen se 4GB flashovým pevným diskem, který pracuje naprosto nehlukně – naprosto tichý je i chod celého tohoto přístroje.

Obraz se na displeji zobrazuje v rozlišení 800 × 480 bodů. Zapůjčený model pracoval pod operačním systémem Linux v anglické verzi a ani klávesnice neobsahovala české znaky. Na trh však bude dodáván plně lokalizovaný počítač s česky komunikujícím operačním systémem a s „českou“ klávesnicí. Na disku byl nainstalován kancelářský balík OpenOffice.org 2.0, pomocí něhož lze v tomto modelu ote-

vírat například i soubory vytvořené v programech Word a Excel (správně se zde zobrazovaly i české znaky).

Toto zajímavé zařízení je vybaveno třemi porty USB, díky nimž lze k němu připojit klávesnici, myš, externí pevné disky či třeba USB flash disky. V levém boku je i zdířka pro připojení síťového kabelu a zdířky pro připojení sluchátek a reproduktorů. Přístroj obsahuje i Wi-Fi adaptér pro bezdrátové připojení k počítačové síti. V pravém boku je výstup D-Sub pro připojení externího monitoru a také integrovaná čtečka paměťových karet MMC a SD. Po stranách displeje jsou umístěny reproduktory.

Tento notebook si bez problémů poradil s připojovanými USB flash disky a externími pevnými disky a nečinilo mu potíže přehrávat zvukové soubory MP3 ani filmy ve formátu DivX. Při provozu na akumulátor Asus Eee PC vydržel pracovat déle než tři hodiny. Díky malým rozměrům, hmotnosti a také ceně se tento přístroj může stát levným domácím počítačem, který zajistí jak připojení k internetu, tak prohlížení fotografií, přehrávání hudby a filmů. Navíc se uplatní i při psaní textů a při tvorbě tabulek. Na trh by měl být uveden i model s 10palcovým displejem a také verze s operačním systémem Windows XP.

ASUS EEE PC

Cena včetně DPH: cca 8 000 Kč.

Poskytl: Asus Computer Czech Republic, s. r. o.; www.asus.cz.

Procesor: Intel Mobile Celeron / 800 MHz.

Operační systém: Linux.

Frekvence CPU: 800 MHz.

Velikost paměti: 512 MB.

Kapacita disku SSD: 4 GB.

Hmotnost: 926 g.

Rozměry: 224 × 162 × 26 až 40 mm.

inzerce

Pěkná výbava i cena

Notebook Acer Extensa je jedním ze dvou přístrojů v testu, které používají displej s matným povrchem (druhým je notebook FSC Esprimo). Výpočetní výkon zajišťuje – stejně jako u dalších tří notebooků – dvoujádrový Intel Pentium Dual Core T2330, který pracuje na frekvenci 1,6 GHz. Paměť o velikosti 1 GB je dnes standardem a paměť o této velikosti disponují všechny recenzované notebooky.

O zpracování grafických dat se stará čipová sada a pevný disk má kapacitu 160 GB. Ve výbavě kromě WWW kamery, bezdrátového Wi-Fi adaptéru a čtečky paměťových karet figuruje i port FireWire, videovýstup S-Video, ale i bezdrátová technologie Bluetooth. Notebook pracuje pod operačním systémem Windows Vista Home Basic.

▲ Port FireWire slouží pro připojení videokamery k notebooku.

V testech jsme u tohoto modelu naměřili velmi podobné výsledky jako u notebooků FSC Esprimo Mobile V5505 a Lenovo 3000 N200. Tyto tři notebooky se dělí o pomyslnou třetí příčku za vítězným modelem BenQ a notebookem Toshiba. V testu výdrže při provozu na akumulátor dosáhl tento model výsledku 2 hodiny 21 minut a obsadil tak čtvrté místo.

ACER EXTENSA 5620Z

Cena včetně DPH: 17 957 Kč.

Poskytl: Acer Czech Republic, s. r. o.; www.acer.cz.

Grafický čip: Mobile Intel 965.

Operační systém: Windows Vista Home Basic.

Rozměry: 360 × 265 × 38 až 45 mm.

Celkové hodnocení: ★★★★★☆☆

Cena: ★★★★★☆☆

Výbava: ★★★★★☆☆

Výkon: ★★★★★☆☆

Provoz na baterii: ★★★★★☆☆

Frekvence CPU

1,6 GHz

Velikost paměti

1 GB

Kapacita disku

160 GB

Hmotnost

2 818 g

Výdrž akumulátoru

2:21 h

+ FireWire, Bluetooth, S-Video, velká kapacita pevného disku

tí příčku za vítězným modelem BenQ a notebookem Toshiba. V testu výdrže při provozu na akumulátor dosáhl tento model výsledku 2 hodiny 21 minut a obsadil tak čtvrté místo.

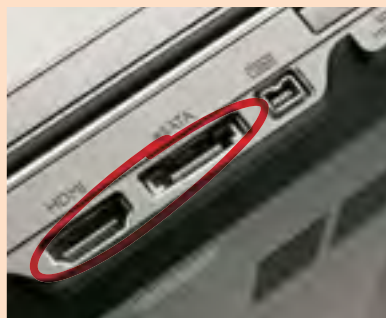
Vysoký výkon a cena

Nejvýkonnějším notebookem se bezkonkurenčně stal BenQ Joybook R56. Je vybaven procesorem Intel Core 2 Duo T7100, jehož dvě výpočetní jádra pracují na frekvenci 1,8 GHz. Velkou zásluhu na velmi dobrých výsledcích v testech má i grafická karta s čipem nVidia GeForce 8400G M. Díky ní tento model snadno pokořil všechny ostatní recenzované notebooky, společně s na grafický čip integrovaný na základní desce.

Velmi zajímavá je výbava tohoto notebooku, který pracuje pod

operačním systémem Windows XP Professional. V jeho výbavě nenajdete třeba videovýstup S-Video ani rozhraní Bluetooth, zato je zde digitální videovýstup HDMI a rozhraní e-SATA, které využijete při připojování externích pevných disků disponujících tímto rychlým rozhraním. I tento notebook nabízí rozhraní FireWire a také WWW kamerku, umístěnou nad displejem. Pevný disk má v tomto případě kapacitu 120 GB.

Ve výkonnostních testech nenašel tento notebook konkurenta a jak

▲ Notebook BenQ je vybaven digitálním videovýstupem HDMI a rozhraním e-SATA pro připojení externího pevného disku.

BENQ JOYBOOK R56

Cena včetně DPH: 23 323 Kč.

Poskytl: BenQ, www.benq.cz.

Grafický čip: nVidia GeForce 8400G M.

Operační systém: Windows XP Professional.

Rozměry: 360 × 265 × 39 až 44 mm.

Celkové hodnocení: ★★★★★☆☆

Cena: ★★★★★☆☆

Výbava: ★★★★★☆☆

Výkon: ★★★★★☆☆

Provoz na baterii: ★★★★★☆☆

Frekvence CPU

1,8 GHz

Velikost paměti

1 GB

Kapacita disku

120 GB

Hmotnost

2 695 g

Výdrž akumulátoru

1:56 h

+ výkon, FireWire, HDMI, e-SATA **–** kratší doba při provozu na akumulátor, vyšší cena

v běžných, tak v herních aplikacích zůstal nepřekonán. Jediným testem, v němž tento přístroj neuspěl, byl test výdrže při napájení z akumulátoru. Akumulátor s kapacitou 4800 mAh dokázal napájet přístroj po dobu 1 hodiny 56 minut, což je ve srovnání s ostatními recenzovanými notebooky nejkratší doba.

Nízká cena

Notebook FSC Esprimo je po notebooku Acer druhé (a poslední) zařízení v testu využívající LCD displej s matným povrchem. Tyto notebooky mají shodné i další komponenty: tím hlavním je 1,6GHz procesor Intel Pentium Dual Core T2330, dále pak 1GB operační paměť, grafický čip Mobile Intel 965 a přítomnost videovýstupu S-Video.

Na rozdíl od notebooku Acer však ve výbavě modelu FSC Esprimo není port FireWire, bezdrátová technologie Bluetooth ani webová kamera. Podstatnější je však menší kapacita pevného disku: zatímco tři modely nabízejí diskovou kapacitu 160 GB a dva notebooky jsou osazeny pevnými disky s kapacitou 120 GB, tento model má kapacitu jen 80 GB. Pracuje pod operačním systémem Windows

Vista Business a zajímavé je, že k tomuto notebooku byl přiložen jak DVD recovery disk pro opravu havarovaného operačního systému, tak cédéčko s instalací operačního systému Windows XP Professional. Ve výkonových testech dosáhl tento přístroj velmi podobných výsledků jako již zmiňované notebooky Acer a Lenovo. Také v testu provozu na akumulátor si tento notebook vedl velice dobře a dosáhl času 2 hodiny 57 minut.

FSC ESPRIMO MOBILE V5505

Cena včetně DPH: 15 620 Kč.

Poskytl: Fujitsu Siemens Computers, s. r. o.; www.fujitsu-siemens.cz.

Grafický čip: Mobile Intel 965.

Operační systém: Windows Vista Business.

Rozměry: 363 × 258 × 32 až 47 mm.

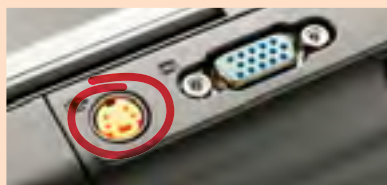
Celkové hodnocení: ★★★★★★☆☆

Cena: ★★★★★★☆☆

Výbava: ★★★★★★☆☆

Výkon: ★★★★★★☆☆

Provoz na baterii: ★★★★★★☆☆

▲ Videovýstup S-Video použijete pro připojení notebooku k televizoru.

Frekvence CPU	Velikost paměti	Kapacita disku	Hmotnost	Výdrž akumulátoru
1,6 GHz	1 GB	80 GB	2 757 g	2:57 h

+ nízká cena, S-Video, výdrž při provozu na akumulátor **—** menší kapacita pevného disku

Jelikož je tento model dostupný za velice lákavou cenu 15 620 Kč a nabízí jak dobrou výbavu, tak i výkon srovnatelný s dražšími modely, rozhodli jsme se jej ocenit titulem Tip PPK. Jedná se totiž o výbornou volbu pro zájemce o přenosný počítač s vyváženými vlastnostmi za dobrou cenu.

Dlouhý provoz na baterii

Druhým notebookem oceněným v tomto testu se stal model Lenovo 3000 N200. Je to notebook s velmi podobnou hardwarovou výbavou jako model FSC Esprimo Mobile V5505. Je osazen 1,6GHz procesorem Intel Pentium Dual Core T2330, 1 GB operační paměti a grafickým čipem Mobile Intel 965. Na rozdíl od FSC však nabízí diskový prostor s kapacitou 160 GB, bezdrátové rozhraní

Bluetooth, rozhraní FireWire a WWW kamerku. Pro všechny uživatele, kteří nechtějí při startu operačního systému psát své heslo, bude vítaným doplňkem také snímač otisku prstů (tento model je jím vybaven jako jediný v testu).

Přitom cena je u takto dobře vybaveného modelu na velice přijatelné úrovni – Lenovo 3000 N200 stojí 19 028 Kč. Operačním prostředím je Windows Vista Home Premium a nutno konstatovat, že model Lenovo 3000 N200 podal slušný výkon. Jak jsme uvedli u výše popisovaných notebooků, v testech převodu hudby do formátu MP3, při komprimaci videa do formátu DivX a v procesorovém testu Cinebench dosáhly notebooky Acer, FSC a Lenovo velice podobných výsledků. V herních testech jsme u tohoto přenosného počítače naměřili o trochu lepší výsledky, ale nejedná se o nějak výrazný rozdíl. Kde však notebook Lenovo všem svým konkurentům ukázal záda, to byl test výdrže při provozu na akumulátor. Jako jediný totiž dokázal pracovat déle než tři hodiny: tento časový limit překo-

Frekvence CPU	Velikost paměti	Kapacita disku	Hmotnost	Výdrž akumulátoru
1,6 GHz	1 GB	160 GB	2 740 g	3:12 h

LENOVO 3000 N200

Cena včetně DPH: 19 028 Kč.

Poskytl: Lenovo Czech Republic, www.lenovo.cz.

Grafický čip: Mobile Intel 965.

Operační systém: Windows Vista Home Premium.

Rozměry: 359 × 265 × 32 až 44 mm.

Celkové hodnocení: ★★★★★★☆☆

Cena: ★★★★★★☆☆

Výbava: ★★★★★★☆☆

Výkon: ★★★★★★☆☆

Provoz na baterii: ★★★★★★☆☆

+ výdrž při provozu na akumulátor, snímač otisku prstů, FireWire, Bluetooth, S-Video, kapacita disku

nal konkrétně o 12 minut. Výborná výdrž při práci mimo dosah elektrické zásuvky, výborná výbava a velmi dobrý výkon v testech jsou pádnými argumenty pro to, abychom tomuto vydařenému notebooku udělili ocenění Tip PPK.

Výkon a výdrž

Notebook Toshiba Satellite A200 má dvě ctnosti, a sice velmi dobrý výkon a dlouhou výdrž při napájení z akumulátoru. I když se s cenou 20 490 Kč jedná o druhý nejdražší notebook v tes-

tu, lze konstatovat, že se jedná o velice zdařilý přenosný počítač. Díky 1,66GHz procesoru Intel Core 2 Duo T5450 disponuje velkým výpočetním výkonem, díky čemuž se ve všech výkonnostních testech umístil na druhé příčce za vítězným modelem BenQ. Na rozdíl od něj však notebook Toshiba dokázal držet krok i s přístroji královskými v disciplíně zkoumající výdrž při napájení z akumulátoru. Zde tento počítač vydržel pracovat 2 hodiny a 52 minut a s tímto výsledkem obsadil třetí místo za vítězným notebookem Lenovo a druhým FSC Esprimo.

Také výbava je velice pěkná: pevný disk nabízí kapacitu 160 GB, je zde videovýstup S-Video, port FireWire, webová kamera a líbil se nám také otočný regulátor pro nastavení hlasitosti. Operačním prostředím je systém Windows Vista Home Premium.

Frekvence CPU

1,66 GHz

Velikost paměti

1 GB

Kapacita disku

160 GB

Hmotnost

2 758 g

Výdrž akumulátoru

2:52 h

FireWire, S-Video, výdrž při provozu na akumulátor, kapacita disku

vyšší cena

TOSHIBA SATELLITE A200

Cena včetně DPH: 20 490 Kč.

Poskytl: Toshiba, www.toshiba.cz.

Grafický čip: Mobile Intel 965.

Operační systém: Windows Vista Home Premium.

Rozměry: 362 × 267 × 41 až 45 mm.

Celkové hodnocení: ★★★★★☆☆

Cena: ★★★★★☆☆

Výbava: ★★★★★☆☆

Výkon: ★★★★★☆☆

Provoz na baterii: ★★★★★☆☆

Notebook s brašnou

Notebook Umax VisionBook 2700WXR je s cenou 15 458 Kč z testovaných modelů nejlevnější a od všech výše popsaných přístrojů se odlišuje tím, že není postaven na základní desce s čipovou sadou od Intelu. Je zde totiž použita základní deska s čipovou sadou VIA P4M900. Výpočetní výkon zajišťuje 1,6GHz procesor Intel Pentium Dual Core T2330, který má k dispozici 1 GB operační paměti. Pevný disk má kapacitu 120 GB.

Ve výbavě je i webová kamera a čtečka paměťových karet, notebook však nedisponuje videovýstupem S-Video ani portem FireWire. Jak je vidět z tabulky s naměřenými hodnotami, ve výkonnostních testech obsadil tento notebook poslední místa a v testu výdrže při provozu na akumulátor se díky výsledku lepšímu o jednu minutu umístil na předposlední příčce (před notebookem BenQ). Velkou

devízou tohoto notebooku je jeho nízká cena, i když i v tomto ohledu se na trhu najdou zdatní konkurenti, jako je např. model FSC Esprimo Mobile V5505 (recenzovaný v tomto testu).

Frekvence CPU

1,6 GHz

Velikost paměti

1 GB

Kapacita disku

120 GB

Hmotnost

2 661 g

Výdrž akumulátoru

1:57 h

nízká cena, v ceně je zahrnuta brašna

krátká doba při provozu na akumulátor

UMAX VISIONBOOK 2700WXR

Cena včetně DPH: 15 458 Kč.

Poskytl: Umax Czech, a. s., www.umax.cz.

Grafický čip: VIA Chrome 9 HC IGP.

Operační systém: Windows XP Home Edition.

Rozměry: 360 × 266 × 33 až 45 mm.

Celkové hodnocení: ★★★★★☆☆

Cena: ★★★★★☆☆

Výbava: ★★★★★☆☆

Výkon: ★★★★★☆☆

Provoz na baterii: ★★★★★☆☆

PRÁCE S NOTEBOOKEM

1. Notebooky jsou lehké a snadno přenosné – to ocení uživatelé, kteří chtějí mít počítač k dispozici na chlapě, na dovolené či na služební cestě.

2. Notebooky mají malé rozměry, takže na stole zabírají málo místa a v době nečinnosti je snadno ze stolu sklídíte.

3. Notebooky jsou standardně vybaveny zobrazovací jednotkou – LCD displejem.

4. Notebooky mají zabudováno polo-hovací zařízení pro ovládání kurzoru – myš je zde nahrazena dotykovou destičkou (touchpadem).

5. U notebooků se musí uživatelé spokojit s rozměrově menší klávesnicí bez numerické části.

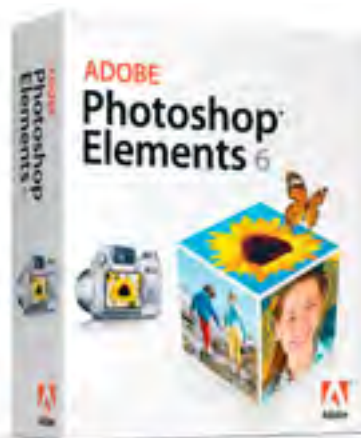
6. I levné notebooky disponují velmi dobrým výkonem pro běžné aplikace a také mezi modely s cenou kolem 20 000 Kč se najdou modely s výkonem vhodným i pro hraní her.

Cena: 2 070 Kč včetně DPH.

Jazyk: čeština.

<http://www.amsoft.cz/Produkty/Adobe/photoshop/>

Zkroťte své fotografie

Každý profesionální grafik zná špičkový grafický program Adobe Photoshop. Jeho kvalitám však bohužel odpovídá i cena. Díky speciální verzi nazvané Photoshop Elements mohou služeb tohoto programu využít i amatérští (poloprofesionální) fotografové. Na trh právě přišla jeho šestá verze.

KDYŽ FOTOGRAFOVAT, TAK ORGANIZOVANĚ

Při prvním spuštění se zobrazí úvodní obrazovka, na které si vyberete, co chcete s programem dělat. Je zde čtveřice možností: Uspořádat, Upravit, Vytvořit a Sdílet. Toto rozdělení vás bude provázet v celém programu, a přestože třeba nebudete vědět, kterou volbu zadat, velmi snadno se dostanete na správné místo. Proč to tedy nevzít popořadě a nevybrat možnost první, tedy Uspořádat?

Elegantní tmavě šedý odstín je dominantní barvou celého programu. Pod položkou Uspořádat najdete patrně nejvýznamnější odlišnost od Photoshopu, tedy organizátor. Ale tento nástroj toho sám o sobě moc neumí, je potřeba jej naplnit fotografiemi, a to buď přímo z fotoaparátu připojeného kabelem, nebo ze čtečky paměťových karet. Tuto možnost najdete v nabídce „Soubor / Získat fotografie a videa“.

Po naplnění fotografiemi organizátor konečně ukáže, co všechno umí. Fotografie můžete řadit podle libovolného klíče do alb a vedle toho ke každé fotografii přiřadit popisek a také tzv. visačku s klíčovými slovy (jde o několik klíčových slov, podle kterých pak budete fotografie třídit či vyhledávat). Například si vytvoříte visačky se jménem Honza a Klára a později tak rychle najdete všechny fotografie, na kterých jsou vaši potomci.

RYCHLEJI, SILNĚJI – ZKRÁTKA LÉPE

Druhá záložka nese jméno Opravit. (Jedná se spíše o rozcestník.) Jejím posláním je fotografie opravit či upravit. Chcete-li opravit na snímku pouze drobnost (například odmazat červené oči nebo upravit kontrast, případně spustit automatickou inteligentní opravu), můžete to provést zde. V případě, že si chcete s fotografií pohrát o trochu

Chcete-li upravit jas, kontrast, odstín nebo jiné nedokonalosti na fotografii, zvolte položku Upravit. Také můžete z vložených fotografií vytvářet koláže či prezentace.

▲ Úvodní obrazovka programu.

Po kliknutí na položku Uspořádat se spustí organizátor a vy můžete fotografie třídit nebo nahrávat nové přímo z fotoaparátu.

Chcete se pochlubit fotografiemi ostatním? Zvolte položku Sdílet.

vyfotografujete děti na oslavě, ale na jednom snímku se mračí jedno dítě a na druhém druhé dítě. Pomocí tohoto nástroje vytvoříte velmi snadno ideální rodinnou fotografii, na které se usmívají obě dvě děti. Druhou čin-

Photoshop Elements je program na úpravu fotografií, ne na tvorbu grafiky.

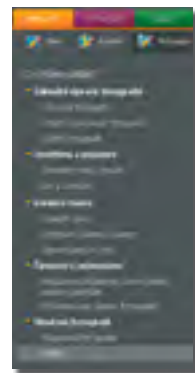
CO PROGRAM UMÍ:

- Vytvářet obaly na CD.
- Vytvářet video ze statických obrázků.
- Vypalovat na DVD.
- Vytvářet upload na iPod.
- Vytvářet tištěná fotoalba.
- Nahrávat do internetových galerií.
- Poskytovat odbornou pomoc při vylepšování fotografií (novinka).
- Vybírat obraz pro snadnou úpravu konkrétních částí fotografie (novinka).
- Pořizovat panoramatické fotografie (novinka).
- Rychle organizovat fotografie (novinka).
- Upravovat jas/kontrast.

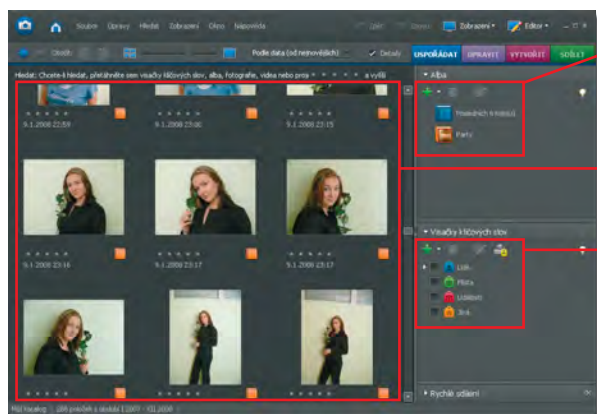
více, musíte použít editor: Jeho první variantou je funkce Rychlé opravy, což je vlastně boční lišta s nabídkou nejčastějších oprav (u většiny z nich je možné použít automatické nastavení), druhou je funkce „Úpravy s průvodcem“. Kromě základních korekcí nabízí funkce „Úpravy s průvodcem“ také pokročilé metody, jako je retušování, a nástroj Photomerge. Aktivujete jej tak, že vyberete položku Sloučení fotografií tváří, resp. Sloučení fotografií skupin. (Obě fungují podobně, nicméně každá je určena pro trochu jinou činnost.) Princip nástroje Photomerge je v tom, že některou fotografii nastavíte jako základní a poté na druhou nakreslíte tužkou místa, která se na původní fotografii mají překrýt touto druhou fotografií. Praktický příklad:

„VELKÝ BRATR“ A HISTORIE

Program Photoshop Elements bývá označován jako odlehčená verze klasického Photoshopu. Není to tak úplně pravda. Sice neobsahuje veškeré možnosti svého „velkého bratra“, a profesionálního grafika tedy jednoznačně zklame, ale vzhledem k zaměření tohoto programu se tomu ani nelze divit. Program Photoshop Elements je totiž určen na úpravu fotografií, a ne na tvorbu grafiky, a nutno říci, že tuto úlohu zvládá výborně. Obsahuje totiž mnoho nástrojů, které nudnou práci s fotografiemi ulehčují nebo automatizují – má snad Photoshop takové nástroje? V základní výbavě ne, a proto není správné označovat Photoshop Elements jako odlehčenou verzi Photoshopu – je prostě určen pro jinou skupinu uživatelů, na jinou práci. I historicky je jeho vývoj naprosto odlišný: původně neměl s „velkým bratrem“ kromě jména nic společného, společné prvky se objevují teprve v posledních verzích.

▲ Průvodce úpravami fotografií nabízí kromě základních úprav také velmi šikovné sloučení fotografií.

Názvy jednotlivých alb.

Zde vidíte své fotografie: můžete je libovolně vybírat, třídit do alb, přidávat k nim visačky nebo své snímky upravovat.

Ke každé fotografii můžete přiřadit několik visaček.

▲ Organizátor.

ností je panoramatické fotografování – stojíte na vrcholku hory, vyfotografujete všechny směry výhledu a obrázky pak spojíte do jedné velmi široké fotografie, panoramatu.

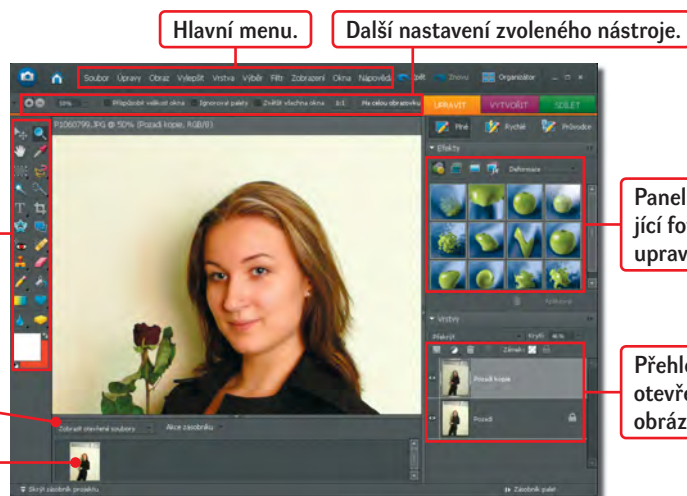
Poslední funkce pro úpravu snímků se jmenuje „Plně úpravy“ (v záhlaví okna se objevuje pojmenování Editor). Po jejím spuštění uvidíte kompletní grafický editor, podobný programu Adobe Photoshop.

Úplně nahoře je hlavní menu: zde položka Soubor, položka Upravit a položka Obraz. Třetí položka se hemží funkcemi, pomocí kterých lze fotografii upravit (otočit, zkosit, změ-

nit velikost či režim barev). Nabídka Vylepšit skrývá všechny položky z jednodušších verzí úprav. Další dvě, tedy Vrstva a Výběr, umožňují pracovat s jednotlivými vrstvami (toho využijete zejména při práci na složitějším obrázku) a s výběrem. Další položka umožňuje aplikovat na zvolenou vrstvu některý z mnoha filtrů, které mohou vaši fotografii ozvláštnit: například jde o rozostření, doostření, zvlnění a o imitaci některých malířských a kreslicích technik. Poslední tři možnosti, tedy Zobrazení, Okna a Nápořádání, pak jsou spíše do počtu než na pravidelné používání.

Ani zmíněnou položku Okna patrně nevyužijete, neboť veškeré otevřené obrázky vidíte v malé liště ve spodní části okna. Na jedné straně to sice zmenšuje pracovní prostor pro foto-

► Plnohodnotný grafický editor.

Hlavní menu.

Další nastavení zvoleného nástroje.

Panel s nástroji.

Lišta s informacemi o aktuálním obrázku.

Aktuálně otevřené obrázky.

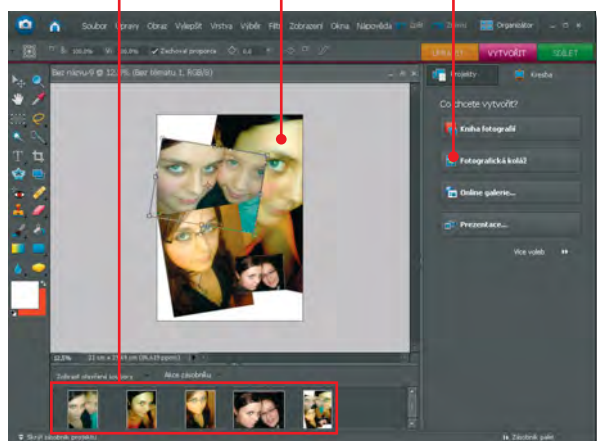
Panel umožňující fotografie upravovat.

Přehled vrstev otevřeného obrázku.

Otevřené obrázky můžete okamžitě vkládat do koláže.

Koláž se vytvoří za několik desítek sekund.

Tvorbou koláže vás provede šikovný průvodce.

▲ Tvorba fotografické koláže.

grafii, na druhé straně máte přehled o všech snímcích a mezi fotografiemi můžete snadno přeskakovat. U zmíněné lištičky je klasická stavová lišta s posuvníkem a informacemi o aktuálním zvětšení/zmenšení obrázku a o jeho celkových rozměrech. Na levé straně najdete lištu s nástroji. Je zde mnoho zajímavých pomůcek, jako jsou např. kapátko, nástroj pro výběr, nástroj na text, narovnání (horizontu), redukce červených očí a klonovací razítko. Na pravé straně pak ve spodní polovině najdete přehled všech vrstev a v horní polovině jednu z nejzajímavějších částí celého programu – část Efekty. Zde jsou přehledně uspořádány jak filtry, tak styly vrstev i fotografické filtry. Po chvilce zkoušení jistě sami přijdete na to, že tento panel vám dovoluje dělat s fotografiemi opravdu cokoliv. ■ Martin Taneček

5x optický zoom, mechanická stabilizace obrazu, odolnost, histogram, menu lokalizované do češtiny

šum od ISO 200, chybí manuální kalibrace teploty bílé

Cena včetně DPH: 5 990 Kč.

Poskytl: Olympus C&S, s. r. o.,
www.olympus.cz

Objektiv: 5x optický zoom, ohnisková vzdálenost 36–180 mm v přepočtu na kinofilm, světelnost F3,3–F5,0.

Snímač: 1/2,3" CCD, celkem 8,5 mil. snímacích elementů, ISO 64 až 1 600.

Rozlišení snímků: 3 248 × 2 436, 2 560 × 1 920, 2 304 × 1 728, 2 048 × 1 536, 1 600 × 1 200, 1 280 × 960, 1 024 × 768 a 640 × 480 bodů.

Displej: barevný 2,5" LCD displej TFT s rozlišením 230 000 bodů.

Napájení: lithiumiontový akumulátor (740 mAh).

Rozměry: 100 × 55 × 24 mm.

Hmotnost: 143 gramů.

Odolných osm milionů

S kapesním automatem Olympus mju 830 se můžete vydat fotografovat do skutečně neprozkoumaného „terénu“, protože fotoaparátu nevádí trocha vody, prachové částice ani další podobná, pro běžný přístroj smrtelná nebezpečí. Již popisek „All-weather“ na přední straně modelu naznačuje, že jím můžete bez obav fotografovat při jakémkoliv počasí.

Celokovový digitální fotoaparát Olympus mju 830 má relativně nenápadný design, některé jeho prvky jsou však přesto zajímavé. Příjemné je zešíkmení přední části modelu, takže plocha pro ovládání pravou rukou je dostatečně velká a ukazováčkem model pohodlně nejenom zapnete/vypnete, ale také stisk-

Tím spíše nás potěšilo, že na testovacích fotografiích jsme nepozorovali poduškovité, a dokonce ani výraznější soudkovité zkreslení, které bývá u malých kompaktních při snímání na nejdelším ohnisku zcela běžnou obrazovou vadou. Objektiv má však relativně nízkou světelnost a to se projevilo méně jasnými snímky při snímání v interiéru. Při fotografování je k dispozici i velmi módní automatické rozpoznávání tváří. Důležitější je však informace, že fotoaparát je vybaven spolehlivě fungujícím mechanickým stabilizátorem obrazu. Tato funkce může být ještě doplněna o digitální stabilizaci obrazu, tedy o razantní zvýšení citlivosti.

S CITLIVOSTÍ OPATRNĚ

Olympus mju 830 patří do osmimegapixelové kategorie, takže maximální velikost pořízené fotografie je 3 248 × 2 436 bodů. Dostatečný je rozsah citlivosti od ISO 64 do ISO 1600 a využít můžete i režim „High ISO Auto“: při jeho aktivaci se razantně zvýší citlivost a zároveň se zkrátí čas závěrky. Bohužel jsme pozorovali, že šum byl na fotografiích již při hodnotě ISO 200. Hodnoty od ISO 400 do ISO 1600 bychom doporučovali využívat pouze v „nouzových“ situacích, protože při vyšších hodnotách ISO je zrnitost velmi znatelná. Pokud však

budete tisknout fotografie ve standardní velikosti (například 10 × 15 cm), šumu si nevšimnete ani v případě, že použijete ISO 800.

KREATIVNÍ AUTOMAT

Model Olympus mju 830 je dobře funkčně vybaven, přestože jde pouze o automat. K dispozici je totiž celkem 22 přednastavených scén, takže správnou expozici trefíte i ve speciálních světelných podmínkách (viz scény jako Noční scéna, Západ slunce nebo Sníh). Nechybí dokonce ani tři podvodní scény, včetně podvodního makra (fotografovat pod vodou můžete však pouze se speciálním pouzdem). Plusem je přítomnost živého histogramu (zobrazí se na displeji, pokud dvakrát stisknete tlačítko „Disp.“), takže na právě „vznikající“ fotografii přehledně vidíte rozložení jasu. Bohužel nelze manuálně nastavit teplotu bílé barvy; to by se hodilo zejména při snímání za umělého osvětlení. Olympus mju 830 je ideálním „společníkem“ pro aktivní turisty, protože je vskutku kompaktní, má pevnou konstrukci a je odolný téměř proti všem přírodním živlům (samozřejmě jen do určité míry). ■ mak

▼ Kladně jsme hodnotili přehledné menu fotoaparátu.

Olympus mju 830 je vhodný i na „fotolov“ beze zbraní v divoké přírodě.

nete spouštět nebo aktivujete mechanickou stabilizaci obrazu. Příjemné je decentní podsvícení tlačítek na zadní straně, což oceníte zejména při fotografování v noci nebo za špatného osvětlení. Při ovládání se nám líbilo tlačítko aktivující velmi zajímavou funkci Shadow Adjustment Technology, která projasňuje tmavší části snímků (například stíny).

PŘIBLIŽTE SI, PROSÍM

U kapesního modelu Olympus mju 830 nás pozitivně překvapil rozsah ohniskové vzdálenosti objektivu (36–180 mm): jde o pětinašobný optický zoom, což je silné přiblížení.

MĚŘENÍ RYCHLOSTI

Náběh po startu: 1,2 s.

Další snímek: 1,9 s.

Ukládání snímků (v maximální kvalitě): 2,9 s.

Jak se stát hudebním manažerem

Licence: freeware.

<http://www.magix.com>**V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:**

- Jak program nainstalovat.
- Jak vytvořit databázi písníček.
- Jak písníčky přehrát.
- Jak soubory zálohovat.

Tentokrát vám nabídneme zajímavý program, který se postará o vaše hudební soubory. Program Music Manager dokáže vyhledat podporované soubory na vašem disku, vytvořit z nich databázi a playlist a soubory přehrát a také vám umožní poslechnout si internetové rádio a nahrát je a nahrávky třeba různě mixovat. Program je ve své základní verzi poskytován zdarma, pouze pro použití určitých voleb je třeba mít verzi placenou.

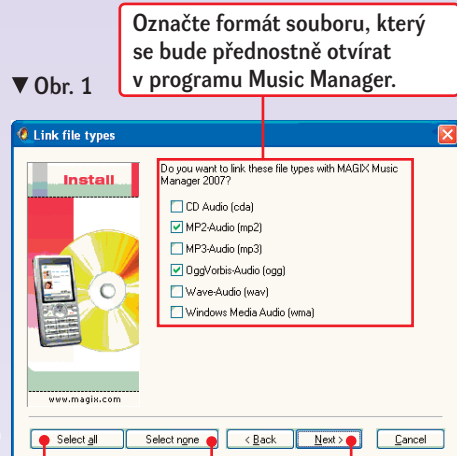
INSTALACE

Instalace je poměrně standardní, obsahuje pouze několik neobvyklých kroků. Prvním z nich je asociace typů souborů (**obr. 1**). Označte ty typy souborů, které se mají v programu Music Manager otvírat přednostně. Pokud chcete označit všechny typy souborů,

zvolte možnost **Select all**; pokud nechcete označit žádný soubor, zvolte možnost **Select none**. Pokračujte kliknutím na tlačítko **Next**.

V dalším kroku (**obr. 2**) je třeba si vybrat, zda budete program používat pouze vy, anebo kterýkoliv uživatel vašeho počítače. Mají-li

to být všichni uživatelé, zvolte možnost **All users**, v případě, že to budete pouze vy, zvolte možnost **Administrator only**. V dalším kroku (**obr. 3**) jste upozorněni, že chcete-li program zpřístupnit všem ostatním uživatelům, je třeba počítač restartovat. Zaškrtněte tedy položku **Restart computer**. V opačném případě pouze klikněte na tlačítko **Finish**, a instalační proces je u konce.

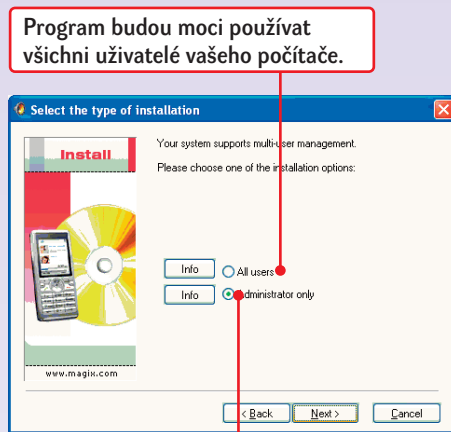

▼ Obr. 1
Označení všech typů souborů.

Označte formát souboru, který se bude přednostně otvírat v programu Music Manager.

Odznačení všech typů souborů.

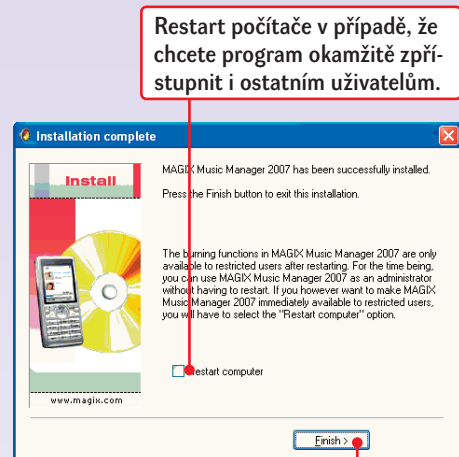
Přechod k dalšímu kroku instalace.

▲ Obr. 2

Program budou moci používat všichni uživatelé vašeho počítače.

Program budete moci používat pouze vy.

▲ Obr. 3

Restart počítače v případě, že chcete program okamžitě zpřístupnit i ostatním uživatelům.

Dokončení instalace.

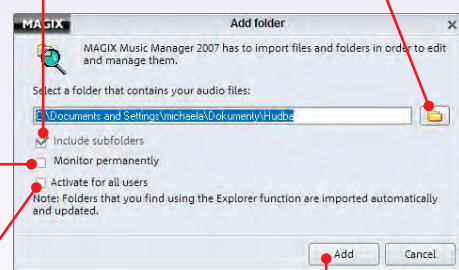
JAK VYTVOŘIT DATABÁZI

Ještě než začnete program Music Manager používat, je třeba, abyste vytvořili databázi ze všech hudebních souborů, které jsou na disku. To je jistě výhodné, protože se tak ke všem své hudbě dostanete jednoduše a nemusíte prozkoumávat, co která složka a podsložka obsahuje. Nabídka na vyhledání všech hudebních souborů se zobrazí automaticky při prvním spuštění programu; jestliže ji odmítnete, lze soubory vyhledat kdykoliv později. Z nabídky **Database** vyberte možnost **Create database**, a zobrazí se okno **Add folder** (**obr. 4**). V tomto okně klikněte na tlačítko se symbolem složky a zvolte složku, která obsahuje hudební soubory. Ponecháte-li v okně **Add folder** zaškrtnutou položku **Include subfolders**, bude se vyhledávat i v podsložkách této

složky. Pokud zaškrtnete položku **Monitor permanently**, bude tato složka stále sledována a v okamžiku, kdy do ní bude uložen další hudební soubor, bude do databáze importován. Jestliže zaškrtnete položku **Activate for all users**, bude tato databáze přístupná pro všechny uživatele programu. Nakonec klikněte na tlačítko **Add**, a označená složka se začne prohledávat.

Budou se prohledávat i podsložky zvolené složky.

Klikněte na tlačítko se symbolem složky a vyberte složku, která se má prohledávat.

▲ Obr. 4

Složka bude dále sledována, zda do ní nejsou přidány další soubory.

Databáze bude přístupná všem uživatelům.

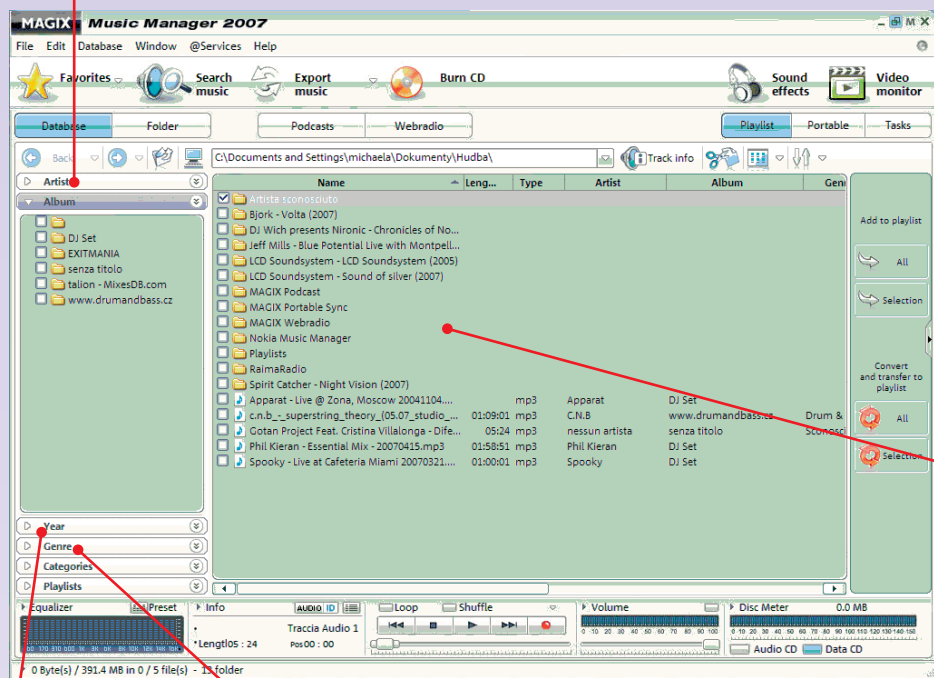
Vytvoření databáze.

JAK PŘEHRÁT PÍSNÍČKU

Výsledky vyhledávání se zobrazí v okně programu (obr. 5). V tomto okně jsou zobrazeny složky s hudebními soubory – pokud na určité složce kliknete, rozbalí se a vy si můžete prohlédnout její obsah. Dále můžete mezi skladbami vyhledávat podle různých kritérií.

Řazení podle umělce.

▼ Obr. 5

Řazení podle roku.

Řazení podle žánru.

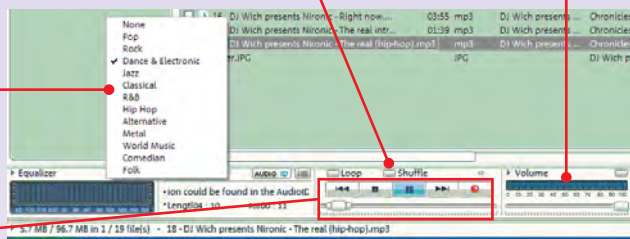
► Obr. 6

Tato kritéria najdete v levém sloupci v okně programu – jde o umělce (**Artist**), album, rok vydání (**Year**) a žánr (**Genre**). Pokud chcete určitou písničku přehrát, stačí na ni dvakrát kliknout. Ovládání přehrávače najdete ve spodní části okna programu. Přehrávání lze

ještě upravit pomocí grafického ekvalizéru (pomocí přednastavených voleb). Po kliknutí na tlačítko **Preset** (obr. 6) se objeví nabídka s přednastavenými hodnotami ekvalizéru. Z nich si vyberte tu, která vám vyhovuje. Hned vedle ekvalizéru najdete přehrávač se standardními tlačítky pro začátek a konec přehrávání a pro přechod mezi skladbami.

Vyberte si z přednastavených hodnot ekvalizéru.

Zde ovládáte přehrávání.

Výsledky vyhledávání.

Náhodné přehrávání skladeb.

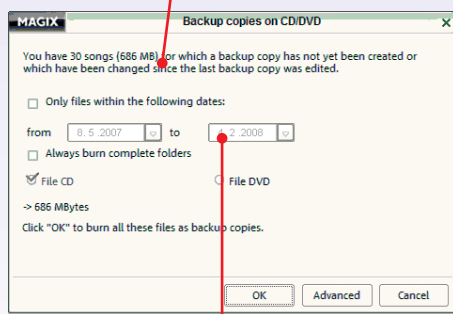
Nastavení hlasitosti.

JAK VYTVOŘIT ZÁLOHU

Abyste předešli ztrátě hudebních souborů, můžete je pomocí programu Music Manager zálohovat na nosič CD nebo DVD. Vyberte soubory, které chcete zálohovat, a poté z nabídky **File** vyberte položku **Backup copy**: po jejím rozbalení vyberte položku **Create backup copy on CD/DVD**. Otevře se okno **Backup copies on CD/DVD** (obr. 7). V tomto okně je oznámení o tom, kolik souborů z těch, které jsou dostupné, jste ještě nezálhovali. Pomocí dalších voleb je pak třeba určit data vymezující uložené soubory, jež mají být zálohovány. Stanovte tedy rozpětí v rozmezí prvního data (**From**) a druhého data (**to**). Pokud chcete zálohovat všechny dosud nezálhované soubory, nezaškrtněte položku **Only files within the following dates**. Pokud chcete, aby se vypalovaly celé složky, zaškrtněte položku **Always burn complete folders** a klikněte na tlačítko **OK**. Otevře se další okno a v něm nastavte vypalovací mechaniku, která má být použita, a také její vypalovací rychlost. V druhém kroku v položce **Create**

folder zvolte, zda mají být vytvořeny stejné podsložky, které jsou na vašem pevném disku. V třetím kroku pak do položky **CD/DVD name** vepište název vydaného cédéčka. Nakonec klikněte na tlačítko **Burn CD/DVD**, a vypalování započne. ■ mia

Počet skladeb, které nebyly doposud zálohovány.

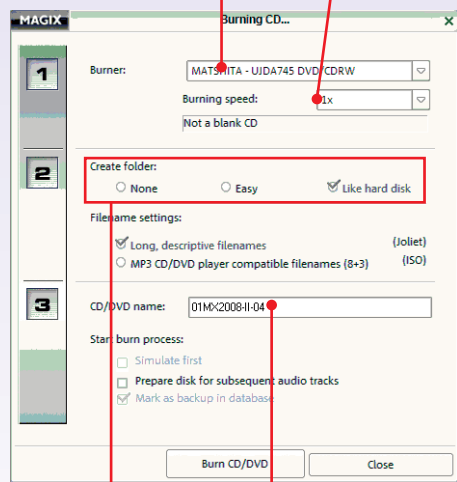
▲ Obr. 7

Vymezení zálohovaných skladeb určitým datovým rozpětím.

▼ Obr. 8

Výběr vypalovačky.

Vypalovací rychlost.

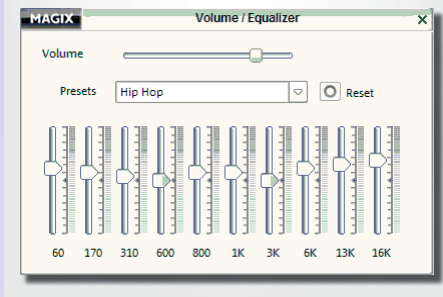

Zvolte, zda se mají vytvářet podsložky.

Vepište název vypalovaného CD.

EKVALIZÉR

Pokud si chcete ekvalizér nastavit sami, můžete využít samostatné volby a vyvolat okno, v němž jsou všechny volby k dispozici. Klikněte na tlačítko **Sound effects** v horní liště programu Music Manager, a zobrazí se okno **Volume/Equalizer**. Zde můžete ovlivnit hlasitost přehrávání (posuvník **Volume**). V položce **Preset** si můžete vybrat z mnoha přednastavených hodnot ekvalizéru, a to podle toho, který druh hudby přehráváte. Pokud vám žádná z přednastavených hodnot nevyhovuje, můžete sami pomocí posuvníků ovlivnit úroveň basů, středů a výšek.

Malujte s dětmi

Licence: freeware.

Jazyk: čeština.

www.tuxpaint.org

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak program nainstalovat.
- Jak používat jednotlivé nástroje.

PROGRAM
NAJDETE NA
PPK CD
4/2008

Jestliže chcete, aby děti nehrály jen počítačové hry, ale aby prostřednictvím počítače i malovaly, zkuste jim nainstalovat program Tux Paint, poskytovaný zdarma. Je to sice jednoduchý editor určený pro malování, ale obsahuje relativně dost možností a je také přehledně graficky upraven. A možná si něco nakreslíte i vy sami.

INSTALACE PROGRAMU

Na internetových stránkách <http://www.tuxpaint.org/> najdete soubor **tuxpaint-0.9.18-win32-installer.exe**. Po stažení na něj dvojité klikněte, a spustí se průvodce instalací. Postupně tak dojdete až k poslednímu dialogovému oknu (obr. 1) – v něm ponechtejте zatrženou volbu **Spustit aplikaci Tux Paint Config**.

Po kliknutí na tlačítko **Dokončit** se otevře dialogové okno s jednotlivými záložkami pro

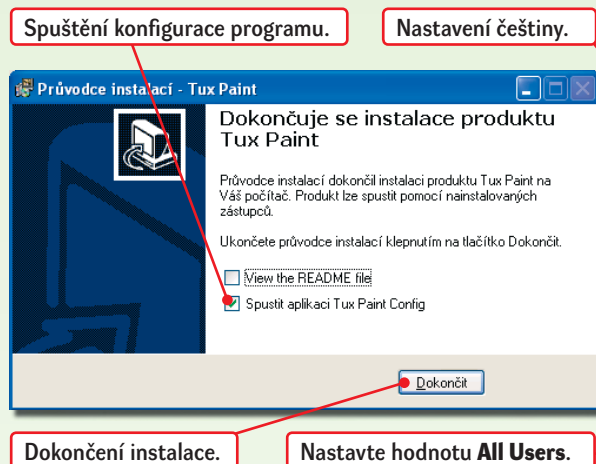
nastavení programu. Přepněte na záložku **Languages** (obr. 2) a jako jazyk zvolte **Czech** (tedy češtinu). Potom se můžete pokusit o další nastavení, nebo můžete přímo kliknout na tlačítko **Apply**.

Od této chvíle se program bude spouštět v českém jazyce a jednotlivé možnosti tak budete moci snadněji využívat.

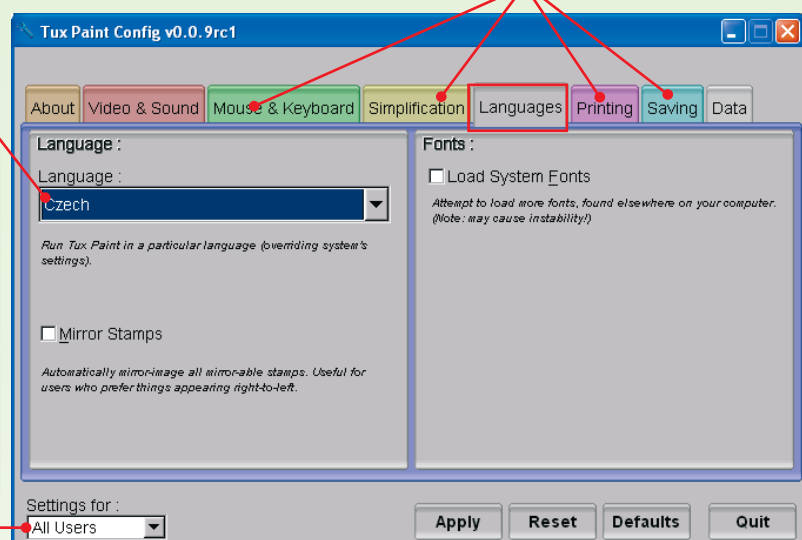
Z uvedených stránek stáhněte soubor **tuxpaint-stamps-2007-11-21-win32-installer.exe**, který doplní program o mnoho razítek (stamps). Jedná se o obrázky (zvířata, květiny, auta apod.), které můžete při kreslení využívat. Navíc jsou spojeny s různými zvuky a pojmenováními (anglicky).

Různé záložky pro nastavení programu.

▼ Obr. 1

► Obr. 2

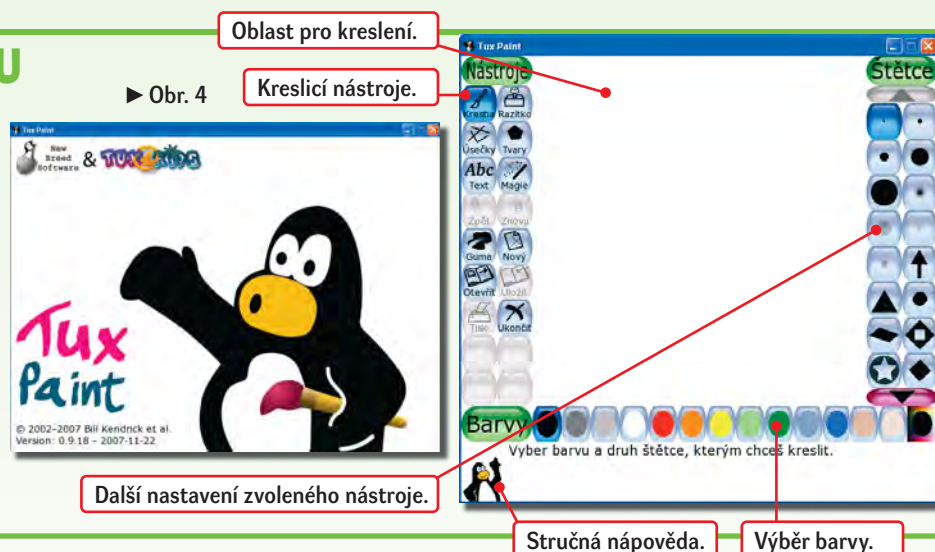
PROSTŘEDÍ PROGRAMU

Hned po spuštění se asi na třicet sekund objeví úvodní obrazovka (obr. 3). Stačí chvíli počkat, a zobrazí se vlastní okno programu.

V okně programu (obr. 4) zabírá největší část kreslicí plátno, po stranách jsou jednotlivé nástroje, které budete při malování využívat.

V dolní části okna je paleta barev, ze které si můžete jednoduchým kliknutím vybírat.

► Obr. 3

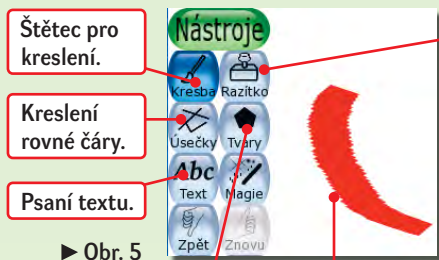

ZAČNĚTE KRESLIT

Podívejte se nejprve na levou stranu: zde jsou tlačítka s názvem **Nástroje**. První ikona se nazývá **Kresba** (obr. 5) a po kliknutí na ni můžete začít přímo kreslit.

Po kliknutí na ikonu se podívejte na pravou stranu okna programu. Zde jsou zobrazena různá nastavení pro štětec, kterým budete nyní kreslit. Nemusíte tedy kreslit pouze tenkým štět-

cem, ale můžete použít i štětec plochý, štětec ve tvaru trojúhelníku či štětec ve tvaru hvězdičky (obr. 6). Dokonce tu najdete štětce ve tvaru kočky, veverky a obyčejných lístků.

► Obr. 5

Vkládání obrázků.

◀ Obr. 6. Různé tvary štětců (nástroj Kresba).

► Obr. 7. Různé možnosti pro vkládání jednoduchých tvarů.

▼ Obr. 9

Možnosti ikony Magie.

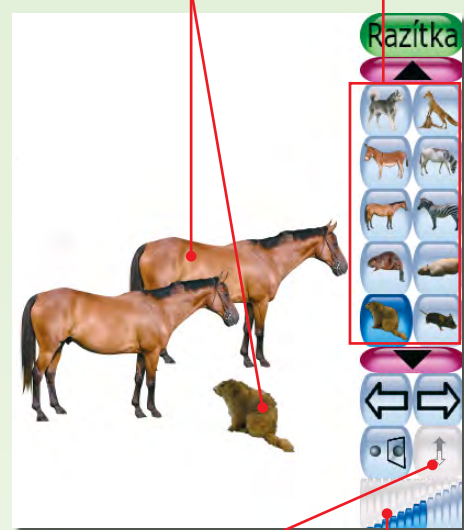

Nakreslete různé obrázky nástrojem Magie.

Dětem se bude určitě líbit ikona **Razítko**. Po kliknutí na ni se zobrazí množství obrázků (pokud jste si doinstalovali doplnění programu), které lze do kreseb jednoduchým kliknutím vložit (**obr. 10**). Ještě předtím lze samozřejmě upravit velikost zvoleného obrázku nebo jej převrátit.

Při kreslení byste neměli zapomenout ani na ikonu **Text**, pomocí které lze do obrázku doplnit různé popisky. Můžete si vybrat i druh a velikost písma. Pokud se vám něco nepovede, nevadí – v levé části okna je ikona **Guma** a pomocí ní nepotřebné části obrázku snadno smažete. Pro okamžité opravy slouží ikony **Zpět** a **Znovu**.

▼ Obr. 10

Změna zrcadlení obrázku.

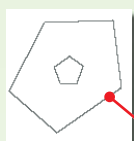
Úprava velikosti vkládaného obrázku.

Nezapomeňte dole kliknout na barvu, kterou chcete obrázek nebo jeho část namalovat.

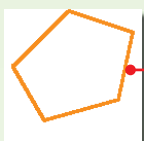
Pokud chcete nakreslit pouze rovnou čáru, klikněte na ikonu **Úsečky**. Ukazatel myši nastavte na místo, kde má čára začínat, držte stisknuté levé tlačítko myši a pokračujte tažením myši do koncového bodu. Zajímavé je i malování různých tvarů. Klikněte na ikonu **Tvary** a zároveň se podívejte na pravou stranu okna editoru.

Vidíte zde různé možnosti, např. kružnici, elipsu, obdélník a pětiúhelník (**obr. 7**). Potřebný tvar si vyberte a nakreslete. Tažením myši můžete určit i velikost nebo natočení zvoleného tvaru (**obr. 8**).

Dětem pak určitě nesmíte zatajit ikonu **Magie**. Pomocí ní lze snadno nakreslit trávu, květiny, různé bubliny, duhu, cihly apod. (**obr. 9**).

▲ Obr. 8

Vytvořený pětiúhelník po uvolnění myši.

Kreslení pětiúhelníku tažením myši.

OTEVŘENÍ A UKLÁDÁNÍ SOUBORU

Po spuštění programu je standardně připravena plocha pro kreslení obrázků. Pokud potřebujete vytvořit soubor nový, klikněte na ikonu **Nový** (**obr. 11**).

Nejprve se zobrazí nabídka různých barev určených na pozadí nového obrázku. Můžete si vybrat bílou, ale třeba i modrou nebo červenou. Pokud jste již dříve nakreslili nějaký obrázek a nyní ho chcete upravit, nebo jen v kreslení pokračovat, klikněte na ikonu **Otevřít** (**obr. 11**).

Zobrazí se nabídka pro výběr existujících obrázků, které již máte uloženy (**obr. 12**). Stačí obrázek vybrat a poté kliknout na ikonu **Otevřít**. Pokud se chcete vrátit k původnímu kreslení, klikněte na ikonu **Zpět**. Chcete-li již

nepotřebný obrázek odstranit, použijte ikonu **Smažat**. Zajímavá je i ikona **Slides**, která ze všech již uložených obrázků vytvoří jednoduchou prezentaci a zahájí její přehrávání.

Jestliže jste obrázek právě vytvořili, musíte ho samozřejmě uložit. K tomu slouží ikona **Uložit**. Program se neptá na název ani na umístění, a tak je jeho ovládání opravdu jednoduché a mohou ho používat i děti. Když kliknete na ikonu **Otevřít**, nabídka uložených obrázků se hned objeví.

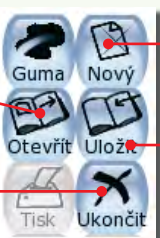
Během práce se naučíte správně pracovat se soubory. Například otevřete-li existující obrá-

zek, upravíte-li jej a kliknete-li na ikonu **Uložit**, program se vás zeptá, zda se má původní obrázek nahradit, nebo zda se má změněný obrázek uložit jako nový. (Takových upozornění je zde více: setkáte se s nimi třeba i tehdy, když chcete práci s programem ukončit, ale obrázek nechcete uložit.) Obrázek můžete i vytisknout – k tomu slouží ikona **Tisk**.

Celou práci s programem ukončíte kliknutím na ikonu **Ukončit**. V tom případě se zobrazí dotaz, zda chcete práci opravdu ukončit, nebo zda se k práci s programem chcete ještě vrátit. ■ Marie Franců

▼ Obr. 12

Otevření existujícího obrázku.

Ukončení práce s programem.

Vytvoření nového obrázku.

Uložení obrázku.

◀ Obr. 11

Již vytvořené obrázky.

Ikona pro promítání všech obrázků.

Ikona pro vytvoření vybraného obrázku.

Ikona pro smazání vybraného obrázku.

Návrat zpět ke kreslení – obrázek se neotevře.

Zkuste si vytvořit animaci

snadné

Licence: freeware.

Anglická verze: http://www.geocities.com/peter_bone_uk/pivot.html

Česká verze:

<http://chodtesemcasto.dobrodruh.net/pivot>

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak připravit pozadí animace.
- Jak přidat do animace figurku.
- Jak vytvořit vlastní figurky.

Snad každý, kdo pracuje s počítačem, někdy zatouží vyrobit si na počítači film, nebo alespoň obrázky, které by se nějak pohybovaly. Pokud si tedy chcete takovou animaci sami vytvořit, vyzkoušejte prográmk Pivot Stickfigure Animator.

JAK PROGRAM NAINSTALOVAT

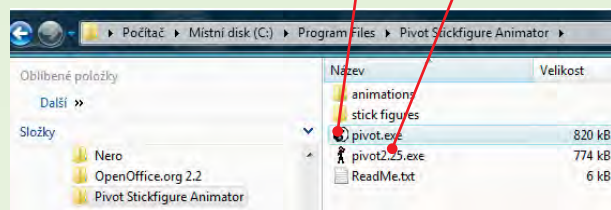
Po stažení obou souborů nejprve nainstalujte anglický program, tedy verzi 2.2.5.

Po dokončení instalace použijte českou verzi programu (pokud ji máte jako archiv typu RAR, nejprve ho rozbalte), soubor přejmenujte na **pivot.exe** a potom ho zkopírujte do složky **C:\Program Files\Pivot Stickfigure Animator** (obr. 1). Tento postup platí v případě, že jste

při instalaci nezměnili cestu, kterou nabídl instalační program.

Potom již můžete program spustit v českém jazyce a začít s ním pracovat. Můžete začít pohybovat s postavami, zvířátky či pouze s různými obrázky.

▼ Obr. 1

JAK ZAČÍT S ANIMACÍ?

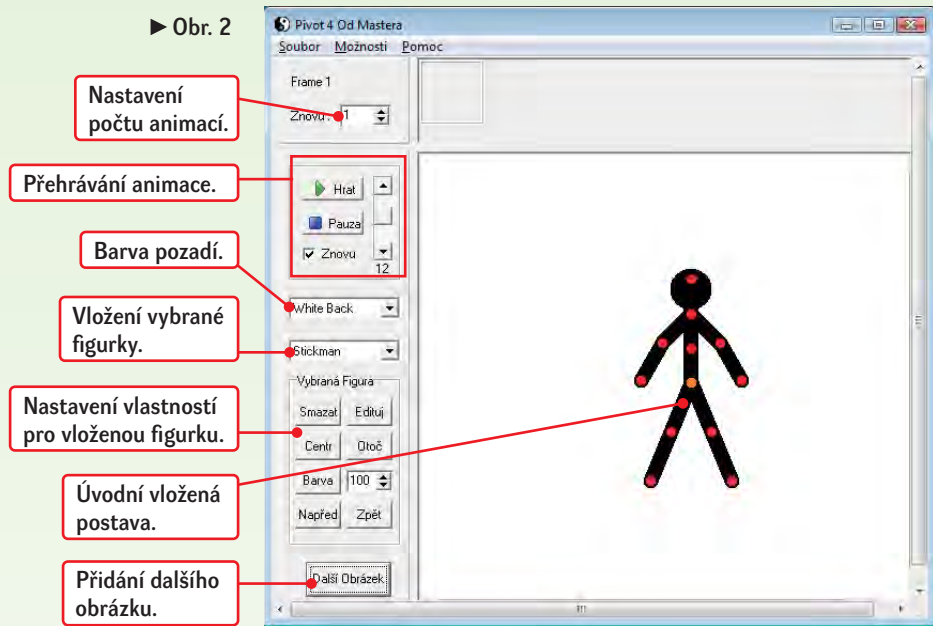
Po spuštění se zobrazí okno programu (obr. 2) s vloženou figurkou člověka. Podívejte se nejprve na celé prostředí a teprve potom zkuste přidávat další obrázky, ze kterých se má animace skládat.

Klikněte na nabídku **Možnosti**, a zobrazí se dialogové okno, ve kterém můžete nastavit velikost pracovní plochy.

Podívejte se na figurku, která je na pracovní ploše vložena. Všimněte si červených teček, které slouží k tomu, abyste jednotlivými částmi postavičky mohli posouvat. Pokud jimi budete posouvat za pomoci myši, zjistíte, že posouváte opravdu rukou či nohou. Uprostřed je oranžová tečka, která slouží k tomu, aby se na jiné místo posunula celá figurka. Podle oranžové tečky také poznáte, která figurka je právě vybrána.

V levé části okna programu můžete nastavit další vlastnosti pro vybranou figurku, to znamená barvu, otočení a vycentrování. Také

► Obr. 2

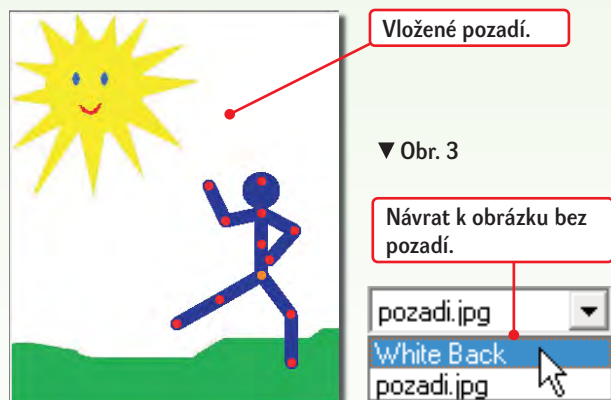
můžete celou figurku smazat, nebo ji vytvořit trochu jinak (tlačítko **Edituj**).

JAK PŘIDAT DO OBRÁZKU POZADÍ?

Aby animace nebyla pouze v bílém prostředí, můžete si v jiném programu předem připravit nějaké pozadí (třeba i v obyčejném programu Malování). Soubor s pozadím musí být typu JPG, GIF nebo BMP.

V nabídce **Soubor** klikněte na příkaz **Load Background**. V otevřeném dialogovém okně nyní vyhledejte umístění a název souboru, který chcete umístit na pozadí. Jakmile kliknete na tlačítko **Otevřít**, obrázek se z vybraného souboru přenesne na pozadí animace.

Pokud byste chtěli jiné pozadí, stačí znovu zvolit příkaz **Load Background**. A jestliže se chcete zase vrátit k obrázku bez pozadí, vyberte z nabídky s pozadím (obr. 3) položku **White Back**.

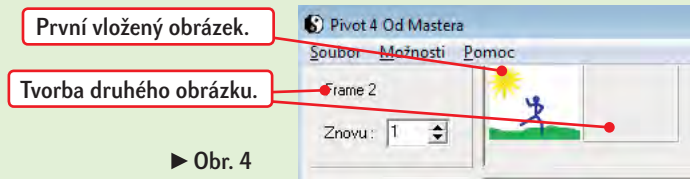
▼ Obr. 3

JAK DO ANIMACE VLOŽIT DALŠÍ OBRÁZEK

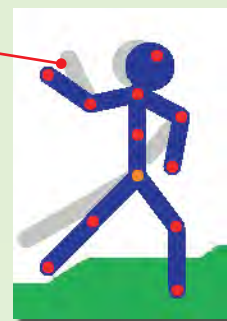
V rámci celé animace je doposud vytvořen pouze jeden obrázek. Animace se však skládá (podobně jako kreslený film) z mnoha obrázků. Na nich budete postupně něco měnit a spojením obrázků se vytvoří vlastní animace. Při jednotlivých posunech je třeba opatrnosti, aby výsledný pohyb nebyl trhavý.

Klikněte na tlačítko **Další obrázek**, a v horní části okna programu se objeví obrázek (obr. 4). Na jeho základě můžete začít vytvářet obrázek další. Jak? Podívejte se na **obrázek 5**, kde je vidět, že pokud posunete ně-

► Obr. 4

► Obr. 5

kteou částí figurky, zůstane původní poloha světle šedá. To znamená, že hned vidíte, jak velký posun vůči předchozí poloze děláte.

Když tuto část práce dokončíte, opět můžete kliknout na tlačítko **Další obrázek** a v postupném pohybu pokračovat.

JAK DO ANIMACE VLOŽIT JINOU FIGURKU?

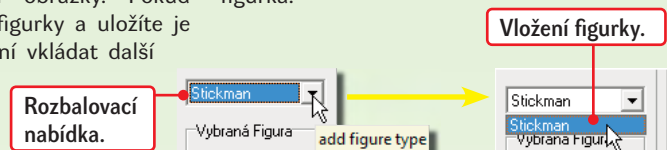
Pokud potřebujete vložit pouze stejnou figurku, klikněte na rozbalovací nabídku položky **Add figure type** (obr. 6).

Jestliže však chcete vložit figurku jinou (v programu jsou některé figurky předem připraveny), v nabídce **Soubor** klikněte na příkaz **Nahrát figurku**. Zobrazí se dialogové

okno a v něm vyhledejte složku **C:\Program Files\Pivot Stickfigure Animator\stick figures** s předpřipravenými obrázky. Pokud vytvoříte později vlastní figurky a uložíte je do jiné složky, budete z ní vkládat další postavičky.

Nyní stačí soubor označit a poté kliknout na tlačítko **Otevřít**. Do obrázku se vloží další figurka.

► Obr. 6

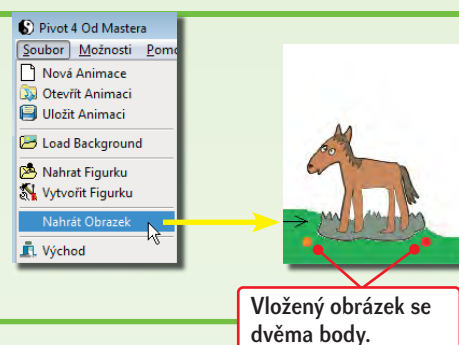

JAK DO ANIMACE VLOŽIT OBRÁZEK?

Do animace můžete vkládat i své obrázky. Stačí, když v nabídce **Soubor** kliknete na příkaz **Nahrát obrázek**. Otevře se dialogové okno pro vyhledání obrázku, který chcete vložit. Po jeho označení a po kliknutí na tlačítko **Otevřít** se obrázek do animace vloží (obr. 7). Obrázek může být typu BMP nebo GIF.

Všimněte si, že takto vložený obrázek má dva body, jeden oranžový, pomocí kterého můžete celý obrázek posouvat, druhý červený, pomocí kterého můžete obrázkem otáčet.

► Obr. 7

JAK ANIMACI ULOŽIT?

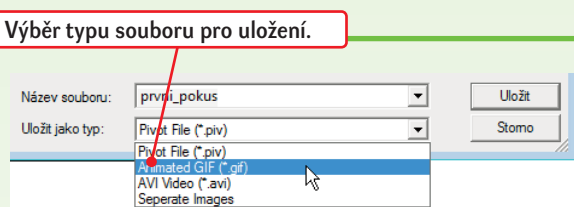
Celou práci je třeba nyní uložit. Typ souboru pro uložení v programu Pivot Stickfigure Animator je **Pivot File (*.piv)**. Můžete uložit i rozpracované animace, ke kterým se později chcete vrátit. V nabídce **Soubor** klikněte na příkaz **Uložit animaci**, do otevřeného dialogového okna zapište název a pro daný soubor vyberte umístění. Později po spuštění programu jen zadejte v nabídce **Soubor** příkaz **Otevřít animaci**.

Nevýhodou je to, že tuto animaci si mohou prohlížet pouze ti, kteří si program nainstalo-

vali. Jestliže chcete, aby si animaci mohli prohlížet i jiní uživatelé, uložte ji do formátu GIF. Pokud tedy chcete uložit svou práci jako animovaný GIF, v nabídce **Soubor** opět klikněte na příkaz **Uložit animaci**. V otevřeném dialogovém okně však u typu souboru neponechejte příponu .piv, ale vyberte **Animated GIF (*.gif)** (obr. 8).

Po kliknutí na tlačítko **Uložit** se zobrazí další dialogové okno a v něm nastavte velikost animace a její optimalizaci pro uložení. Po nastavení souboru a po kliknutí na tlačítko **OK** se ukládání dokončí – tento soubor pak již můžete použít na internetových stránkách nebo v jiné prezentaci.

◀ Obr. 8

JAK VLOŽENOU FIGURKU UPRAVIT?

Chcete-li figurku upravit, označte ji a potom klikněte na tlačítko **Edituj**.

Daná postavička se zobrazí v okně **Stick Figure Builder** a v něm můžete jednotlivé čás-

ti upravit. Při této činnosti vám pomohou jednotlivé nástroje, které se nachází vlevo. Pokud v nabídce **Možnosti** kliknete na příkaz **Edit Mode**, budete moci libovolně upravovat i velikost jednotlivých čárek a kružnic.

Pod nabídkou **File** je příkaz **Add To Animation**, určený pro vložení upravené figurky do animace. Kliknete-li na příkaz **Close**, vaše změny se v animaci neprojeví.

JAK VYTVOŘIT NOVOU FIGURKU?

V nabídce **Soubor** jste si určitě všimli příkazu **Vytvořit figurku**. Po kliknutí na něj se zobrazí okno **Stick Figure Builder**, ale nebude v něm žádná figurka. Bude zde pouze jedna čárka, ke které můžete přidávat další části. Také

můžete určit, která část se může pohybovat a která ne. Potom lze hotovou figurku opět vložit do animace, nebo ji uložit do zvláštního souboru. V nabídce **File** klikněte na příkaz **Save As**, a zobrazí se běžné dialogové okno.

Povšimněte si, že figurky jsou vlastně soubory typu **.stk**. Až budete příště danou figurku v nějaké animaci potřebovat, už ji nemusíte vytvářet znovu – příkazem **Nahrát figurku** ji totiž můžete vložit přímo. ■ Marie Franců

Zkontrolujte si počítač

PROGRAM
NAJDETE NA
PPK CD
4/2008

Čas od času se stane, že o svém počítači potřebujete zjistit nějaké informace. Zpravidla je to tehdy, když uvažujete o jeho vylepšení a technik po vás požaduje informace o aktuální konfiguraci. Pomocí programu Everest Home Edition tyto údaje snadno získáte.

Program najdete na
download.chip.eu/cz/

Cena: zdarma.

Jazyk: čeština.

<http://download.chip.eu/cz/>

[EVEREST-Home-Edition-2.20_108195.html](http://download.chip.eu/cz/EVEREST-Home-Edition-2.20_108195.html)

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak nastavit češtinu.
- Jak vybrat tu část počítače, o které chcete získat informace.
- Jak vytvořit zprávu informující o stavu počítače.
- Jak zprávu uložit nebo vytisknout.

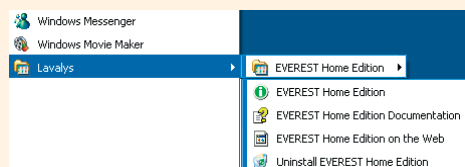
snadné

SEZNAMTE SE

Program Everest Home Edition je určen pro domácí použití. Zdá se, že vývoj pokračuje pouze pro placenou verzi programu, ale důležité je, že program komunikuje s uživatelem česky (jen některé jeho části a nápověda lokalizovány nejsou).

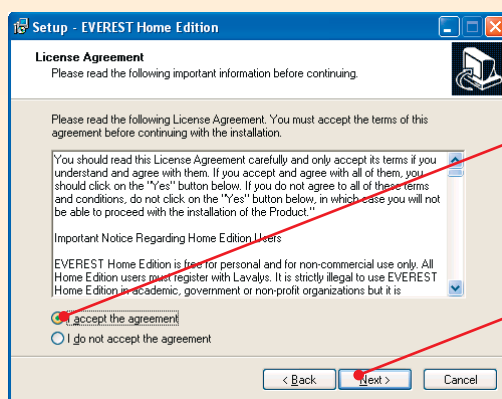
Po spuštění instalace postačí klikat na tlačítko **Next** (Další) – jen v okně s licenčním ujednáním (obr. 1) je třeba nejprve označit položku **I accept the agreement** (Souhlasím s licenčním ujednáním).

Budete-li chtít tento program spouštět z nabídky **Start**, pak v nabídce **Start / Všechny programy** vyhledejte nejprve složku **Lavalys** a z ní vyberte příkaz **Everest Home Edition** – tento příkaz pak zadejte ještě jednou (obr. 2).

JAK NASTAVIT ČEŠTINU

Po ukončení instalace se program spustí, a používáte-li česká Windows, měl by s vámi komunikovat česky. Není-li tomu tak, pak z nabídky **File** vyberte příkaz **Preferences** (obr. 3). V pravé části dialogového okna **Preferences** (obr. 4) označte položku **Czech** a klikněte na tlačítko **OK**.

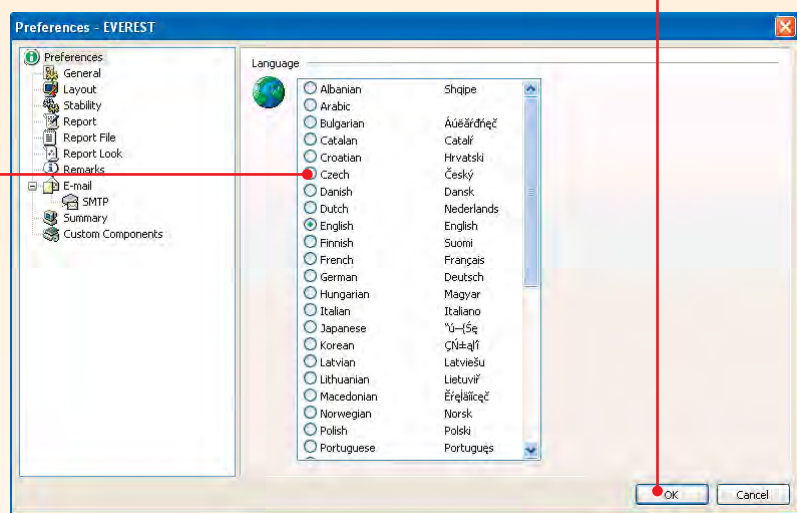

Nejprve je třeba potvrdit souhlas s licenčním ujednáním.

K dalšímu kroku instalace se dostanete po kliknutí na tlačítko **Next**.

◀ Obr. 1

► Obr. 4

Označte položku **Czech**.

◀ Obr. 2

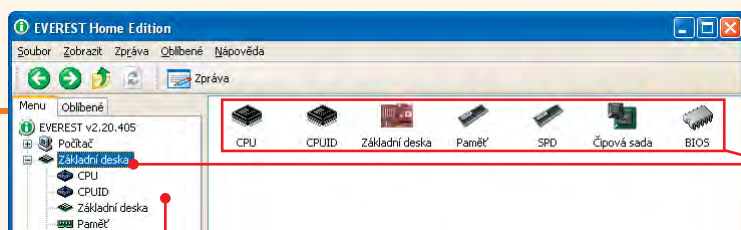
Volbu potvrdíte kliknutím na tlačítko **OK**.

OVLÁDÁNÍ PROGRAMU

Everest je diagnostický program. Pomůže vám zjistit údaje o vašem počítači nebo o jeho vybrané části. V levé části okna (obr. 5) je seznam skupin, o kterých může program Everest podat zprávu. Pravá část okna je určena buď pro zobrazení ikon vybrané skupiny, nebo pro zobrazení informací o vybrané části počítače.

Jednotlivé skupiny zobrazené v levé straně okna můžete rozbalit. Je-li ve stromu skupin označen název skupiny, pak v pravé části jsou zobrazeny ikony položek této skupiny.

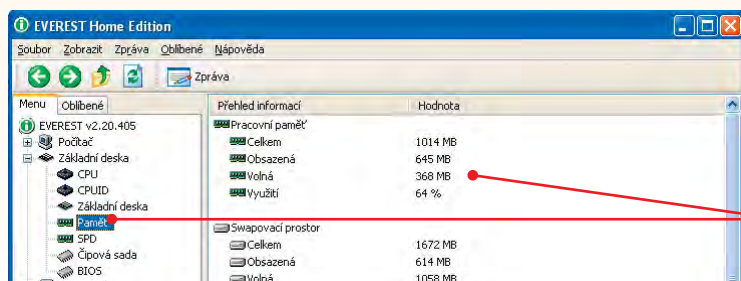
Jestliže na některou z těchto ikon nebo na název položky ve stromu kliknete, v pra-

Názvy skupin jsou uspořádány do stromu.

Je-li označen název skupiny, pak v pravé části okna najdete ikony položek této skupiny.

◀ Obr. 5

◀ Obr. 6

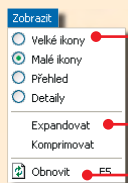
Vyberete-li ze stromu konkrétní položku, informace o této položce se zobrazí v pravé části.

vé části se zobrazí informace o této skupině (obr. 6).

MOŽNOSTI ZOBRAZENÍ

V nabídce **Zobrazit** (obr. 7) můžete nastavit, jakým způsobem se mají ikony v pravé části okna zobrazovat (při zobrazování informací o konkrétní části počítače se toto nastavení neprojeví).

Prostřední část nabídky obsahuje dva příkazy: **Expandovat** a **Komprimovat**. Ty se týkají stromu složek v levé části okna. První příkaz slouží k rozbalení celého stromu a druhý k jeho sbalení.

▲ Obr. 7

Možnosti zobrazení ikon.

Příkazy týkající se stromu v levé části okna.

Příkaz pro nové načtení informací.

Poslední příkaz nabídky **Obnovit** je přístupný pouze tehdy, jsou-li v pravé části okna zobrazeny informace o konkrétní části počítače. Po zadání tohoto příkazu program zobrazené informace načte znovu.

SLOŽKA PRO UKLÁDÁNÍ ZPRÁV

Potřebujete-li zjistit, do které složky program Everest ukládá zprávy, vyberte z nabídky **Soubor** příkaz **Nastavení**.

V levé části dialogového okna **Nastavení** vyhledejte položku **Soubor se zprávou** a klikněte na ni. V pravé části okna se zobrazí editační pole, ve kterém je uvedena cesta k dané složce.

Chcete-li používat jinou složku, klikněte na tlačítko se třemi tečkami napravo od pole s adresou. V nově otevřeném dialogovém okně požadovanou složku vyhledejte a svoji volbu potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

ZPRÁVA O STAVU POČÍTAČE

Informace zobrazené v okně programu jsou velmi užitečné, a budete-li je chtít předat někomu, kdo není s vámi u počítače, musíte vytvořit přehled o počítači nebo o jeho konkrétní části a ten pak vytisknout nebo odeslat e-mailem.

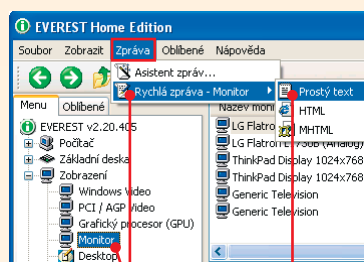
Zpráva obsahuje podstatně více údajů, než je zobrazeno na monitoru. Některé údaje však mohou být pro účel, pro který zprávu vytváříte, zbytečné. V tom případě doporučujeme uložit zprávu do textového souboru, nadbytečné údaje smazat a takto upravenou zprávu vytisknout.

RYCHLÉ GENEROVÁNÍ ZPRÁVY

V případě, že jste ve stromu označili konkrétní položku (např. **Monitor** ve skupině **Zobrazení**), můžete zprávu vygenerovat pomocí příkazu **Rychlá zpráva**, vybraného z nabídky **Zpráva** (obr. 8). Po zadání tohoto příkazu se po chvíli objeví okno (obr. 9) s vytvořenou zprávou. V horní části tohoto okna jsou nástroje, pomocí kterých můžete zprávu buď uložit do souboru na disk, nebo ji vytisknout. Před tiskem si ještě můžete prohlédnout náhled. Lišta nabízí také možnost odeslat zprávu e-mailem, ale to se nám na testovacím počítači nepodařilo. E-mailová zpráva sice dorazila do cílové schránky, ale neobsahovala požadovaná data.

Uložit do souboru: Po kliknutí na tento nástroj se zobrazí dialogové okno **Save Report**. Podle potřeby změňte složku, do které chcete soubor se zprávou uložit (standardně je nabízena cesta **C:\Program Files\Lavalys\Everest Home Edition\Reports**), a název souboru (standardně je nabízeno **Report**) a klikněte na tlačítko **Uložit**.

Vytisknout: Prostřednictvím tohoto nástroje otevřete dialogové okno **Tisk**, ve kterém lze nastavit parametry tisku (např. počet kopií nebo požadovaný rozsah tištěných stránek).

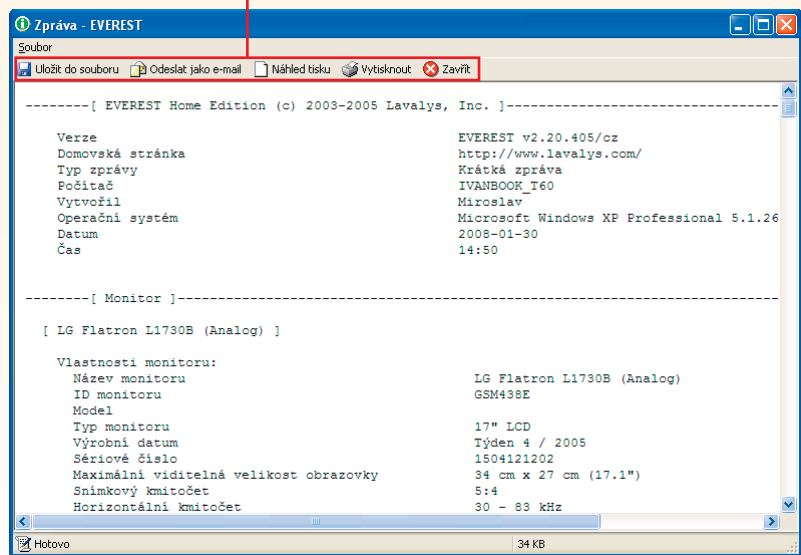

▲ Obr. 8

Jestliže jste označili konkrétní položku, můžete použít příkaz **Rychlá zpráva**.

Pro případnou pozdější editaci je vhodné vybrat formát **Prostý text**.

Panel s nabídkou příkazů.

▲ Obr. 9

VYTVOŘENÍ ZPRÁVY S VYUŽITÍM ASISTENTA ZPRÁV

Chcete-li do zprávy zařadit informace o více položkách, je třeba použít asistenta zpráv. Můžete jej spustit buď příkazem **Asistent zpráv** v nabídce **Zpráva**, nebo kliknutím na nástroj **Zpráva** na panelu v okně programu Everest.

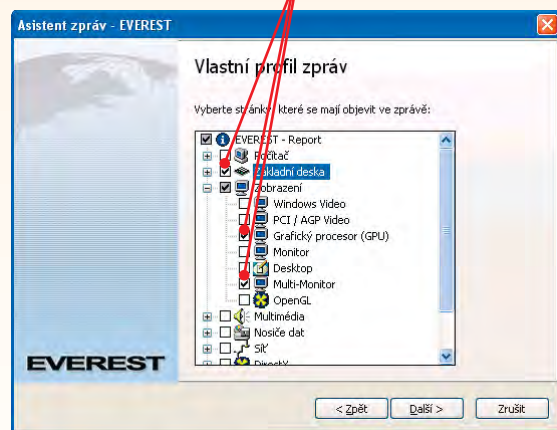
V prvním okně asistenta klikněte na tlačítko **Další**. V druhém okně je třeba vybrat, jaké informace má zpráva obsahovat (tedy vybrat jeden z nabízených profilů). Chcete-li si zprávu sami sestavit, zvolte položku **Vlastní výběr**. Po výběru profilu zprávy klikněte na tlačítko **Další**.

Jestliže jste vybrali možnost **Vlastní výběr**, zobrazí se strom skupin, které již znáte z hlavního okna programu. Zaškrtněte skupiny, které chcete do zprávy zařadit, nebo skupinu rozbalte a označte jen ty položky, které chcete do zprávy zařadit (obr. 10). Poté klikněte na tlačítko **Další**.

Následující okno je společné pro všechny profily zpráv: je třeba zvolit, ve kterém formátu má být zpráva vytvořena. Formát vyberte a kliknutím na tlačítko **Dokončit** zprávu vytvořte.

Na obrazovce se objeví okno s obsahem zprávy (obr. 9) – nástroje v tomto okně dovolují zprávu buď vytisknout, nebo uložit do souboru na disk. ■ mzi

Označte položky, které chcete do sestavy zařadit.

▲ Obr. 10

Televize v počítači

Operační systémy: Windows 2000/XP.
Velikost: 15,23 MB.
Jazyk: čeština.
Cena: 780 Kč (zkušební verze je zdarma).
www.dubcore.com

Digitální TV vysílání je moderní a brzy nahradí vysílání analogové. „Analog“ spěje do muzea technologických dějin, proto je vhodné si domácnost vybavit tak, abyste digitální vysílání uměli přijmout. Televize se dá pohodlně sledovat na počítači, avšak musí být k tomu patřičně vybaven: nejdůležitější je hardwarový TV tuner a samozřejmě přehrávací software. My vám představíme program MyTheatre.

obtížnější

NALADĚTE SI TELEVIZI I RÁDIO

MyTheatre je univerzální multimediální přehrávač, který si snadno poradí nejen s přímým pozemním digitálním televizním a rozhlasovým vysíláním a s přehráváním audio a videosouborů, ale i s poslechem internetových rádií a se sledováním internetových i satelitních televizí. Nabízí také úpravu vzhledu pomocí skinů. Samo ovládání aplikace

je velmi jednoduché, složitější jsou jen dva základní kroky, a to ladění kanálů a pokročilé nastavení programu. Výhodou aplikace je, že jednotlivé kanály můžete třídit podle jednoduchého klíče: v jednom sloupci můžete mít třeba všechny dostupné televizní a rozhlasové programy, a to programy pozemního i satelitního vysílání, a pomocí myši či dálkového

ovladače můžete mezi nimi libovolně přepínat. Program MyTheatre si můžete stáhnout jak ze známých stahovacích serverů (např. <http://download.chip.eu/cz/> či www.slunecnice.cz), tak ze stránek výrobce. Stažení programu chvíli trvá, jeho instalační soubor je totiž větší než 15 MB.

SEZNÁMENÍ S PROGRAMEM

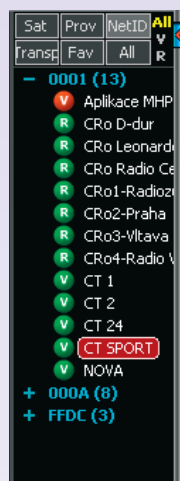
Po úspěšné instalaci si při prvním startu vyberete českou jazykovou verzi a s programem můžete začít ihned pracovat. Nejprve vysvětlíme základní prostředí programu, které se vám hodí poté, co se v dalších krocích naučíte naladit programy (obr. 1).

Velmi důležitým prvkem je přehled naladěných kanálů, nacházející se v základní obrazovce programu vpravo nahoře (obr. 2).

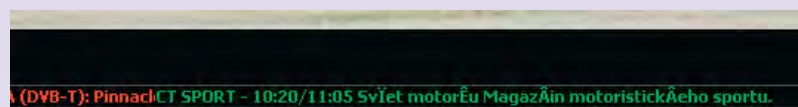
V lince těsně pod obrazem televize je text s informací o aktuálně zvoleném kanálu, o vysílání pořadu a času. Ani program

▲ Obr. 1

▲ Obr. 2

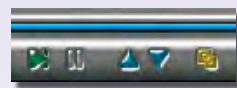

◀ Obr. 3

MyTheatre se bohužel někdy nevyhýbá chybám v české diakritice (obr. 3).

Pod informační linkou jsou ikony tlačítek pro přehrávání (pro jeho zastavení a spuštění), aktivaci nahrávání, přepnutí do modu přehrávače, přepínání kanálů a pro aktivaci průvodce televizním programem (obr. 4).

Vpravo dole najdete ukazatele síly a kvality signálu (obr. 5).

▲ Obr. 4

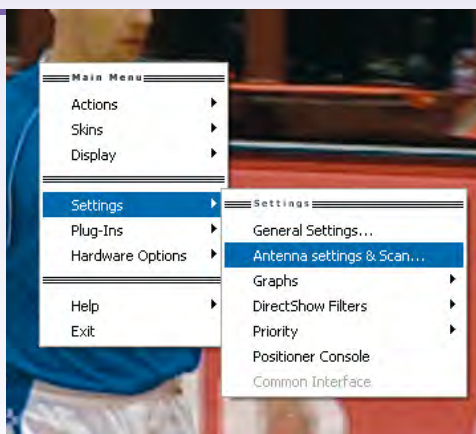
▲ Obr. 5

LADÍME

Pro nastavení všech položek aplikace kliknete pravým tlačítkem myši kdekoli v prostředí obrazovky programu. Objeví se základní nabídka nastavení a v ní najdete na rozbalovací nabídku **Settings** (obr. 6).

Kliknete na položku **Antenna settings & Scan**.

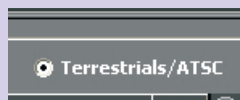
Vlevo nahoře v položce **Satellites/Region** (obr. 7) můžete určit, jaký typ kanálů budete ladit. Pokud se

◀ Obr. 6

▼ Obr. 7

◀ Obr. 8

Name	TPn
Terrestrial DVB, Bandwidth = 8MHz	55
Terrestrial DVB, Bandwidth = 7MHz	45
Terrestrial DVB, Bandwidth = 6MHz	77
Terrestrial ATSC	68

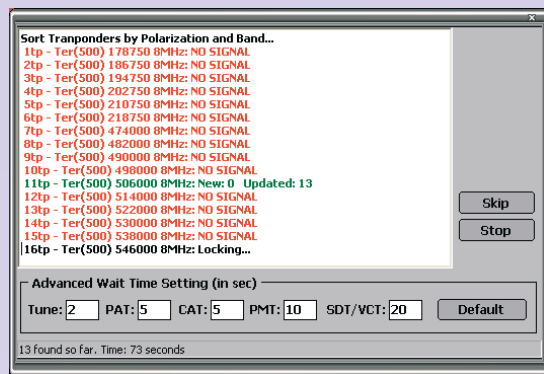
▼ Obr. 9

rozhodnete pro všechny typy, zaškrtnete **All**. Chcete-li pouze kanály digitálního pozemního vysílání, zaškrtnete **Terrestrials/ATSC** (obr. 8).

Následně je třeba vybrat šířku pásma. Tuto hodnotu zjistíte nejlépe na internetových stránkách televize, kterou chcete ladit. Zvolíte šířku pásma 8 MHz (obr. 9).

Pokud znáte frekvenci, na které jsou vaše hledané stanice, můžete ji zvolit vpravo v tabulce přímo. Jistější však je vybrat **Sel All** dole vpravo (obr. 10).

Transponders	Freq	Pol/BW	SR	FEC	Mod	Chn
	194750	8MHz	8000000	Auto	Auto	0
	202750	8MHz	8000000	Auto	Auto	0
	210750	8MHz	8000000	Auto	Auto	0
	218750	8MHz	8000000	Auto	Auto	0
	474000	8MHz	8000000	Auto	Auto	0
	482000	8MHz	8000000	Auto	Auto	0
	490000	8MHz	8000000	Auto	Auto	0
	498000	8MHz	8000000	Auto	Auto	0
	506000	8MHz	8000000	Auto	Auto	13
	514000	8MHz	8000000	Auto	Auto	0
	522000	8MHz	8000000	Auto	Auto	0
	530000	8MHz	8000000	Auto	Auto	0
	538000	8MHz	8000000	Auto	Auto	0
	546000	8MHz	8000000	Auto	Auto	0
	554000	8MHz	8000000	Auto	Auto	0
	562000	8MHz	8000000	Auto	Auto	0
	570000	8MHz	8000000	Auto	Auto	0
	578000	8MHz	8000000	Auto	Auto	0

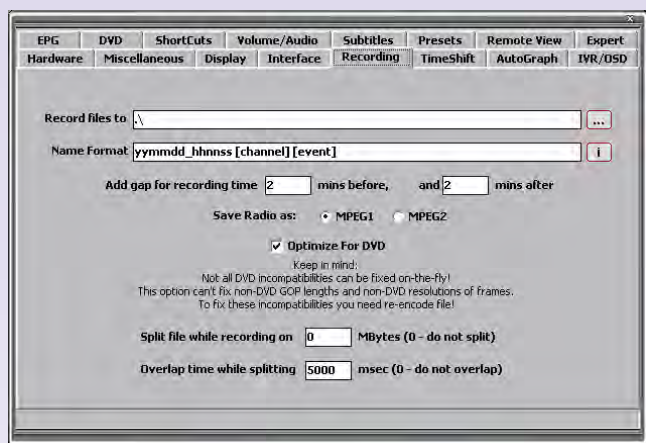
◀ Obr. 10

▲ Obr. 11

Nyní kliknete na tlačítko **SCAN** vpravo dole. V následujícím okně sledujete, jak program prochází jednotlivé frekvence, a také vidíte, zda nějaké stanice již našel (obr. 11).

NAHRÁVÁNÍ

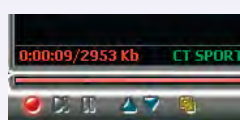
Nahrávání televizního vysílání patří k základním funkcím softwarových přehrávačů digitální televize. V prostředí programu kliknete pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberete příkazy **Settings – General Settings**.

▲ Obr. 12

Tím zobrazíte okno (obr. 12), kde nastavujete veškeré parametry programu. V okně **Recording** je důležité nastavit místo, kam se nahraný materiál bude ukládat. V prvním řádku proto kliknete na tři tečky a zvolíte složku na pevném disku, kam se má nahrané vysílání uložit (obr. 13).

Pokud chcete nahrát televizní vysílání, stačí v hlavním prostředí programu kliknout na červené kolečko vlevo dole. Program se na vybrané místo začne automaticky ukládat. O tom, že nahrávání probíhá, vás informuje rozsvícené červené kolečko (obr. 14). ■ ič

◀ Obr. 14

DALŠÍ PROGRAMY PRO SLEDOVÁNÍ TV V POČÍTAČI

ATV2000

Program ATV2000 je určen k zachytávání televizního vysílání do videosouborů a k jeho sledování. Podporuje ovladače VFW i WDM, tvorbu screenshotů, teletext, úpravu vzhledu pomocí skinů apod. Video je možné nahrávat automaticky ve stanovené datum a v určený čas.

www.mikecrash.com

ChrisTV

Kvalitní softwarový televizní a rozhlasový tuner s možností nahrávat záznam. Umožňuje nastavit mnoho programových předvoleb, programovat nahrávání, zastavit TV vysílání („TimeShift“), prohlížet teletext apod. Podporuje velké množství TV karet.

www.chris-tv.com

SkyView

Pomocí DVB karty přehrává v počítači satelitní televizní kanály. Podporuje zobrazení teletextu, obraz v obraze (PIP), přehledné tematické řazení oblíbených satelitních kanálů apod.

www.cait.com.pl

AltDVB

Za použití satelitní DVB karty umožňuje sledovat v počítači satelitní vysílání. AltDVB podporuje zobrazení teletextu a titulků, umožňuje automatické nahrávání, podporuje funkci PIP (obraz v obraze) a disponuje mnoha dalšími užitečnými funkcemi.

www.altdvb.ro

DVB Dream

DVB Dream je aplikace pro přehrávání satelitní televize v počítačích vybavených satelitními DVB kartami. Kromě klasických funkcí pro přehrávání nabízí i možnost přesně načasovat nahrávání, a to i dvou programů současně, podporuje většinu nepoužívanějších DVB karet, podporuje zobrazení teletextu a nabízí přehledné třídění oblíbených kanálů.

www.dvbdream.org

Icy-TV

Software pro příjem digitální televize. Icy-TV dokáže za okamžik změnit váš počítač ve vysoce výkonný televizní přijímač a videorekordér a poskytuje širokou škálu intuitivních funkcí.

www.icy-tv.com

◀ Obr. 13

Record files to D:\-DOWNLOADS-\Z televize\

Vlastní obaly na CD/DVD

Textový editor, součást balíků
OpenOffice.org a 602Office.
www.openoffice.cz, www.602.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak získat potřebné šablony.
- Jak šablony stažené z internetu použít v programu.
- Jak s použitím šablony vytvořit obal na CD/DVD.

Textový procesor Writer vám dovolí vytvořit úhledné obaly na CD a na DVD. S využitím předem připravených šablon to půjde snadno – krabičky nemusíte ani měřit a návrhy obalů sami vymýšlet.

Zdroje šablon pro návrhy obalů na disky jsou k dispozici hned dva – alespoň co se týče prostředí 602Office. Některé šablony se načely

a připravily hned při instalaci, a pokud z jakéhokoliv důvodu nejsou k dispozici, můžete si je stáhnout ze stránek serveru Software602.

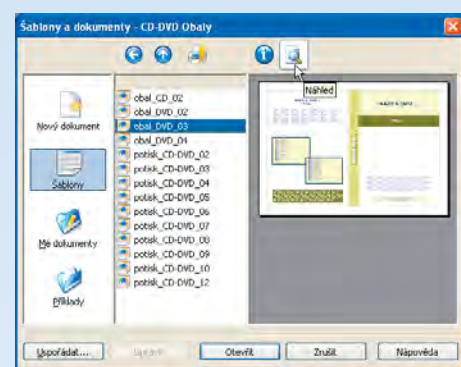
Dále uvedený postup se sice týká šablon pro obaly na optické disky, ale lze jej snadno aplikovat i na jiné typy šablon.

ŠABLONY PŘIPRAVENÉ PŘI INSTALACI

Nejprve se podívejte na šablony již potenciálně nainstalované a připravené k použití. Klikněte pravým tlačítkem myši na hlavním panelu Windows na tlačítko **Rychlé spuštění OpenOffice.org 2.3**. Otevře se místní nabídka a z ní vyberte příkaz **Ze šablon...** (obr. 1).

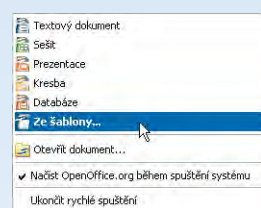
V okně **Šablony a dokumenty – Šablony** (obr. 2) zkontrolujte, zda je v levém sloupci nastavena volba **Šablony**, a pak dvakrát klikněte na položku **CD-DVD obaly**. Tím se seznam

změní ve výčet šablon, které jsou k dispozici. Kliknutím na některou z položek můžete zobrazit náhled na obsah šablony (obr. 3). Pokud v pravé sekci náhledový obrázek nevidíte, klikněte na nástrojové liště na tlačítko **Náhled**.

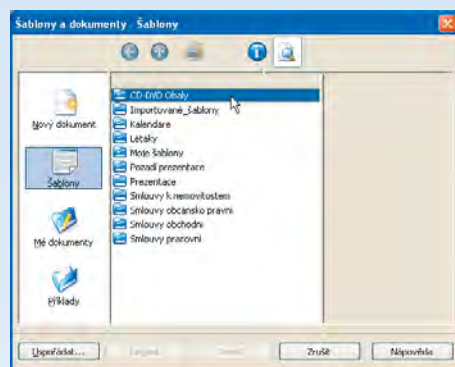
▲ Obr. 3. Náhled na šablonu.

Po dvojitém kliknutí na název šablony se její obsah načte do okna Writeru a můžete jej začít upravovat tak, abyste mohli posléze vytisknout obal odpovídající vašim požadavkům.

◀ Obr. 1. Příkaz pro otevření nabídky šablon.

► Obr. 2. Přechod k šablonám pro obaly na CD/DVD.

INSTALACE ŠABLON Z WEBU

Pokud šablony k dispozici nejsou nebo pokud chcete rozšířit jejich repertoár o šablony další, můžete se podívat na firemní server Software602.

V prohlížeči webových stránek otevřete stránku s adresou <http://www.602.cz>. Na úvodní stránce vyhledejte odkaz na **602Office 2.3** – může vypadat tak, jak ukazuje **obrázek 4**. Pokud vypadá jinak, nevěste hlavu, to se jen průběžně mění vzhled stránek.

Na stránce **602Office** vlevo vyhledejte sekci **Download** a v ní odkaz **Šablony** – na tento odkaz klikněte myší (obr. 5).

Na stránce s nabídkou šablon přejděte do sekce **Šablony CD/DVD obalů a potisků** (obr. 6) a v ní klikněte na požadovanou kolekci šablon.

Šablony se nepřenášejí po jednotlivých souborech, ale ve formě komprimovaného archivu, který obsahuje soubory s jednotlivými šablonami. Vybraný archiv se z webu Software602 zkopíruje do dočasné složky na vašem počítači. V té byste pak soubory asi poměrně těžko hledali, takže je užitečné zkopírovat je do něk-

▲ Obr. 4. Odkaz pro přechod na stránku 602Office 2.3.

teré ze složek, které budou snadno a kdykoliv přístupné. V okně s výpisem obsahu složky označte soubory, které budete potřebovat, pak kliknutím pravým tlačítkem myši otevřete místní nabídku a příkazem **Vymout** (nebo **Kopírovat**, to je v dané chvíli jedno) umístěte soubory do schránky Windows (obr. 7).

Dále je třeba přejít do složky **Dokumenty**; ta je ve všech dialogových oknech pro volbu souborů obvykle nabízena jako jedna z výchozích voleb, a je tudíž snadno a rychle dostupná. Odkaz k přechodu na tuto složku vidíte v levém sloupci okna. Soubory ze schránky umístěte do složky opět z místní nabídky – tentokrát příkazem **Vložit**.

► Obr. 5. Odkaz na stránku pro stahování šablon.

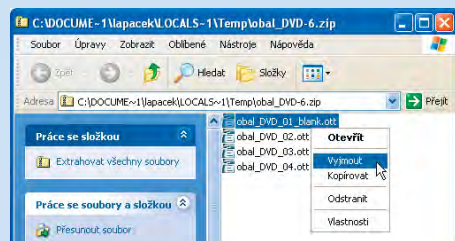

Šablony CD/DVD obalů a potisků

Datum	Název souboru	Server	Velikost
20.08.06	Potisky na CD/DVD (.zip)	HTTP	586.52 kB
20.08.06	DVD obaly (.zip)	HTTP	49.99 kB
20.08.06	CD obaly (.zip)	HTTP	319.84 kB

▲ Obr. 6. Výběr sady šablon ke stažení.

► Obr. 7. Vložení vybrané šablony do schránky.

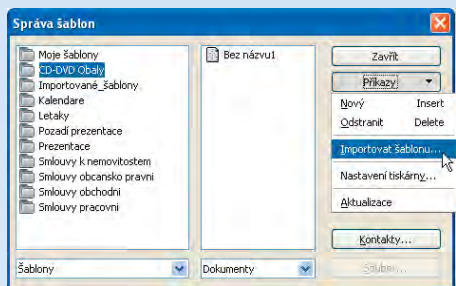

ZAŘAZENÍ STAŽENÉ ŠABLONY DO PROGRAMU

Složka se šablonami různých druhů je skrytá poměrně hluboko ve struktuře složek na disku; pro představu – může k ní vést třeba přístupová cesta `C:\Program Files\OpenOffice.org 2.3\share\template\cs`. Abyste nemuseli tápat ve struktuře složek a souborů, nabízí se jiný, poměrně intuitivní postup.

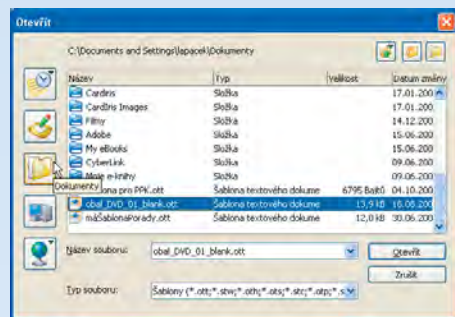
Prostřednictvím tlačítka **Rychlé spuštění OpenOffice.org 2.3** znovu otevřete již známé dialogové okno **Šablony a dokumenty**. V jeho levém dolním rohu klikněte na tlačítko **Uspořádat**. Tím se zpřístupní dialogové okno **Správa šablon**. Ze seznamu v jeho levé části kliknutím vyberte položku ze skupiny šablon určených pro CD/DVD – v našem případě to je položka **CD-DVD obaly**. Potom v pravé části dialogového okna klikněte na tlačítko **Příkazy** a z rozvinuté nabídky vyberte příkaz **Importovat šablonu** (obr. 8).

V dialogovém okně **Otevřít** přejděte kliknutím na tlačítko **Dokumenty** (je ve svislém sloupci vlevo uprostřed) do stejnojmenné složky a v ní vyhledejte soubor se šablonou (obr. 9). Připomínáme, že šablony Writeru jsou soubory s příponou OTT.

▲ Obr. 8. Vyžádání importu šablony.

Dvojitým kliknutím myši nebo kliknutím na tlačítko **Otevřít** se soubor zařadí mezi vaše šablony. Nyní zavřete dialogové okno **Správa šablon** a novou šablonu můžete ihned otevřít.

▲ Obr. 9. Výběr šablony pro import.

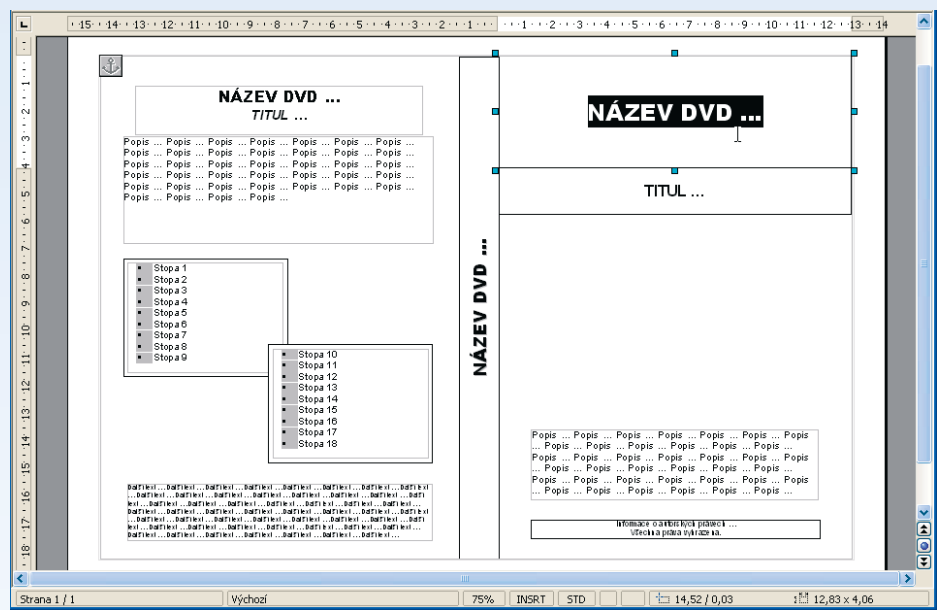
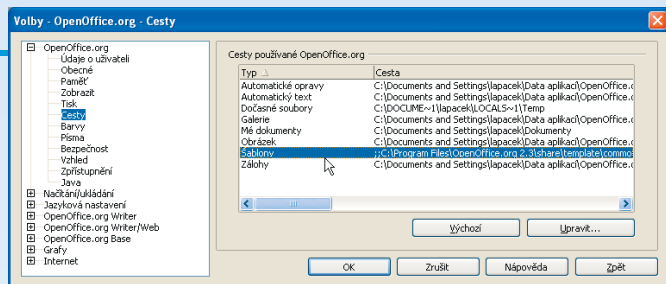
VYTVOŘENÍ OBALU ZE ŠABLONY

Před sebou vidíte šablonu pro obal na CD/DVD načtenou do okna Writeru (obr. 10). Jak to u šablon bývá, jsou tu různé obecné nadpisy, které je zapotřebí nahradit konkrétními texty.

► Obr. 11. Údaj o složce, do které se ukládají šablony.

Textové partie obalu jsou po jeho ploše uspořádány pomocí rámců s textem. Pokud budete chtít některý z nápisů nahradit konkrétním

▼ Obr. 10. Šablona pro obal na DVD načtená do Writeru.

textem, zpřístupněte ho k editaci dvojitým kliknutím myši. Pak provizorní text tahem myši označte a přepište jej, jak potřebujete. Můžete také snadno upravit vlastnosti písma, odstavce i rámce – můžete je například podložit barevným či obrázkovým podkladem či orámovat čarami (rámec můžete také posunout a změnit jeho velikost).

Stejně tak je možné upravit vlastnosti celé stránky: opět přichází v úvahu barevný či jinak graficky ztvárněný podklad. Na volná místa mezi textem lze samozřejmě vložit libovolné obrázky.

Hotový obal před tiskem překontrolujte v náhledovém zobrazení a podle potřeby jeho vzhled zkorigujte. Pak můžete obal vytisknout na papír. Pokud se domníváte, že obal podobného vzhledu budete po malých úpravách potřebovat ještě někdy přistě, uložte ho do souboru. Obal pak můžete kdykoliv rychle upravit.

KDE JSOU VAŠE ŠABLONY ULOŽENY?

Jen pro úplnost – pokud by vás zajímalo, do které složky se vaše šablony ukládají, můžete to snadno zjistit v konfiguračním dialogo-

vém okně. Z nabídky **Nástroje** vyberte příkaz **Volby** a v konfiguračním dialogovém okně otevřete kartu **OpenOffice.org – Cesty**. V řádku

Šablony požadovaný údaj najdete (obr. 11). Nedejte se zmást tím, že složek tu může být uvedeno i několik. ■ Jiří Lapáček

Tipy pro MS Excel 2007

Součást kancelářského balíku MS Office 2007

www.microsoft.com/cze

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak vložit a odebrat příčky.
- Jak změnit polohu příček.
- Jak prohlížet a editovat obsah buňky s dlouhým textovým řetězcem.

Ukážeme si, jak v Excelu ukotvit příčky a jak si prohlédnout obsah buňky, která ukrývá dlouhý text (ať se jedná o vzorec, nebo o nějakou poznámku).

PŘÍČKY PEVNÉ

Pomocí příček můžete list Excelu rozdělit na poloviny (svisle nebo vodorovně) nebo na čtvrtiny a v každé části listu pak nezávisle posouvat obsah. Příčky se často používají u seznamů, kdy je potřeba zajistit trvalé zobrazení názvů sloupců nebo řádků (obr. 1). Příčky můžete do sešitu umístit různým způsobem. Je-li příčka uzamčená, nelze změnit její polohu tažením myši.

V této části si ukážeme, jak příčky vložit a později je zrušit bez možnosti jejich posunu po listu. Budete-li chtít příčky umístit jinak, musíte nejprve ty stávající zrušit a poté je znovu na požadovaném místě vytvořit.

Uzamčený horní řádek je zobrazen, i když spodní část listu posunete.

Černá čára ukazuje ukotvenou příčku.

	A	B	C	D	E
1	Rubrika	Podrubrika	Článek	Program	PPK číslo
11	Domácí počítač	Tipy pro Windows	Poznejte svou klávesnici MS Windc	04/2006	
12	Magazín	Na přání	Dopisujeme si na Goog GoogleMe	04/2006	
13	Magazín	MS Excel	Opakování dat na strán MS Excel	04/2006	
14	Téma čísla	Vypalování	Samosputitelné disky	05/2006	
15	Internet	Vyhledávání	Chcete hledat efektivně?	05/2006	
16	Magazín	Grafika	Jak upravit kalendář	Zoner Phc 05/2006	
17	Magazín	Na přání	Tabulka výsledků turné MS Excel	2 05/2006	
18	Jak na to	Internet	Internet pro pokročilé	SeaMonke 06/2006	

▲ Obr. 1

UKOTVENÍ PRVNÍHO ŘÁDKU NEBO SLOUPCE

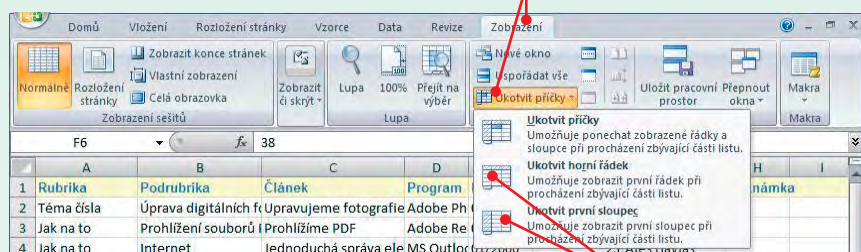
Chcete-li ukotvit horní řádek (v listu Excelu označený číslem 1) nebo první sloupec (v listu Excelu označený písmenem A), pak klikněte na záložku pásu karet **Zobrazení** a v kartě **Okno**

na nástroj **Ukotvit příčky**. Z nabídky tohoto nástroje vyberte podle potřeby buď příkaz **Ukotvit první řádek**, nebo příkaz **Ukotvit první sloupec** (obr. 2). V případě, že potřebujete ukotvit první řádek i první sloupec, je třeba použít dále popsanou možnost.

UKOTVENÍ LIBOVOLNÉHO POČTU ŘÁDKŮ A SLOUPCŮ

Ne vždy vyhovuje ukotvení pouze jednoho řádku nebo sloupce. Klikněte tedy do buňky, jejíž levý a horní okraj mají být součástí požadovaných příček. Poté na pásu karet **Zobrazení** v kartě **Okno** klikněte na nástroj **Ukotvit příčky** a z jeho nabídky vyberte příkaz **Ukotvit**

Na pásu karet **Zobrazení** klikněte na nástroj **Ukotvit příčky**.

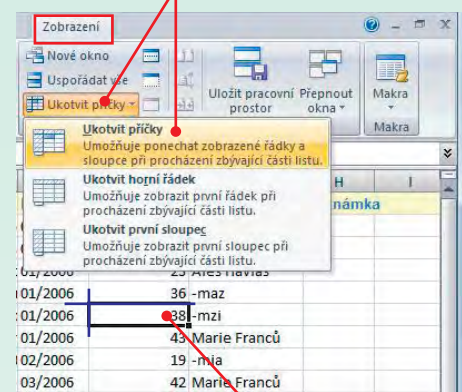

▲ Obr. 2

ODSTRANĚNÍ PŘÍČEK

Chcete-li příčky (vložené jedním z dříve uvedených postupů) odstranit, pak na pásu karet **Zobrazení** klikněte na příkaz **Ukotvit příčky** a z jeho nabídky vyberte příkaz **Uvolnit příčky**.

Z nabídky nástroje **Ukotvit příčky** vyberte příkaz **Ukotvit příčky**.

▲ Obr. 3. Modré čáry ukazují, kde budou příčky umístěny.

Klikněte do buňky, jejíž horní a levý okraj ukazují polohu příček.

Z nabídky vyberte potřebný příkaz.

ky. Tento příkaz se v nabídce zobrazí v případě, že v aktuálním listu je nějaká příčka vložená.

PŘÍČKY PLOVOUCÍ

V této části si ukážeme, jak do listu vložit příčky, jejichž polohu můžete měnit tažením myši. Také takto vložené příčky můžete ukotvit, ale po zrušení ukotvení je můžete přesunout na jiné místo listu.

JAK PŘÍČKY VLOŽIT

V tomto případě umísťujete příčky dvojitým kliknutím na tlačítko, které představuje vodorovnou nebo svislou příčku. Tlačítko pro vodorovnou příčku najdete na horním konci svislého posuvníku (obr. 4) a tlačítko pro svislou příčku najdete na pravém konci vodorovného posuvníku (obr. 5).

JAK PŘÍČKY PŘESUNOUT

Je-li příčka zobrazena tenkou černou čarou (obr. 1), je zamčená. Pro přesun je nutné příčku odemknout. Je-li příčka zobrazena silnou šedou čarou (obr. 6), můžete zatažením změnit její polohu.

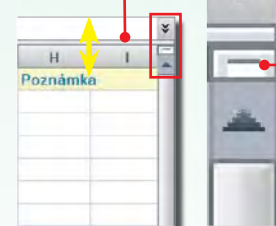
JAK PŘÍČKY UZAMKNOUT A ODEMKNOUT

Jsou-li v tabulce obě příčky (svislá i vodorovná), obě mohou být buď uzamčené, nebo odemčené. Není možné jednu příčku uzamknout, a druhou ne. Na kartě **Okno** v pásu karet **Zobrazení** klikněte na příkaz **Ukotvit příčky** a v nabídce příkazů klikněte podle potřeby

Po zatažení za tuto čáru se změní výška řádku vzorců.

Po kliknutí na toto tlačítko se rozbálí řádek vzorců.

Po dvojitým kliknutí na toto tlačítko se do tabulky vloží vodorovná příčka.

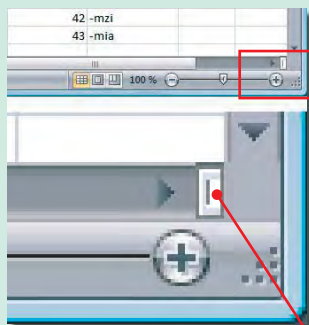
▲ Obr. 4. V pravé části obrázku je zvětšený detail tlačítek v pravém horním rohu tabulky.

buď na příkaz **Ukotvit příčky**, nebo na příkaz **Uvolnit příčky**.

JAK PŘÍČKY ODSTRANIT

Můžete odstranit pouze uvolněné příčky. Nejsou-li příčky uvolněné, uvolněte je a poté na tu příčku, kterou chcete odstranit, dvojité klikněte. Pozor: Příčku nelze odstranit v případě, že právě editujete obsah buňky – editaci buňky je třeba nejprve dokončit.

▲ Obr. 5. V dolní části obrázku je detail pravého dolního rohu okna s tlačítkem.

	A	B	F
1	Rubrika	Podrubrika	První stránka
2	Téma čísla	Úprava digitálních f	10
3	Jak na to	Prohlížení souborů	21
4	Jak na to	Internet	23
5	Internet	Prohlížeče	36
6	Domácí počítač	MS Windows	38
7	Magazín	Grafika	43
8	Jak na to	Grafika	19
9	Domácí počítač	Jak na to	42
10	Jak na to	Grafika	33

Po dvojitém kliknutí na toto tlačítko se do listu vloží svislá příčka.

Jsou-li příčky zobrazeny tímto způsobem, můžete měnit jejich polohu.

JAK ZOBRAZIT DLOUHÝ TEXT V BUŇCE

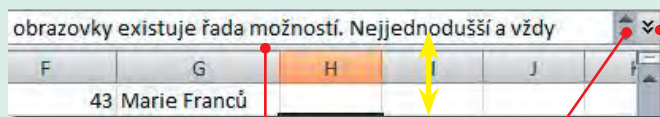
Obsahuje-li buňka dlouhý text, je obtížné jej číst a editovat. Často jedinou možností, jak obsah buňky vidět celý, je na danou buňku kliknout a její obsah přečíst v řádku vzorců. Excel nabízí možnost zvětšit výšku řádku vzorců nebo prohlížet jednotlivé řádky delšího textu.

upravit, udělejte to opět zatažením za jeho dolní okraj.

notu, můžete využít dvojici šipek na pravém okraji řádku vzorců (**obr. 7**): pomocí těchto tlačítek můžete v řádku vzorců zobrazovat jednotlivé řádky textu.

ŘÁDKOVÁNÍ V ŘÁDKU VZORCŮ

Jestliže nechcete změnit výšku řádku vzorců a potřebujete číst nebo editovat delší hod-

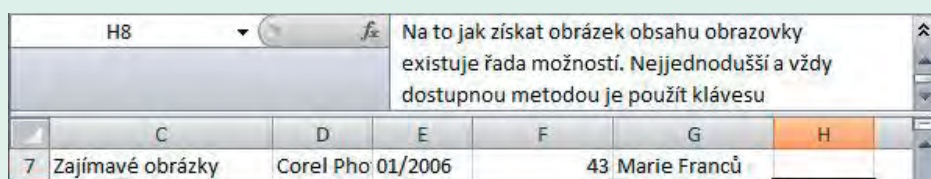

▲ Obr. 7

Zatažením změňte
výšku řádku vzorců.

Tlačítko pro přepínání výšky řádku vzorců.

Tlačítka pro zobrazení
dalšího/předchozího řádku.

▲ Obr. 8. Zvětšená velikost řádku vzorců.

ZOBRAZENÍ VÍCE LISTŮ JEDNOHO SEŠITU

V té oblasti okna Excelu, která je vyhrazena pro zobrazení dat, můžete zobrazit více oken s jednotlivými listy sešitu. Tato okna můžete podle potřeby uspořádat v rámci prostoru vymezeného hlavním oknem Excelu, nebo mezi nimi přepínat (jsou-li okna s daty maximalizovaná).

Nástroje pro práci s okny najdete na pásu karet **Zobrazení**, a to na kartě **Okno** (**obr. 9**).

okno bude opět maximalizované a budou se v něm zobrazovat stejná data. Chcete-li změnit jeho velikost, klikněte na tlačítko **Obnovit** (obr. 10). Teprve po změně velikosti okna uvidíte další okno, skryté za tím prvním.

USPOŘÁDÁNÍ OKEN S DATY

Chcete-li, aby Excel upravil velikost a polohu jednotlivých oken tak, aby byla všechna viditelná, klikněte (opět na kartě **Okno**) na nástroj

Uspořádat vše. Tím zobrazíte nabídku možných uspořádání. Jedno z nich vyberte a volbu potvrďte.

PŘEPÍNÁNÍ MEZI OKNY

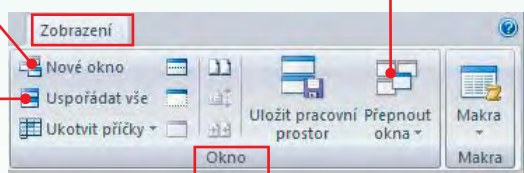
Jsou-li okna s daty maximalizovaná, klikněte na nástroj **Přepnout okna**. Tím zobrazíte seznam otevřených oken. V tomto seznamu klikněte na okno, které chcete zobrazit. mzi

VYTVOŘENÍ NOVÉHO OKNA S DATY

Chcete-li vytvořit nové okno s daty, klikněte v kartě **Okno** na nástroj **Nové okno**. Protože nové vytvořené okno přebírá způsob zobrazení aktuálního okna (je buď maximalizované, nebo má obecnou velikost), bude to pravděpodobně vypadat tak, že se nic nestalo. Nové

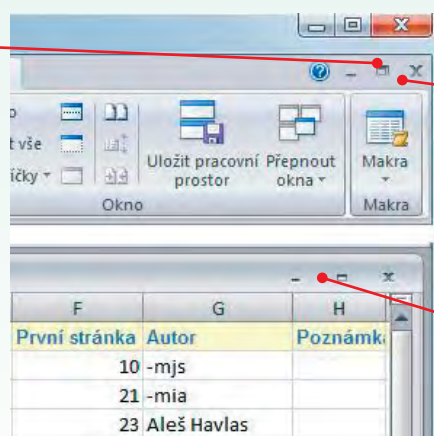
Týmto nástrojem vytvorte nové okno s datv.

Kliknutím zobrazte nabídku možností pro uspořádání oken s daty.

▼ Obr. 9

Kliknutím zobrazte seznam otevřených oken s daty.

◀ Obr. 10

Je-li okno s daty maximalizované, tlačítka pro změnu jeho velikosti najdete zde.

Má-li okno s daty obecnou velikost, tlačítka pro změnu jeho velikosti jsou v záhlaví tohoto okna.

Stereo na cesty

Multimediálních přehrávačů je na trhu neuvěřitelné množství. Ovšem jen málokterý je tak originální jako Samsung YP-S5, který má nejenom atraktivní zevnějšek a zajímavě maskované ovládání, ale který disponuje i vysouvacími reproduktory, takže hudební zážitek si můžete dopřát i bez sluchátek.

Multimediální přehrávač Samsung YP-S5 toho umí opravdu hodně. Kromě poslechu hudby umožňuje také přehrávat video ve formátu MPEG4, přečíst si uloženou textovou poznámku, pustit si oblíbenou rozhlasovou stanici nebo zahrát si jednoduchou hru. Samsung YP-S5 je vybaven rozhraním Bluetooth, takže data do přehrávače můžete posílat vzduchem. Model tak můžete snadno přebudovat na telefon s hlasitým odpisem, pokud ho připojíte k telefonu přes zmíněný „modrý zub“.

KAPESNÍ STEREO

Přehrávač Samsung YP-S5 se díky miniaturním rozměrům (46 × 96 × 15 mm) a hmotnosti jen 85 g vejde i do kapsičky u košile, a přitom je vybaven integrovanými 1,5W stereoreproduktory, které jsou dostatečně výkonné: pokud nastavíte hlasitost na maximum, můžete sedět od přehrávače i několik metrů, přesto si plnohodnotně vychutnáte zážitek z poslechu hudby. Vysouvací kolejničky, na kterých jsou oba reproduktory umístěny, jsou bytelné, takže by se neměly ani při delším používání „ochodit“. Pokud reproduktory zasunete a zvuk posloucháte přes kvalitní sluchátka EP-150, jež jsou součástí balení, model vypadá jako jakýkoliv jiný malý a tenký přehrávač. Při přehrávání hudebních souborů jsme nezaznamenali žádný šum ani jiné zvukové zkreslení, při poslechu prostřednictvím reproduktorů jsme však při nastavení nižší hlasitosti slyšeli men-

+ vysouvací reproduktory, design, podpora pro řadu formátů, nízká energetická náročnost, menu lokalizované do češtiny

– pomalý transport dat, horší citlivost FM tuneru

Poslouchat hudbu můžete díky dostatečně výkonným reproduktorům také bez sluchátek.

ší „šelest“. Celkově však byl zvukový projev velmi dobrý.

MASKOVANÉ OVLÁDÁNÍ

Ovládání modelu Samsung YP-S5 je jednoduché, přesto si na něj musí uživatel trochu zvyknout. Je totiž vskutku originální: dotyková tlačítka jsou schována na přední ploše pod tmavým sklem a „rozsvítí“ se až po prvním doteku. Nastavování jednotlivých funkcí probíhalo rychle a spolehlivě, ale při prvním kliknutí nemáte jistotu, co právě nastavujete. Hlavním ovládacím prvkem je třípolohový přepínač „Zapnuto/Vypnuto/Hold“, umístěný na horní straně. Funkce Hold uzamkne při přehrávání všechna tlačítka, abyste skladbu náhodně nepřepnuli nebo nečekaně nezvýšili hlasitost (tato funkce se hodí třeba při nošení přehrávače v kapse). Přehledné menu je lokalizováno do češtiny. Relativně malý (1,8palcový) displej zobrazuje jasně a kontrastně a je dobře čitelný i na přímém slunci.

HODINY POSLECHU

Při testování jsme si všimli pomalého náběhu po zapnutí. Pustit si písničku nebo přehrát film můžete až téměř po deseti sekundách po zapnutí – na druhé straně nás potěšila nízká energetická náročnost pro-

vozu, protože při přehrávání hudby přes reproduktory (což je energeticky náročnější než poslech přes sluchátka) jsme přístroj nepřivedli ke „kolapsu“ ani po třech hodinách. Nabíjení modelu probíhá po připojení k počítači přes USB kabel, takže akumulátor můžete nabíjet i při transportu dat do paměti modelu. Měřili jsme také to, jak rychle lze do přehrávače transportovat data z počítače. Testovací data (200 MB) se do flash paměti uložila za necelou minutu a půl, což je pouze průměrný výsledek. Připojení přehrávače Samsung YP-S5 k počítači proběhlo rychle a bez problémů, přehrávač se zobrazil jako externí disk, na který můžete uložit libovolná data.

MOŘE FORMÁTŮ

Bohužel jsme zaznamenali horší citlivost zabudovaného FM tuneru, a tak citlivost raději nastavte rovnou na stupeň „Vysoká“. Naopak jsme ocenili výborný zvukový výstup, možnost nastavit zvuk (prostřednictvím ekvalizéru nebo aktivací funkce prostorového zvuku), podporu pro řadu formátů (nejenom pro formát MP3, ale i pro formáty AAC a OGG) a výsuvné reproduktory – to vše dělá ze Samsungu YP-S5 vskutku povedené multimediální přenosné zařízení. ■ mak

▼ Dotyková tlačítka, umístěná pod displejem, jsou vidět, pouze pokud je právě používáte.

Vy ještě nemáte svůj web?

S rozšiřováním internetu neustále roste i počet webových stránek. Ty má dnes už kdekdo, od nadnárodních korporací po děti školou povinné. Chcete i vy mít svůj vlastní web, ale nevíte, jak na to?

WEB RYCHLE, SNADNO A ZDARMA

Pokud nejste příliš nároční, vytvoříte svůj web během několika minut, a to zcela zdarma a bez zbytečných komplikací. Na internetu existuje řada služeb, které vám to umožní. Poskytnou vám prostor pro stránky, dále jejich grafickou podobu, potřebné technické zázemí i jejich adresu. Řada těchto služeb oslovuje zejména autory internetových deníků nebo blogů.

Chcete-li i vy psát svůj vlastní blog, můžete vyzkoušet například službu Blog.cz (<http://www.blog.cz>) nebo Blogger.com (<http://www.blogger.com>). Vyberete si název svého blogu, od kterého se bude odvíjet i jeho adresa, zvolíte si některý z již hotových designů, a ani ne za pět minut můžete do svého blogu začít psát první poznámky. Design můžete samozřejmě upravit podle svého přání. V případě Blogger.com nebo Blog.cz k tomu nepotřebujete ani žádné znalosti o tvorbě webových stránek. Vše potřebné si jednoduše zvolíte v nastavení svého blogu. Podobných služeb existuje více. Z těch dostupných v českém jazyce jmenujme

je zpravodajský server iDnes (<http://blog.idnes.cz>), web týdeníku Respekt (<http://blog.respekt.cz>) a odborný magazín Lupa.cz (<http://blog.lupa.cz>).

NESTOJÍTE O DENÍČEK?

Někteří z vás by si však možná chtěli vytvořit jiný typ webových stránek. Pro vás jsou tu služby eStranky.cz (<http://www.estranky.cz>), Webeena.cz (<http://www.webeena.cz>) a Google Page Creator (<http://pages.google.com>). Pomocí těchto služeb můžete vytvořit webové stránky s prakticky libovolným obsahem, a to opět velmi snadno a zdarma. Žádné speciální znalosti nejsou třeba a svůj web můžete tvořit podobně jako dokumenty ve Wordu.

Ne vždy je ale nutné vytvářet svůj vlastní web. Pokud pouze potřebujete na internetu vystavit nějaké fotografie, jsou tu veřejná webová fotoalba – ta vám poskytnou prostor pro vaše fotografie a vy máte možnost pochutnat se jimi ostatním uživatelům internetu. Řeč je například o službách Rajče (<http://rajce.idnes.cz>), Picasa Web Albums (<http://picasaweb.google.com>) a Fotoalba.cz (<http://fotoalba.centrum.cz>).

▼ **Nechcete-li deníček, využijte například službu eStranky.cz** – její ovládání nevyžaduje žádné znalosti.

Žádné speciální znalosti nejsou třeba. Svůj web můžete tvořit podobně jako dokumenty ve Wordu.

ještě třeba Bloguje.cz (<http://www.bloguje.cz>) a Windows Live Spaces (<http://spaces.live.com>). Blogování nabízí svým čtenářům i internetové magazíny, jako

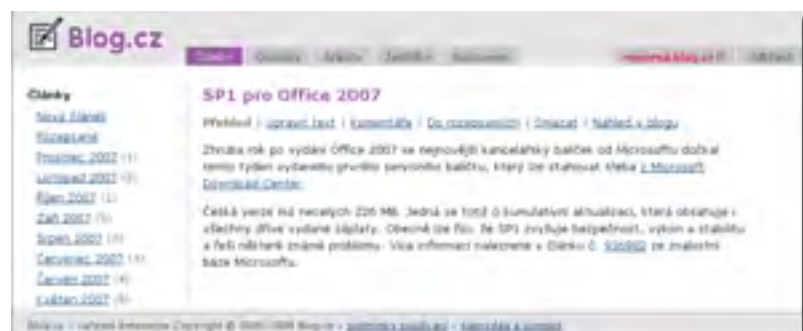
Chcete-li vystavit na internetu nějaké krátké video, zkuste některou z řady stále populárnějších služeb pro sdílení videa. Tou vůbec nejzná-

mější je zřejmě videoportál YouTube (<http://www.youtube.com>), který ale bohužel zatím není lokalizován do češtiny. Pokud byste chtěli raději českou službu, můžete použít projekty, jako je Stream.cz (<http://www.stream.cz>) a N-Joy (<http://www.n-joy.cz>).

VYTVOŘTE SI SVŮJ VLASTNÍ WEB

Jsou ale případy, kdy využití jmenovaných služeb nestačí. Řekněme si na rovinu, že jejich možnosti mají své hranice a nemusí splňovat vaše představy. Můžete se pustit do tvorby webu svépomocí. Není to nic příliš těžkého, ostatně jste se o tom mohli přesvědčit i na stránkách našeho časopisu.

Pokud chcete vytvořit vlastní webové stránky, můžete využít speciálních programů – editorů, se kterými se tvorba webu blíží formátování textu-

◀ **Vytvoření vlastního internetového deníčku pomocí služby Blog.cz je otázkou několika kliknutí.**

SLOVNÍČEK POJMŮ

Blog – internetový deníček nebo volnější formát internetového magazínu.

CSS – jazyk určující podobu webových stránek, který se používá jako doplněk HTML.

Doména – jedinečná adresa webových stránek (například ppk.cz).

Freehosting – služba poskytující bezplatný prostor pro webové stránky.

HTML – speciální počítačový jazyk, ve kterém se tvoří webové stránky.

JavaScript – speciální počítačový jazyk, určený zejména k tvorbě různých dynamických prvků na webových stránkách (například nástroje na formátování textu v případě webového rozhraní e-mailových schránek).

PHP – počítačový jazyk pro tvorbu složitějších webových stránek (např. e-shopů).

Webhosting – služba poskytující prostor pro vaše webové stránky.

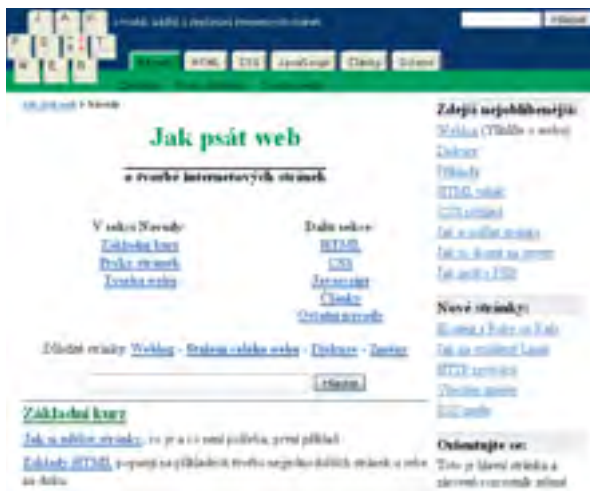
Webhoster – společnost poskytující webhostingové služby.

Webdesign – jednoduché označení pro tvorbu webových stránek.

Webdesignér – člověk, který se věnuje tvorbě webových stránek.

XHTML – modernější počítačový jazyk, ve kterém se tvoří webové stránky.

vého dokumentu například ve Wordu. Pro začátek vám asi postačí editor Nvu, jehož českou verzi si můžete zdarma stáhnout ze stránky http://download.chip.eu/cz/Nvu-1.0_117155.html. Vhod vám pravděpodobně přijde i nějaký šikovný editor pro tvorbu a úpravu obrázků. Doporučit můžeme třeba bezplatný program PhotoFiltre, lokalizovaný do češtiny. Podrobně se mu věnují české stránky na adrese <http://photofiltre.suewebik.net>.

Časem ale možná zjistíte, že některé věci na svém webu chcete mít vytvořené jinak, než to umožňuje Nvu a podobné programy. Pak je třeba zajímat se o tvorbu webových strán-

▲ Stránky Jak psát web poradí s tvorbou webových stránek i úplným začátečníkům.

► Přestože HTML kód vypadá na první pohled velmi nepřehledně, zvládnutí tohoto jazyka není nic náročného.

jsou knihy pro úplné začátečníky v oblasti tzv. webdesignu, jak se tvorby webových stránek odborně říká, a díky těmto publikacím se vytvářejí webové stránky naučí takřka každý.

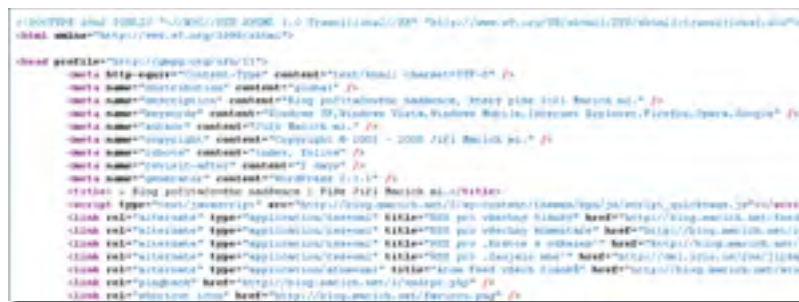
Pro začátek můžete navštívit vynikající české stránky „Jak psát web“ (<http://www.jakpsatweb.cz>). Na našem CD vám přinášíme jejich off-line verzi, kterou si můžete prohlédnout i bez připojení k internetu. Jedná se o vynikající český web pro úplné začátečníky. Obsahuje všechny informace, které do začátku budete potřebovat, a to včetně řady názorných příkladů a článků s tipy, jak na to.

SVĚŘTE SE PROFESIONÁLŮM

Ne vždy je ale tvorba webových stránek nadšeneckou činností. Například na firemních stránkách může záviset i úspěšnost firmy. V tomto případě už stojí za úvahu, zda tvorbu webových stránek nesvěřit profesionálům. Na

prostor i adresa. Pokud jste se však do tvorby vlastních stránek pustili sami, musíte si prostor i adresu zajistit sami.

Teoreticky byste své stránky mohli ponechat ve svém počítači, kde by si je přes internet prohlíželi ostatní uživatelé, to však není zrovna nejlepší řešení. Pokud jde o umístění webových stránek, jsou tu tzv. hostingy, tzn. speciální služby, které vám na výkonných počítačích (tzv. serverech) poskytnou pro vaše stránky prostor. Tyto služby jsou buď placené, nebo (za určitých podmínek) bezplatné. V druhém případě je řeč o tzv. freehostingu. Zpravidla se jedná o jednodušší služby, které vám poskytnou i nějakou adresu pro vaše stránky, ale které mají různá omezení. Někdy těchto služeb nelze využít pro komerční weby (tedy pro firemní prezentace), jindy je na vaše stránky vkládána reklama. Spolehlivost freehostingu bývá obecně nižší než u hostingu pla-

Placený hosting nemusí být, co se týče ceny, žádný luxus. Na trhu jsou služby za lidové ceny.

nek do hloubky, to znamená naučit se jazyk HTML (či XHTML) a osvojit si alespoň základy jazyka CSS – postupem času můžete navázat studiem jazyků PHP či JavaScript. Pokud o těchto pojmech slyšíte poprvé, není důvod k panice. Pomocnou ruku nabízí odborná literatura. Na našem trhu

▼ Ceny běžných domén nejsou nijak vysoké.

rovinu vám ale říkáme, že to není levné a že vám nepostačí několik stokorun. Ceny za vytvoření běžných webových stránek se pohybují v řádu tisíců korun, za vytvoření stránek internetového obchodu zaplatíte i desítky tisíc.

Existuje však způsob, jak ušetřit – vydejte se poloprofesionální cestou. Tvorbou webových stránek si přivydělává řada studentů a ti si obvykle účtují nižší ceny než firmy zabývající se webdesignem na té nejvyšší úrovni. To však neznamená, že by studenti odváděli horší práci. (Samozřejmě však záleží na tom, na koho narazíte.)

Zkuste se poptat ve svém okolí nebo zadejte do vyhledávače například spojení „tvorba webových stránek“ a různé nabídky projděte. Než si zhotovíte webových stránek objednáte, podívejte se na předchozí práci webového tvůrce – seriózní webdesignéři z řad profesionálů i poloprofesionálů na svých stránkách většinou představují výsledky své práce.

KAM S HOTOVÝM WEBEM?

Pokud jsou vaše stránky hotové, nastává otázka, kam je umístit. V případě služeb, které jsme zmiňovali v úvodu, je vám pro vaše stránky poskytnut

ceného a limitována je také míra technické podpory.

Placený hosting nemusí znamenat žádný luxus, tedy co se týče ceny. Na trhu jsou služby za velmi nízké ceny (za roční provoz svých stránek zaplatíte třeba jen několik stokorun). Pokud zvolíte placenou variantu, budete si muset pravděpodobně pořídit i tzv. doménu čili adresu stránek, a to například ve formátu *vasweb.cz*, *vasweb.net* nebo *vasweb.com*. Její registraci většinou zajistí přímo poskytovatel hostingu. Dříve šlo o poměrně drahou věc, ale dnes jsou ceny za pronájem domény velmi nízké (zaplatíte několik set za rok).

Přehled nabídek placených hostingů i freehostingů naleznete například na webových stránkách <http://www.hostingy.cz> a <http://www.hormart.cz>. Na adrese <http://domeny.lupa.cz> najdete přehled registrátorů domén a jejich ceny a můžete si zde ověřit, zdali vyhlédnutou doménu nepoužívá už někdo jiný. Pokud si zhotovení stránek objednáte u profesionála, lze se s ním většinou domluvit, že vše, co se týká hostingu a domény, obstará on. Přece jen má v této oblasti větší přehled a zkušenosti než řadový uživatel internetu.

Na závěr nezbývá než vám popřát pěkné webové stránky a mnoho spokojených návštěvníků.

■ Jiří Macich ml., jirka.macich@macich.net

Cenik registrací a udržovacích poplatků domén na 1 rok

Doména	Registrace	Udržovací poplatek
Národní domény .CZ		
.CZ (Česká republika)	290,- Kč	290,- Kč
Evropské domény .EU		
.EU (Evropská unie)	250,- Kč (350,- Kč s DPH)	250,- Kč
Národní domény		
.COM (commerce)		
.NET (network)		
.ORG (organization)	250,- Kč	250,- Kč
.INFO (information)		
.BIZ (business)		
.NAME (name)		
.MOBI (mobile)	400,- Kč	400,- Kč
Evropské domény		
.AT (Rakousko)	890,- Kč	890,- Kč
.DE (Německo)	790,- Kč	790,- Kč
.IT (Itálie)	2700,- Kč	1500,- Kč
.NL (Nizozemsko)	1200,- Kč	1250,- Kč
.SE (Švédsko)	1690,- Kč	1090,- Kč
Světové domény		
.BZ (Belize)	650,- Kč	650,- Kč
.CC (Kokosové ostrovy)	700,- Kč	700,- Kč

Instalace Windows – záloha dat

První krok při reinstalaci operačního systému je sice pouze přípravný, zato velmi důležitý. Pokud by se reinstalace náhodou nepovedla, lze ji zahájit znovu, ale neprovedete-li zálohu důležitých dat, velmi reálně hrozí, že o ně přijdete nadobro.

Před přeinstalací operačního systému je vhodné velmi podrobně prozkoumat pevný disk, aby na něm nezůstala žádná důležitá data. Má-li mít totiž přeinstalace ten správný očistný efekt, je nutné kompletně zformátovat (zjednodušeně řečeno, kompletně smazat) pevný disk, na němž je operační systém nainstalován. U naprosté většiny uživatelů je to známý disk C:\, někdy familiárně označovaný jako „céčko“. Počítejte tedy s tím, že na „céčku“ nic nezůstane.

VÍCE DISKŮ

Máte-li disků více, záleží na tom, zda se jedná o více fyzických zařízení, nebo o více tzv. logických oddílů jednoho pevného disku (například jeden fyzický pevný disk může být rozdělen na „céčko“ a „déčko“). V případě více fyzických úložných zařízení je situace nejjednodušší – zálohu provedete na ostatní zařízení a poté odpojitě ta zařízení, která odpojit dovedete. Zkušenější uživatelé možná namítnou, že během přeinstalace mohou být klidně připojeny i externí disky, flash disky a např. i paměťové karty a že se nic nemůže stát. To je sice do jisté míry pravda, ale je-li zařízení odpojeno, nestane se nic zcela jistě. Je dobré mít jistotu, zvláště když na něm budou zálohována důležitá data. Na druhé straně pokud nevíte, jak odpojit například druhý pevný disk uvnitř skříně počítače, určitě se o to nepokoušejte.

O něco složitější to bude v případě, kdy je jedno fyzické zařízení rozděleno na víc oddílů. Jak jsme si řekli již dříve, vždy je třeba počítat s tím, že bude smazán obsah disku s operačním systémem – obsah „céčka“. Ale co ostatní disky? V případě, že váš rozdělení disku na více oddílů vyhovuje, můžete na dalším oddílu provést zálohu – jejich obsah se při troše opatrnosti (více v dalším článku) nesmaže. Během přeinstalace však můžete rozdělení změnit: jeden oddíl rozdělit na více částí, nebo oddíly naopak spojit, anebo třeba změnit poměr, jakým jsou rozděleny (ubrat prostor na jednom oddílu a přidat jej na druhý). Ve všech těchto případech však počítejte s tím, že na všech oddílech, s nimiž budete pracovat, žádná data nezůstanou.

NA CO ZÁLOHOVAT

Jak již bylo uvedeno, nejlepší a nejpohodlnější je provést zálohu na vysokokapacitní paměťová zařízení – na druhý oddíl pevného disku, jiný pevný disk, externí pevný disk, flash disk / paměťovou kartu s dostatečnou kapacitou a podobně. Pokud žádné z těchto zařízení nemáte (nebo je sice máte, ale tato zařízení nemají dostatečnou kapaci-

tu), přijdou ke slovu zřejmě média CD/DVD. Vypalovačka je dnes už pomalu standardní výbavou každého počítače a média stojí pár korun. (Nemusíte se bát použít ani média jednorázová – pokud byste kupovali přepisovatelné médium, které byste využili pouze na zálohu dat během přeinstalace, byla by tato investice zbytečná.) U médií CD/DVD si však po vypálení ověřte, že jsou čitelná! Nemáte-li k dispozici ani vypalovačku, asi nezbude než požádat o pomoc někoho známého. I když při současných cenách (DVD vypalovačka přijde cca na 800 Kč) je možná na čas uvažovat, zda by tato investice nebyla vhodná.

CO ZÁLOHOVAT

Pravidelnější čtenáři si možná pamatují na článek o zálohování, v němž jsme psali, že zálohovat se mají ta data, která jsou unikátní (nenahraditelná) a že naopak nemá smysl zálohovat to, co lze více či méně snadno získat znovu. Rozhodně tedy zálohujte své textové dokumenty, tabulky, fotografie, videa a podobně – taková data už opravdu znovu nezískáte. Záloha data, která lze získat znovu (například instalační balíčky programů najdete na našich CD či na internetu), se odvíjí spíše od toho, kolik máte na zálohu prostoru. Není-li to problém, klidně zálohujte celé „céčko“ (resp. obsah všech oddílů, jež budou smazány). Důležitá data si posléze znovu dohledáte a nepotřebný zbytek smažete až poté, co bude nad slunce jasnější, že jej už nebudete potřebovat. Pokud však dostatek prostoru nemáte, oželte ta data, která lze získat znovu. Ovšem jen tolik, kolik nezbytně musíte – prostor na zálohu využijte do posledního megabajtu!

ZÁLOHA NASTAVENÍ PROGRAMŮ

Při přeinstalaci operačního systému přijdete také o všechny programy v něm nainstalované. Samozřejmě je sice můžete posléze nainstalovat zno-

vu, ale je třeba si uvědomit, že přijdete o všechna jejich nastavení, případně i o další související data (například o uložené pozice her, o e-maily v poštovních klientech aj.). Tento aspekt rozhodně nepodceňujte, protože opětovné instalace a nastavování programů do původní podoby mohou ve výsledku zabrat mnohokrát více času než přeinstalace operačního systému samého.

Naštěstí má-li program nějaký smysluplný obsah nebo složitější nastavení, lze z něj obvykle data vyjmout a zálohovat. Tuto schopnost nazýváme „export“ (opačný proces, tedy obnovení dat ze zálohy, naopak „import“) a aktivuje se stejnojmenným příkazem – ten obvykle naleznete v nabídce *Soubor (File)* nebo *Nástroje (Tools)*.

Někdy je však postupné exportování celého obsahu příliš zdoluhavé, a tak je lepší využít trochu náročnější, ale účinnější přístup. Větší množství dat totiž musí program někde ukládat a do systémového registru, z něhož byste potřebná data získávali jen obtížně, se vejde jen omezené množství údajů (obvykle jen několikero nastavení, pokud vůbec něco). Většina dat pak zůstává na pevném disku. Nyní je pouze otázka, kde. Otevřete adresář *C:\Documents and Settings* a v něm složku odpovídající vašemu uživatelskému účtu. Nyní prozkoumejte adresáře *Data aplikací*, *Local Settings / Data aplikací* a *Dokumenty* a hledejte v nich složky se jménem programu, jehož nastavení a obsah chcete zálohovat. Takto nalezené složky pak celé zkopírujte do zálohy. Následná obnova po instalaci operačního systému je jednoduchá – příslušný program nainstalujte, a než jej spustíte, nakopírujte složku ze zálohy na původní místo (stávající soubory přepište). Pro úplnost dodejme, že používáte-li více uživatelských účtů, zálohujte i nastavení jiných uživatelů. A některá data mohou být i ve složce společné pro všechny uživatele – nese název *All Users*. ■ **aha**

ZÁLOHOVÁNÍ OVLADAČŮ HARDWARU (DRIVERŮ)

Problematické zálohování a opětovné instalace ovladačů jsme věnovali samostatný článek – najdete jej na stranách 41 a 42.

Instalace operačního systému

náročné

Instalace operačního systému sice není náročná, ale obsahuje některé volby, které uživatel běžně nevyužije. Popíšeme tedy krok za krokem instalaci Windows XP Home. (Instalace jiných verzí Windows se může drobně lišit, ale v principu bude podobná.)

KDY REINSTALOVAT

K reinstalaci operačního systému je vhodné přistoupit, když počítač funguje výrazně pomaleji, než když byl nový, a když žádné čisticí utility už nepomohou. Druhým případem je situace, kdy se v systému nahromadilo několik různých chyb a anomálií, které znemožňují provádět běžné činnosti. Naopak systém není rozumné přestavovat kvůli drobným chybám či kvůli výměně hardwaru (snad s výjimkou výměny pevného disku, na němž je instalován, nebo základní desky počítače).

Reinstalaci operačního systému berte jako poslední, krajní možnost. Na první pohled zní sice lákavě mít zase „čistý stůl“, ale vězte, že instalace operačního systému není jednoduchá. Krom toho, že trvá podstatně déle, vyvolává i nutnost pozdějších aktualizací, instalací ovladačů hardwaru, téměř všech programů a také riziko ztráty dat.

1 Máte-li již vše připraveno (viz předchozí článek), vložte do mechaniky instalační CD s operačním systémem a restartujte počítač. Ihned po startu by se mělo automaticky načíst rozhraní instalačního CD. Je možné, že se počítač zeptá, zda má CD spustit – v tom případě musíte cca do deseti vteřin stisknout libovolnou klávesu, jinak se operační systém spustí z disku. Pokud se CD spustí automaticky, přejděte rovnou k bodu 2, jinak věnujte pozornost rámečku **Nastavení v BIOS**.

Libovolnou klávesou spustíte systém z disku CD....

2 Pokud se operační systém začal načítat z CD, vyčkejte, než se zobrazí uvítací obrazovka (to může trvat poměrně dlouho). Toto rozhraní nejde ovládat pomocí myši, budete si muset vystačit s klávesnicí. Všimněte si, že u dolního okraje obrazovky je vždy menu s nabídkou, které klávesy aktuální „okno“ akceptuje. Zvolte tedy novou instalaci operačního systému – stiskněte klávesu **Enter**.

Instalace systému Windows XP Home Edition

Vítá vás instalační program.

Tato část instalačního programu připraví systém Microsoft(R) Windows(R) XP ke spuštění ve vašem počítači.

- Chcete-li spustit instalaci systému Windows XP, stiskněte klávesu ENTER.
- Chcete-li konzolou pro zotavení opravit instalaci systému Windows XP, stiskněte klávesu R.
- Chcete-li instalační program ukončit, stiskněte klávesu F3.

ENTER=Pokračovat R=Opravit F3=Konec

3 Dále je třeba, tak jako u všech programů, souhlasit s licencí. Spodní řádek obrazovky napovídá, že máte stisknout klávesu **F8** – učinit tak.

4 Nyní se dostáváme k výběru logického oddílu, na nějž bude systém instalován. Pomocí kláves s šipkami nahoru a dolů tedy zvýrazněte šedivým pruhem oddíl C:\ a stiskněte klávesu **Enter**. Chcete-li nejprve změnit rozvržení oddílů, věnujte pozornost rámečku **Logické oddíly**.

Disk: 16379 MB, 0, ID=0, sběrnice=0 (na atapi) (MBR)

C: Oddíl [Nový, nenaformátovaný] 10001 MB (10001 MB volných)

Místo bez oddílů 8 MB

ENTER=Nainstalovat D=Odstranit oddíl F3=Konec

NASTAVENÍ V BIOS

Pokud počítač nebere instalační CD v mechanice na vědomí, je třeba provést drobnou úpravu v tzv. BIOS. Restartujte počítač a hned od té chvíle, co se začne spouštět, stiskněte klávesu **Del** (klidně opakovaně), dokud se neobjeví modro-šedivé rozhraní. Toto rozhraní se ovládá pomocí klávesnice (myš zde nefunguje). Stiskněte tedy několikrát klávesu s šipkou doprava, dokud se v horním menu neoznačí položka **Boot**. Poté stiskáním klávesy s šipkou nahoru (respektive klávesy s šipkou dolů) bíle zvýrazněte možnost **Boot Device Priority** a stiskněte klávesu **Enter**.

BIOS SETUP UTILITY

Main Advanced Power Boot Security Exit

Boot Device Priority

Hard Disk Drives

Floppy Drives

CDROM Drives

Zobrazí se tři až čtyři řádky, které symbolizují načtení operačního systému z pevného disku (v popisku bude **HDD** a/nebo **Hard Drive** a/nebo jméno výrobce vašeho pevného disku), z diskety (v popisku bude slovo **Floppy**), z mechaniky CD/DVD (v popisku bude **CD** a/nebo **DVD** a/nebo jméno výrobce vaší optické mechaniky), případně ze sítě (v popisku bude zkratka **LAN**). Vaším cílem je dostat v tomto pořadí optickou mechaniku nad pevný disk. Nejlepší cesta je následující: pomocí kláves s šipkami nahoru a dolů zvýrazněte bíle nejprve první položku, stiskněte klávesu **Enter** a zvolte optickou mechaniku (opět pomocí kláves s šipkami nahoru a dolů a klávesy **Enter**). Poté se posuňte na druhou položku a analogicky zvolte pevný disk. U ostatních možností, nemáte-li speciální požadavky, můžete ponechat libovolné pořadí, případně zvolit možnost **Disabled** (vypnuto).

Až bude pořadí správné, stiskněte klávesu **Esc**, čímž se opět dostanete do hlavního menu. Pomocí klávesy s šipkou doprava nyní v hlavním menu přejděte na položku **Exit**, ujistěte se, že je bíle označena možnost **Exit Saving Changes** (pokud není, přejděte na ni pomocí klávesy s šipkou nahoru / s šipkou dolů), a stiskněte klávesu **Enter**. Počítač se ještě jednou zeptá, jestli jste si jistí – vyberte (klávesou s šipkou doleva / klávesou s šipkou doprava) možnost **OK** a stiskněte klávesu **Enter**. Na některých počítačích bude třeba potvrdit volbu stiskem klávesy **Y**. Pozor, v BIOS je většinou anglická klávesnice, takže písmeno Y najdete tam, kde je na české klávesnici písmeno Z.

BIOS SETUP UTILITY

Main Advanced Power Boot Security Exit

Exit Saving Changes

Load Optimal Defaults

Load Failsafe Defaults

Discard Changes

Exit sys saving t

Save configuration changes and exit now?

[OK] [Cancel]

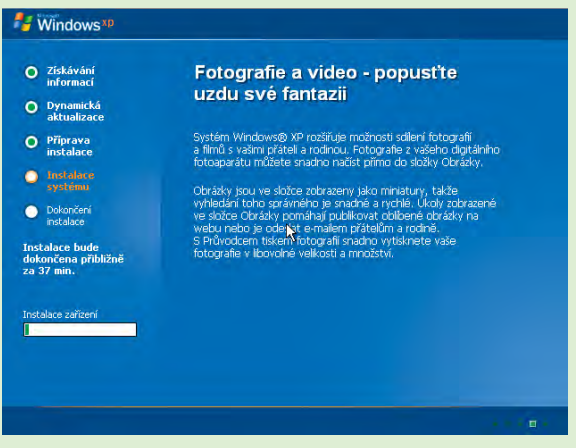
5 Následuje formátování pevného disku – nemáte-li zvláštní důvody učinit jinak, zvolte (pomocí kláves s šipkami nahoru a dolů) možnost **Zformátovat oddíl systémem souborů NTFS** (nikoliv rychle) a stiskněte klávesu **Enter**.

Chcete-li pro systém Windows XP vybrat jiný oddíl, stiskněte klávesu ESC.

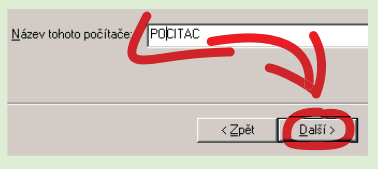
Zformátovat oddíl systémem souborů NTFS (Rychle)
Zformátovat oddíl systémem souborů FAT (Rychle)
Zformátovat oddíl systémem souborů NTFS
Zformátovat oddíl systémem souborů FAT

6 Nyní si můžete dojit udělat něco dobrého k pití a jít, neboť následuje několik činností, při kterých počítač nebude vaši asistenci potřebovat – nejprve zformátuje oddíl C:\, poté zkontroluje pevné disky, dále zkopíruje instalační soubory a nakonec se restartuje. Jak dlouho tyto procesy potrvají, záleží na rychlosti PC, ovšem připravte se minimálně na několik minut, spíše na několik desítek minut.

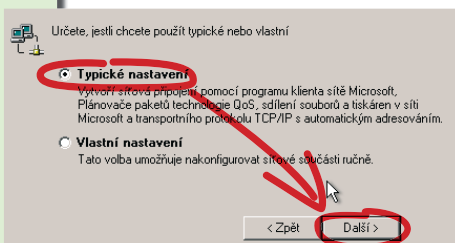
7 Po restartu (nereagujte na výzvu požadující spustit instalaci z CD) se objeví již pěkné grafické rozhraní systému, ale instalátor bude nadále pracovat. Dokud vás nevyzve k nějaké akci, nic s počítačem nedělejte, i když to může vypadat, jako by nepracoval. Tato část instalace bývá nejzdlouhavější.

11 Nyní jste vyzváni k tomu, abyste zadali název, jímž se počítač bude identifikovat v síti. Pokud hodláte název později změnit, nepoužívejte znaky s diakritikou ani mezeru. Navrhovaný název ale klidně ponechte, toto nastavení lze případně změnit později. Klikněte tedy jen na tlačítko **Další**.

13 Během dokončování instalace se průvodce ještě zeptá na nastavení sítě. Zvolte možnost **Typické nastavení** a klikněte na tlačítko **Další**. Vše ostatní zajistí počítač sám. Po dokončení instalace se počítač restartuje a v této chvíli již můžete vyjmout z mechaniky instalační CD a opět jej pečlivě uklidit.

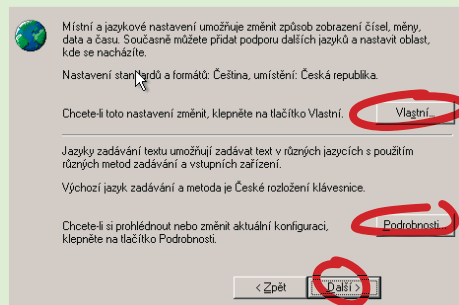
Ještě jednou upozorňujeme, že v těchto oddílech, s nimiž budete pracovat, dojde k nenávratnému smazání veškerého obsahu!

Postup při rozdělování oddílů začněte smazáním těch oddílů, s nimiž chcete pracovat. To provedete tak, že pomocí kláves s šipkami nahoru a dolů označíte příslušný oddíl šedivým pruhem a stisknete klávesu **D** (viz obrázek k bodu 4). Instalátor se ještě jednou zeptá, zda tak chcete skutečně učinit – to je třeba potvrdit stiskem klávesy **L**.

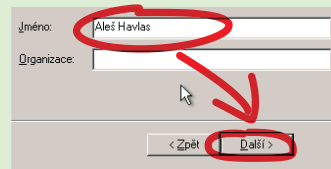
Nyní je čas na vytvoření oddílů nových. Pomocí kláves s šipkami nahoru a dolů označte šedivým pruhem položku **Místo bez oddílů** a stiskněte klávesu **C**. Průvodce počítá s tím, že chcete vytvořit oddíl z celého volného místa – pokud je to tak, stiskněte už pouze klávesu **Enter**. Pokud chcete vytvořit více menších oddílů, pomocí klávesy **Backspace** uvedenou hodnotu smažte a z klávesnice zadejte požadovanou velikost oddílu (v megabajtech – například pro 10GB oddíl zadejte hodnotu 10 000). Poté už stačí stisknout klávesu **Enter**. Další oddíly vytvořte analogicky.

Minimální velikost nového oddílu je 8 megabajtů (MB).
Maximální velikost nového oddílu je 16383 megabajtů (MB).
Vytvořit oddíl o velikosti (MB): 16371

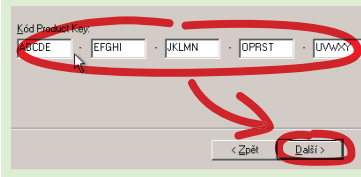
8 Ve chvíli, kdy se objeví první okno s výzvou k vaší činnosti, je instalace téměř u konce. V tomto okně lze kliknutím na tlačítko **Vlastní** přizpůsobit místní a jazykové nastavení, po kliknutí na tlačítko **Podrobnosti** zase upravit dostupné klávesnice. Standardní české nastavení vyhovuje asi každému, a tak jen klikněte na tlačítko **Další**.

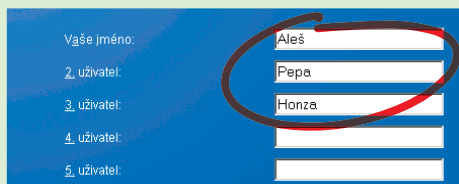
9 Další okno vybízí k zadání **jména a organizace**, přičemž druhý údaj je nepovinný. Vyplňte tedy kolonku **Jméno** (v principu může obsahovat cokoliv) a klikněte na tlačítko **Další**.

10 Následuje velmi důležitý bod – zadání produktového klíče. Tímto pětadvacetimístným řetězcem znaků a čísel se ověřuje legálnost kopie operačního systému. Najdete jej buď na krabici s instalačním CD, nebo na štítku nalepeném na skřini počítače (zespodu notebooku). Klíč vyplňte (pozor na překlepy) a klikněte na tlačítko **Další**.

14 Při prvním spuštění počítače se zobrazí průvodce základním nastavením. Dotaz ohledně způsobu internetového připojení musí každý uživatel zodpovědět individuálně. Aktivaci systému, která spočívá pouze v označení volby **Ano...** a v kliknutí na tlačítko **Další**, je sice vhodné provést, ale pouze tehdy, pokud se už aktivovalo připojení k internetu (bez nainstalovaných ovladačů hardware je však připojení asi jen málokterý uživatel). Zvolte tedy možnost **Ne...** – systém se v pravý čas připomene sám. Jediné, co v tomto průvodci musíte skutečně udělat, je zadat jméno (přezdívkou) alespoň jednoho uživatele. Po kliknutí na tlačítko **Další** a **Dokončit** je instalace u konce. ■ aha

Záloha a obnovení ovladačů hardwaru

Jazyk: angličtina.

Cena: zdarma.

Rubrika na CD:
Obsah CD / Servis.<http://www.innovative-sol.com/drivermax>

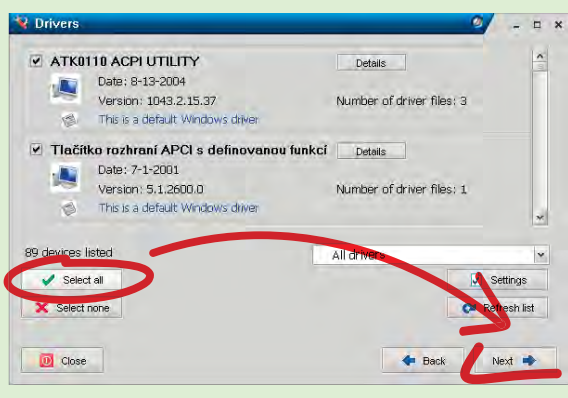
Reinstalace operačního systému přináší i nutnost instalovat znovu ovladače hardwaru (tzv. drivery). To mají mnozí uživatelé navíc ztíženo tím, že mezitím někdo „dobře uklidil“ instalační CD a s hledáním ovladačů na internetu nemají zkušenosti. Při použití šikovného programu se však lze tomuto problému elegantně vyhnout.

Záloha ovladačů

- 1** Spusťte program DriverMax, klikněte na položku **Driver operations** a ze zobrazeného menu vyberte položku **Export drivers**.

- 2** Zobrazí se průvodce exportem – v jeho prvním okně pouze klikněte na tlačítko **Next**. Nyní chvíli vyčkejte, než se ovladače vyhledají a zobrazí se jejich kompletní seznam. V horní části okna si můžete nalezené ovladače prohlédnout a zatržítkem označit ty, které se mají zálohovat. Méně zkušení čtenáři by pro jistotu měli zálohovat všechny ovladače – klikněte tedy na tlačítko **Select all** a posléze na tlačítko **Next**.

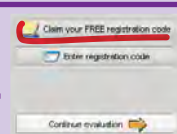
PŘED REINSTATACÍ ZÁLOHUJTE!

Přestože tento návod uvádíme jako třetí krok přehledu operačního systému, jeho první polovinu, tedy zálohu ovladačů ze starého operačního systému, je třeba provést ještě před přehledem.

REGISTRACE PROGRAMU

Program DriverMax je sice poskytován zdarma, ale vyžaduje bezplatnou registraci. Kvůli jednorázové záloze ovladačů a jejich následnému obnovení ze zálohy sice není bezpodmínečně nutné se registrovat, ale program připomíná registraci velmi důsledně, a tak je přece jen lepší mu vyhovět.

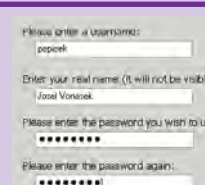
- 1.** Po spuštění programu se zobrazí okno s výzvou k registraci – klikněte tedy na tlačítko **Claim your FREE registration code**.

- 2.** Druhé okno upozorňuje, že pokud ke svému vytvořenému účtu ztratíte heslo, máte tento průvodce použít k jeho obnovení. Klikněte na tlačítko **Next**.

- 3.** Ve třetím okně označte vytvoření nového účtu, tedy **I would like to create new account**, a znovu klikněte na tlačítko **Next**.

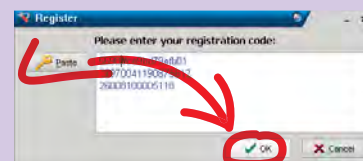
- 4.** Je třeba zadat základní údaje k vytvářenému uživatelskému účtu. Do první kolony zadejte libovolné uživatelské jméno (bez mezer a znaků s háčky a čárkami!), do druhé byste měli zadat své skutečné jméno (opět ale nepoužívejte znaky s háčky a čárkami). Další dvě políčka slouží k zadání a potvrzení hesla, které musí mít alespoň pět znaků. Pokračujte kliknutím na tlačítko **Next**.

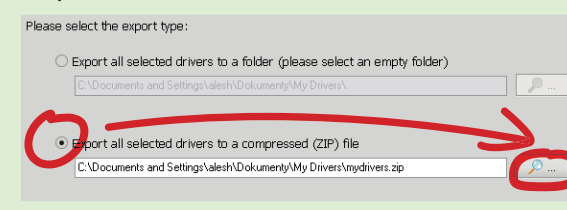
- 5.** V dalším okně zadejte funkční e-mailovou adresu, na kterou bude po kliknutí na tlačítko **Next** odeslán e-mail s registračním kódem.

- 6.** V posledním okně klikněte na tlačítko **Finish**, a opět se zobrazí úvodní okno vybízející k registraci (viz první obrázek v tomto rámečku). Zde klikněte na tlačítko **Enter registration code**.

- 7.** Nyní otevřete e-mailovou schránku, jejíž adresu jste zadali v pátém kroku, a vyčkejte, než dorazí e-mail s registračním číslem. Toto číslo označte (klikněte myší na začátek, podržte tlačítko myši stisknuté, přesuňte kurzor na konec a tlačítko myši uvolněte) a zkopírujte (příkaz **Úpravy / Kopírovat**, resp. klávesová zkratka **Ctrl+C**). Vraťte se zpět do okna programu DriverMax a klikněte na tlačítko **Paste**. Poté okno uzavřete kliknutím na tlačítko **OK**. Stejným tlačítkem potvrďte okno s poděkováním, a plně funkční program se spustí.

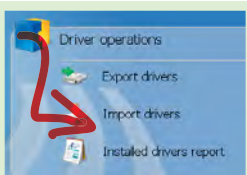
- 3** V dalším okně označte druhou možnost – tedy export ovladačů do jediného archivu (**Export all selected drivers to a compressed (ZIP) file**). Kliknutím na tlačítko s ikonou lupy a třemi tečkami můžete změnit adresář, do něhož se archiv s ovladači potom uloží (standardně *Dokumenty / My Drivers*). Po kliknutí na tlačítko **Next** začne program ovladače exportovat.

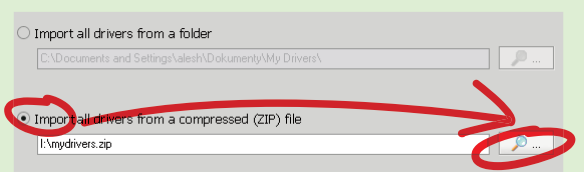
- 4** Až bude program s exportem hotov, zobrazí se okno s nadpisem **Done!** Toto okno uzavřete kliknutím na tlačítko **Close** a vytvořený archiv s ovladači nezapomeňte zálohovat!

Obnovení ovladačů ze zálohy

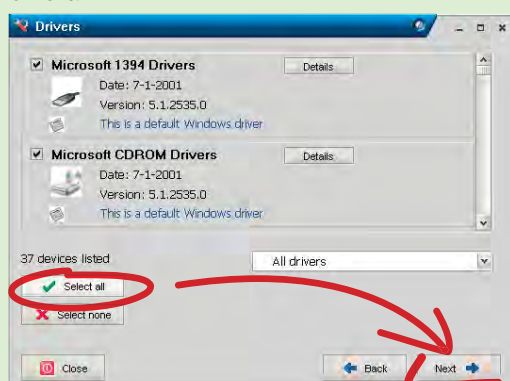
1 Nainstalujte v novém operačním systému program DriverMax, spusťte jej a vložte do něj registrační kód. Dále klikněte na možnost **Driver operations** a ze zobrazeného menu vyberte možnost **Import drivers**.

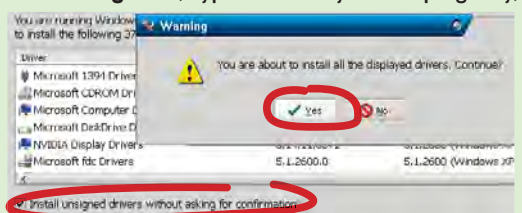
2 Zobrazí se průvodce importem. V jeho prvním okně pouze klikněte na tlačítko **Next**. V dalším okně označte druhou možnost – tedy import ovladačů z archivu (**Import all drivers from a compressed (ZIP) file**) – a po kliknutí na tlačítko s ikonou lupy a třemi tečkami naleznete archiv se zálohou ovladačů. Po kliknutí na tlačítko **Next** se začne archiv zpracovávat.

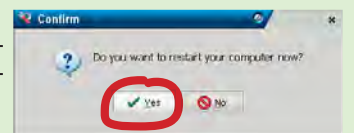
3 V horní části okna si můžete ovladače obsažené v archivu prohlédnout a zatržítkem označit ty, které se mají obnovit. Pravděpodobně budete chtít obnovit všechny ovladače – klikněte tedy na tlačítko **Select all** a potom na tlačítko **Next**.

4 V dalším okně je třeba instalaci ovladačů ze zálohy ještě potvrdit. Ujistěte se, že je označena volba **Install unsigned...**, vypněte všechny ostatní programy, jež jsou případně spuštěné, a klikněte na tlačítko **Next**. Svoji volbu pak ještě jednou potvrďte kliknutím na tlačítko **Yes** v okně s varováním.

5 Program DriverMax nyní zmizí a bude na pozadí instalovat ovladače. S počítačem nečítejte nic do té doby, než se program znovu zobrazí a podá hlášení **All drivers installed**. Toto hlášení uzavřete kliknutím na tlačítko **OK**, okno průvodce uzavřete kliknutím na tlačítko **Close** a dotaz na restart počítače odsouhlasíte (tlačítko **Yes**). Po restartu už budou všechny ovladače opět na svém místě a budou plně funkční. ■ aha

inzerce

Aktualizace operačního systému

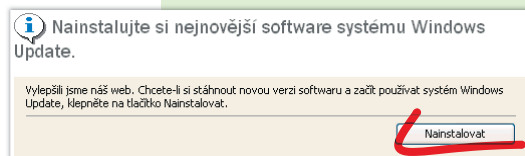

snadné

Máte-li čerstvě nainstalován operační systém a v něm všechny ovladače hardwaru a jste-li připojeni k internetu, měli byste operační systém ještě aktualizovat. A to dříve než začnete instalovat jakékoli programy – s výjimkou programů bezpečnostních (antivirový program, antispýwarový program, firewall), ty je vhodné instalovat před připojením počítače k internetu.

Tento návod mohou využít i uživatelé, kteří operační systém nepřeinstalovali. A za předpokladu, že mají počítač připojen k internetu a systém dosud neaktualizovali (nebo je to již velmi dávno), dokonce by tak učinit měli. Aktualizovaný systém patří k jednomu z nejdůležitějších předpokladů zabezpečeného PC. Pokud je totiž „díra“ v operačním systému, nepomůže proti škůdcům ani svěcená voda, natož (bezpečnostní) programy.

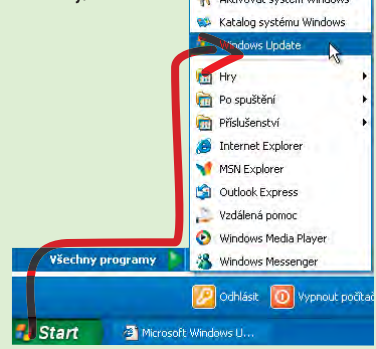
3 V okně Internet Exploreru, který se mezitím spustil, se pravděpodobně zobrazí výzva **Nainstalujte si nejnovější software systému Windows Update**. (Pokud se nezobrazí, nevadí, znamená to jen, že jste nainstalovali novější verzi operačního systému. Ostatně při příštím spuštění aktualizací se tato výzva už nezobrazí.) Klikněte tedy na tlačítko **Nainstalovat**.

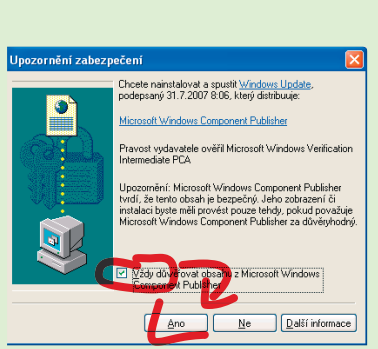
VLASTNÍ AKTUALIZACE

Tlačítko **Vlastní** není v systému Windows Update zbytečné, jak by se na první pohled mohlo zdát. Expresní instalace totiž instaluje jen kritické bezpečnostní aktualizace, ale zvolíte-li instalaci vlastní, můžete nezřídka nainstalovat i aktualizace ovladačů hardwaru či nové verze softwaru (například Internet Exploreru nebo Windows Media Playeru).

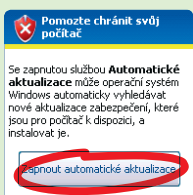
1 Otevřete nabídku **Start**, v ní rozbalte nabídku **Všechny programy** a klikněte na zástupce **Windows Update** (ten by měl být v horní části nabídky).

2 Při prvním spuštění aktualizací se nejspíše zobrazí okno **Upozornění zabezpečení**. V něm označte volbu **Vždy důvěřovat obsahu...** a klikněte na tlačítko **Ano**.

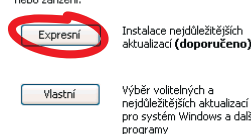

4 Nyní vyčkejte, než systém dokončí instalaci – průběžně vás bude informovat, co přesně dělá, a bude zobrazovat, kolik procent z dané činnosti je již hotovo. Po dokončení instalace se automaticky načte úvodní okno systému **Windows Update**. Než začnete stahovat aktualizace, klikněte na pravé straně na tlačítko **Zapnout automatické aktualizace**. V zobrazeném okně žádné nastavení neměňte, pouze jej potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**. (To, že je čas aktualizace nastaven na třetí hodinu ranní, vůbec nevadí, aktualizace se nainstalují, hned jak se počítač příště spustí.)

5 V této chvíli byste mohli systém **Windows Update** vypnout a počkat, až se aktualizace nainstalují automaticky (resp. až k tomu budete vyzváni). Ale čerstvě nainstalovaný operační systém je přece jen vhodné „přinutit“ k aktualizaci okamžitě. Klikněte tedy na tlačítko **Expresní**.

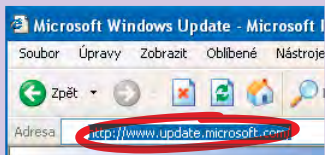
Udržujte počítač aktuální. Zjistíte, zda nepotřebujete aktualizace pro systém Windows, hardware nebo zařízení.

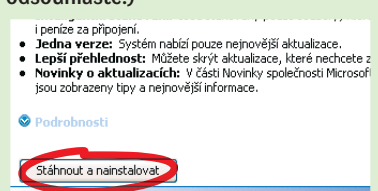
Máte obavy o své soukromí? Při vyhledávání aktualizací se k u aktualizací potřebných pro vaše programy používají základní údaje vašeho počítače, ne osobní informace. Další informace naleznete v prohlášení o zásadách ochrany osobních údajů.

ZTRACENÝ ZÁSTUPCE

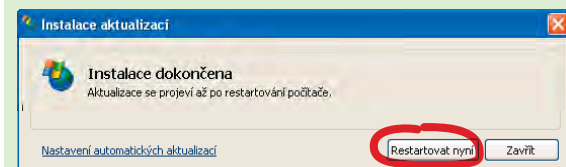
Pokud zástupce **Windows Update** v nabídce **Start / Všechny programy** nenaleznete, nezoufejte. Spustíte **Internet Explorer** (jiný prohlížeč tentokrát nebude nic platný), zadejte adresu <http://update.microsoft.com> a stisknete klávesu **Enter**.

6 Počítač nyní vyhledá aktualizace, které váš systém potřebuje, a poté zobrazí okno s jediným tlačítkem – **Stáhnout a nainstalovat**. Klikněte tedy na něj. (Je možné, že se mezitím zeptá, zda může odesílat údaje na internet. Tuto výzvu samozřejmě odsouhlasíte.)

7 Dále se zobrazí okno s instalací potřebných aktualizací. Ty proběhnou víceméně automaticky, výjimečně budete vyzváni k odsouhlasení licence, což jistě znáte z instalací různých programů. Po dokončení instalace bude většinou třeba restartovat počítač (tlačítko **Restartovat nyní**) – tento krok pokud možno neodkládejte. Po restartu celý aktualizací proces opakujte, pravděpodobně budou nalezeny další důležité aktualizace. Celý proces tedy opakujte, dokud bude co instalovat. ■ aha

Multimediální král

Nový operační systém Windows Vista přináší mnoho novinek v řadě oblastí, a to od zabezpečení počítače až po uživatelské prostředí. V edicích Home Premium a Ultimate navíc uživatelé najdou řadu nových funkcí pro práci s multimédií.

CENTRUM DOMÁCÍ ZÁBAVY

Hlavní novinkou systému Windows Vista je program Windows Media Center, který usnadňuje přístup k multimediálním funkcím počítače. Jeho uživatelské rozhraní je optimalizováno pro rychlou práci za pomoci dálkového ovladače. Vhod přijde zejména (nikoliv však výhradně) u tzv. obývacích počítačů (HTPC), kde počítač s televizním tunerem nahrazuje videorekordér.

Program Windows Media Center umožňuje sledovat televizi, ale také dokáže plně nahradit videorekordér. Samozřejmostí je totiž nahrávání záznamu televizního vysílání na pevný disk a jeho pozdější sledování. V kombinaci s televizním programem stahovaným z internetu můžete automaticky nahrávat pořady podle klíčových slov (např. podle jmen svých oblíbených herců) nebo podle časového plánu, anebo třeba jen nové epizody oblíbeného seriálu. Záznam nemusí zůstat jen na pevném disku, lze jej kdykoliv jednoduše vypálit na DVD.

Program Windows Media Center je však více než jen pouhý videorekordér. Samozřejmostí je např. podpora pro teletext, funkce timeshift, známá z DVD rekordérů, poslech rádia, přehrávání hudby uložené na pevném disku a prohlížení fotografií. To vše je optimalizováno pro zobrazení na televizní obrazovce a pro ovládání dálkovým ovladačem.

VÍCE NEŽ JEN OBYČEJNÝ PŘEHRAVAČ

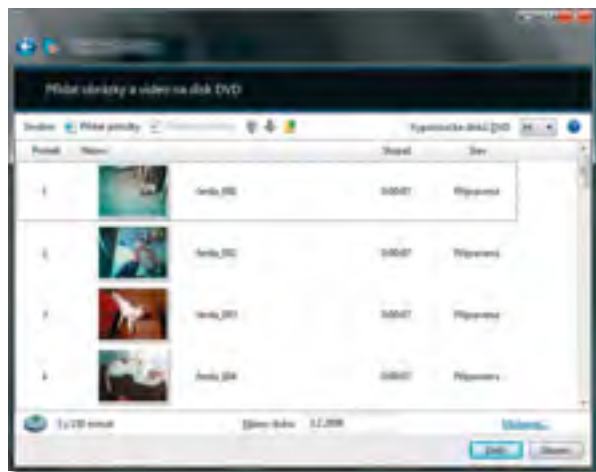
Součástí Windows Vista je přehrávač Windows Media Player 11, umožňující pohodlné přehrávání hudby (včetně CD), filmů (DVD nevyjímaje), internetových rádií a televizí bez potřeby instalovat další programy.

Vedle běžného přehrávání poskytuje i funkci nazvanou Knihovna, díky které můžete jednoduše udržovat pořádek v hudbě a videu na pevném disku počítače. Například hudbu lze třídit podle jména interpreta, alba, roku vydání, žánru nebo podle hodnocení. Tyto informace si umí přehrávač automaticky stáhnout z internetu. Knihovnu můžete jednoduše prohledávat.

Soubory uložené v knihovně lze prostřednictvím Windows Media Playeru poměrně pohodlně kopírovat do paměti mobilního telefonu nebo přenosného přehrávače. Dokonce je k dispozici funkce pro automatickou synchronizaci, takže po připojení přehrávače MP3 k počítači může Windows Media Player automaticky zkopírovat do počítače hudbu, kterou právě posloucháte.

Windows Media Player také dokáže uložit hudbu z audio CD na pevný disk, a to ve formátu MP3 nebo WMA. Z hudebních souborů lze nao-

Všechny popisované funkce jsou součástí edic Home Premium a Ultimate. Jen část z těchto funkcí je obsažena v edici Business pro kanceláře a v levnější edici Home Basic. Pokud chcete plně využít potenciál multimediálního počítače vybaveného zařízením pro příjem televizního signálu, doporučujeme nešetřit a pořídit si edici Home Premium. Cenový rozdíl oproti edici Home Basic není velký, ale v multimediálních funkcích je rozdíl skutečně propastný.

▲ Pomocí Windows DVD Makeru můžete z videí na pevném disku snadno vytvořit DVD.

pak jednoduše a rychle vypálit klasické audio CD, které si pak můžete přehrát třeba v CD přehrávači v autě.

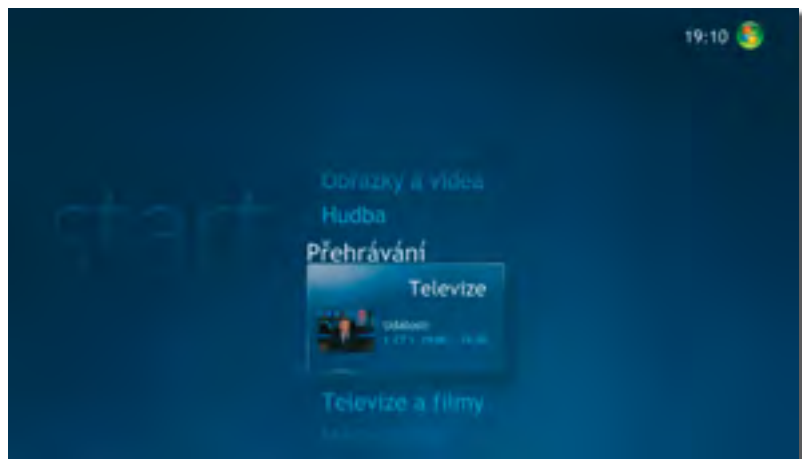
Jedenáctá verze přehrávače je navíc značně zdařilejší než verze předešlé. Rozhraní je mnohem více intuitivní a program je rychlejší.

Uživatelé legálních Windows XP však nemusí zoufat – Windows Media Player 11 si totiž mohou zdarma stáhnout i oni.

STŘIH A VYPALOVÁNÍ VIDEA HRAČKOU

Už ve starších verzích Windows se objevil program Windows Movie Maker pro střih videa. Ten je v nejno-

Program Windows Media Center umožňuje sledovat televizi a dokáže plně nahradit videorekordér.

◀ Rozhraní Windows Media Center je optimalizováno pro dálkové ovládací.

vější verzi součástí systému Windows Vista. Jeho pomocí opět můžete stáhnout záznam ze své kamery, digitalizovat video z analogových zdrojů, sestříhat záznam dle libosti, doplnit různé efekty nebo titulky a záznam uložit s ohledem na zařízení, které hodláte pro přehrávání používat, ať už se jedná o DVD přehrávač, nebo o mobilní telefon.

Programu Windows Movie Maker navíc ve Windows Vista sekunduje nový nástroj Windows DVD Maker, který pomocí intuitivního průvodce umožňuje rychle vypálit video, ale i fotografie na DVD nosič, který si

pak přehrajete v každém stolním přehrávači. Můžete tak bleskově vypalovat video uložené na pevném disku a vytvářet působivá digitální fotoalba nebo videoprezentace.

FOTOGRAFIE VŽDY POD KONTROLOU

V posledních verzích Windows chyběl nástroj na úpravu fotografií, natož na jejich správu. Uživatelé si museli opatřit některý z placených či volně dostupných programů třetích stran.

Ve Windows Vista ale na uživatele čeká zbrusu nový program Windows Fotogalerie, který slouží k prohlížení, katalogizaci i úpravám fotografií. Poradí si zobrazením veškerých běžných grafických formátů. Snímky uložené na pevném disku můžete jeho pomocí třídit podle data pořízení nebo je opatřovat značkami a vytvářet tak různé skupiny fotografií – přitom nedochází ke změně jejich fyzického umístění na pevném disku. Jeden snímek může být opatřen i více značkami, takže tento systém třídění je mnohem pružnější než pouhé rovnání do pevně daných složek.

Fotografie uložené na pevném disku můžete prohledávat i na základě tzv. informací EXIF. Kromě toho lze snímky hodnotit podobně jako multimediální soubory ve Windows Media Playeru.

Program Windows Fotogalerie neslouží jen k prohlížení a organizaci fotografií. Vedle nástrojů pro vypálení snímků na CD/DVD nabízí totiž také základní funkce pro jejich úpravy. Můžete například nastavit jas a kontrast, odstranit jev červených očí, pohnat si s nastavením barev nebo snímek oříznout.

Uživatelé Windows XP opět nemusí věšet hlavu, protože v sadě Windows

◀ Program Windows Media Player vyniká mimo jiné i schopností komunikace s přenosnými zařízeními.

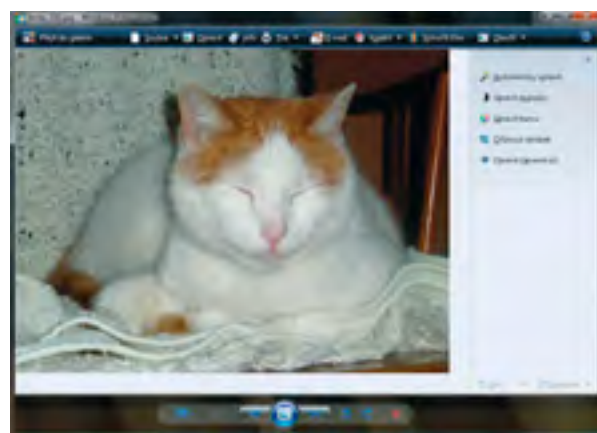
▼ Program Windows Fotogalerie umožňuje obrázky nejen spravovat, ale i upravovat.

Live Suite najdou velmi podobný program Windows Live Fotogalerie.

XBOX 360: NEJLEPŠÍ KAMARÁD

Pokud vlastníte herní konzoli Xbox 360, jistě oceníte bohaté možnosti spolupráce s Windows Vista. Propojíte-li počítač a konzoli, můžete jednoduše sdílet veškerý multimediální obsah. Xbox 360 připojený v obýváku k televizi tak může přehrávat obsah uložený na pevném disku počítače, který je v pracovně, a to i bezdrátově.

Jediným stisknutím tlačítka na ovladači Xboxu 360 můžete otevřít rozhra-

Ve Windows Vista čeká na uživatele program Windows Fotogalerie, který slouží k prohlížení, katalogizaci i úpravám fotografií.

ní Windows Media Center na televizoru a na dálku tak třeba zahájit nahrávání televizního pořadu. V domácnosti

se tak obejdete bez klasického video-rekordéru, ať už je váš počítač umístěn kdekoliv.

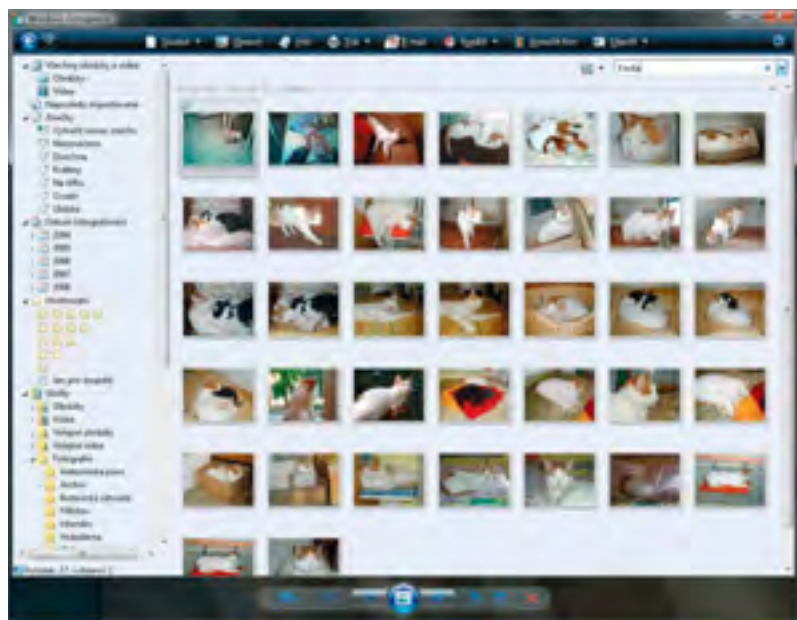
Windows Vista se chlubí i podporou periférií pro Xbox 360, takže doma nemusíte skladovat dva gamepady, stačí vám jeden pro počítač i herní konzoli.

OPRAVDOVÝ MULTIMEDIÁLNÍ KRÁL

Windows Vista reflektují dnešní trendy a na multimediálním počítači, používaném i pro úpravu fotografií, střih videa a pro sledování televize, se určitě neztratí. Odpadá hledání mnoha vzájemně nespolečných nástrojů. Základní multimediální vybava je zahrnuta v ceně systému a jde převážně o praktické a intuitivní nástroje.

Je možné, že v oblasti úpravy fotografií a střihu videa sáhnou nároční uživatelé po dokonalejších programech, ale i tak se Windows Vista v dnešní moderní domácnosti jistě uplatní.

■ Jiří Macich ml., jirka.macich@macich.net

▲ Windows Fotogalerie je šikovný nástroj pro správu obrázků.

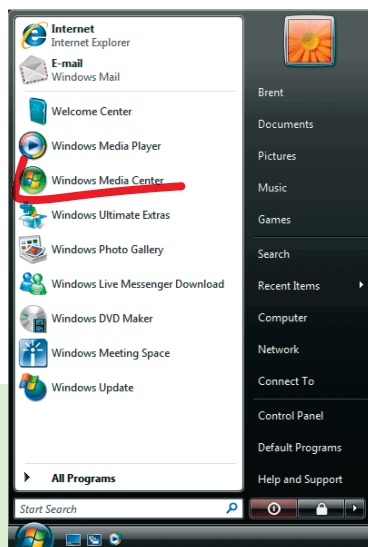

Televize ve Windows Vista

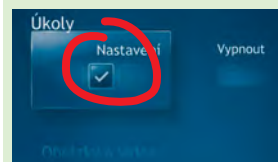

Součástí nového operačního systému Windows Vista je program Windows Media Center, který promění počítač ve výkonný videorekordér. Stačí jen vlastnit kompatibilní zařízení pro příjem televizního vysílání – jeho cena dnes začíná na několika stokorunách.

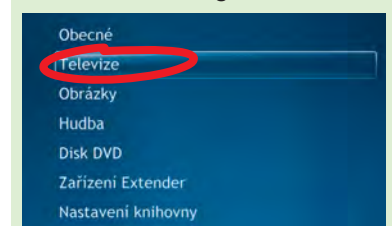
1 Pokud takové zařízení již vlastníte a máte jej podle pokynů v příloženém manuálu nainstalováno ve svém počítači, můžete přikročit k nastavení příjmu televize v programu Windows Media Center, který je součástí Windows Vista v edicích *Home Premium* a *Ultimate*. V hlavním menu najdete položku **Windows Media Center** a klikněte na ni.

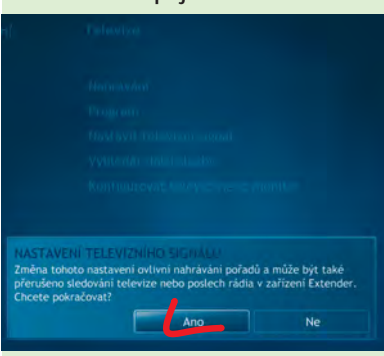
2 Nyní se program Windows Media Center s hlavní vertikální nabídkou rozvine přes celou obrazovku. Pomocí kurzorových kláves najedte na položku **Úkoly**. Dále věnujte pozornost vodorovnému menu: pomocí kurzorové šipky směřující doleva vyberte položku **Nastavení** a stiskněte **Enter**.

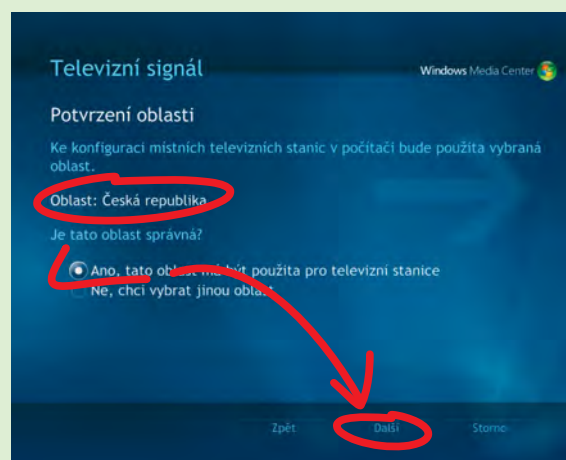
3 Z menu **Nastavení** vyberte podobným postupem jako v předešlém kroku položku **Televize** a z následujícího menu vyberte volbu **Nastavit televizní signál**.

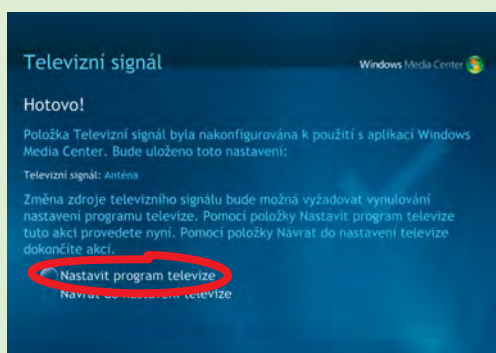
4 Na zobrazený dotaz odpovězte kliknutím na tlačítko **Ano**. Zobrazí se průvodce, který vás provede nastavením příjmu televize.

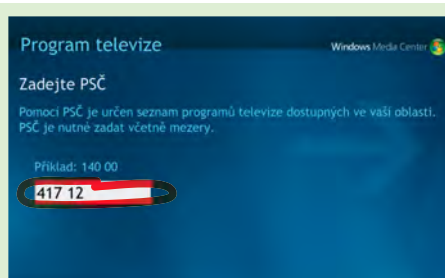
5 Hned v první obrazovce klikněte na tlačítko **Další** vpravo dole. V druhé obrazovce zkontrolujte, zdali je automaticky vybrána oblast Česká republika – tuto volbu potvrďte a klikněte opět na tlačítko **Další**.

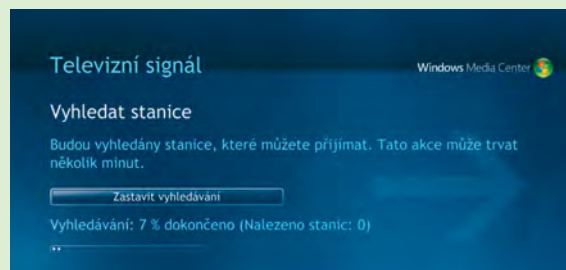
6 Nyní chvíli počkejte, než program stáhne z internetu aktuální data pro nastavení. To může trvat i několik minut (záleží na rychlosti vašeho připojení). V dalším okně sice již bude oznámeno dokončení konfigurace, ale ještě je třeba **nastavit program televize**. Zvolte tedy tuto položku a klikněte na tlačítko **Další**.

7 V dalším průvodci odsouhlasíte použití programu a podmínky. Až k tomu budete vyzváni, zadejte své poštovní směrovací číslo a pokračujte dále, až ke stažení dalších dat z internetu.

8 Nyní zbývá jen naladit televizní kanály. Až v průvodci dojdete k oknu **Televizní signál**, klikněte na tlačítko **Spustit vyhledávání**. Hledání trvá několik minut a jeho průběh můžete sledovat na obrazovce.

9 Po nalezení všech dostupných televizních kanálů klikněte na tlačítko **Další** a potom na tlačítko **Dokončit**. Tím je základní nastavení programu Windows Media Center hotové. ■ Jiří Macich ml., jirka.macich@macich.net

Redakce PPK připravuje ve spolupráci s firmou UPC pravidelný pořad S PPK na internet. Tento pořad můžete sledovat na kanálu UPC Express v síti kabelové televize UPC.

Pořad je vysílán každý den čtyřikrát, a to v 7.15, 9.45, 15.45 a 23.15 hodin.

redakce@ppk.cz

Nainstaloval jsem si z PPK CD 23/2007 program DAEMON Tools, neboť občas si rád zahraji některou z her, ale otravuje mě hledání cédéček. Obrazy disků jsem vytvářel pomocí programu Alcohol 120% – u prvních tří her vše proběhlo v pořádku, ale u čtvrté vypisoval program chybové hlášení „Chyba čtení sektoru...“. Obraz disku byl sice nakonec vytvořen, ale použít jej nelze. Posléze jsem se dozvěděl, že některá CD jsou chráněna proti kopírování. Může být popsán problém způsoben právě tím? A jak bych jej mohl vyřešit?

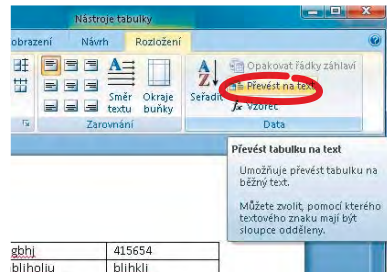
Pokud se jedná opravdu o ochranu CD (to bohužel takhle na dálku nelze ověřit), pak vám poradit nemohu. Je třeba si uvědomit, že „vyřešení tohoto problému“ je protizákonné – autorský zákon odstraňování ochrany proti kopírování vysloveně zakazuje.

Mohu pouze doporučit, abyste zkusil CD jemným suchým hadříkem opatrně vyčistit – existuje určitá naděje,

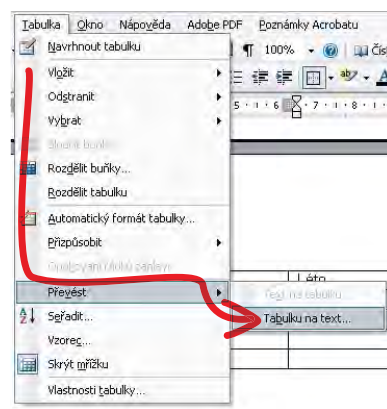
že nejde ani tak o ochranu proti kopírování, jako spíše o znečištění/poškození části CD. Tento problém se při normálním používání CD nemusí projevovat, ale při pokusu zkopírovat celé CD dojde k chybě.

Chtěl bych tabulku vloženou do Wordu odstranit tak, aby zmizela jen tabulka, ale text uvnitř tabulky aby v dokumentu zůstal. Jak na to?

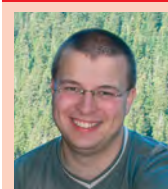
Ve Wordu stačí kliknout (umístit kurzor) kamkoli dovnitř tabulky a pak zvolit příkaz **Převést tabulku na text**. Ve Wordu 2007 najdete tento příkaz v sekci **Nástroje tabulky** (ta se objeví po kliknutí do tabulky; **obr. 1**), a to ve skupině **Data**, která je součástí karty **Rozložení**. Ve starších verzích Wordu je tento příkaz v nabídce **Tabulka** (podnabídka **Převést** – příkaz **Tabulka na text**; **obr. 2**). Pak ještě zvolíte, jak mají být ve výsledku odděleny obsahy původních buněk tabulky, a je hotovo. ■ ihe

◀ Obr. 1

◀ Obr. 2

Za redakci odpovídal Aleš Havlas.

Starší čísla časopisu **Počítače pro každého** je možné do vyprodání zásob objednávat na dobírku, a to na e-mailové adrese dobirky@ppk.cz.

Měl bych pár dotazů/podnětů ohledně záložních zdrojů. Prodejce mi doporučil zdroj APC 800 VA za cca 5 000 Kč, což je celkem hodně a při větším počtu počítačů v domácnosti neúnosné. Na obalu jsem zjistil, že pro standardní PC a LCD monitor je doba provozu cca 45 minut, což je zbytečně dlouho na to, abych PC při výpadku proudu jen v klidu vypnul. Možná by čtenáře zajímalo, jak „velký“ zdroj si pořídit. Dále – na faktuře je text, že běžná životnost akumulátoru je cca 6 měsíců, což je podle mě dost málo. Myslíte si, že potom bude kapacita nulová, nebo bude stačit (třeba za rok) na provoz cca 5 až 10 minut? Dá se zjistit kapacita akumulátoru nějakým programem? Je z hlediska provozu a životnosti lepší nechat záložní zdroj pořád v síti, nebo je třeba jej občas vypnout?

Z osobní zkušenosti mohu doporučit produkt APC Cyberfort (obr. 2), který se vyrábí ve dvou verzích – s kapacitou 550 VA (<http://www.alza.cz/zalozni-zdroj-apc-cyberfort-550va-d82443.htm>) a s kapacitou 700 VA (<http://www.alza.cz/apc-cyberfort-700va-eurozasuvky-usb-powerchute-d82444.htm>). Cena tohoto produktu se pohybuje kolem přijatelných 2 300 Kč (resp. 2 600 Kč). Zařízení má osm zásuvek: čtyři jsou chráněny proti přepětí a zálohovány z akumulátoru (můžete tak k záložnímu zdroji připojit počítač, monitor a třeba i externí pevný disk) a další čtyři obsahují ochranu proti přepětí (využijete je pro připojení tiskárny a podobných zařízení). Tento záložní zdroj přesně splňuje požadavky domácího uživatele – udrží počítač v běhu několik minut až asi půl hodiny. To bohatě stačí na běžné napěťové výkyvy sítě i na krátkodobé výpadky a při dlouhodobějším výpadku to poskytne dost prostoru k bezproblémovému ukončení práce.

Co se životnosti baterií týče, mám pro vás potěšující zprávu. Toto zařízení (resp. jeho starší verzi) používám bez přerušení a bez jakékoli výměny akumulátoru už více než pět let a zařízení stále pracuje stejně spolehlivě. Udávanou životnost považujte tedy (u všech záložních zdrojů) za minimální zaručenou – skutečná životnost je mnohem delší, alespoň při používání v domácnosti. Navíc jsou tato zařízení vybavena elektronickými obvody, které řídí optimální nabíjení a vybíjení akumulátoru a zároveň kontrolují jeho kapacitu. Od uživatele se tedy nevyžaduje žádná spolupráce: zařízení připojíte do sítě, zapnete a dále se o něj nestaráte. Kapacita všech akumulátorů se léty a častým používáním snižuje, ale v případě záložních zdrojů u běžných počítačů je tento proces velmi zdlouhavý, a navíc jak jsem již naznačil, zařízení si samo hlídá, zda má akumulátor dostatečnou kapacitu (pokud klesne pod určitou mez, ohlásí tento fakt uživateli – obvykle nějakým akustickým signálem a/nebo rozsvícením chybové kontrolky).

▼ Obr. 2

Chtěl bych napsat text, který má vypadat jako slovník. Jaký program mám použít, aby se mi slova neposouvala sem tam?

Pro tento případ bych použil buď tabulku ve Wordu, anebo – pokud v textu nebudete používat nějaké složitější formátování – MS Excel (či jiný tabulkový procesor). Tabulkový procesor má výhodu v pokročilejších možnostech třídění tabulek. Navíc hotovou tabulku můžete kdykoli zkopírovat do textového dokumentu a v textovém procesoru jí následně dát konečnou úpravu. ■ ihe

Čím může být způsobeno to, že můj PC umí otevřít a číst všechny soubory uložené na USB flash disku, ale nemí na tento USB flash disk zkopírovat soubory z pevného disku?

Pokud dokážete soubory z USB flash disku číst, ale nikoli je na něj ukládat, zkontrolujte, zda není USB flash disk chráněn proti zápisu. Většina těchto zařízení je vybavena malým mechanickým přepínačem, kterým lze zakázat zápis a ochránit obsah před změnami a před nechtěným smazáním (podobně se proti zápisu daly ochránit diskety). Je-li tato ochrana zmíněným přepínačem aktivována, počítač dokáže soubory z USB flash disku číst (otevírat) a kopírovat, ale nemůže je na něj ukládat ani je z něj mazat.

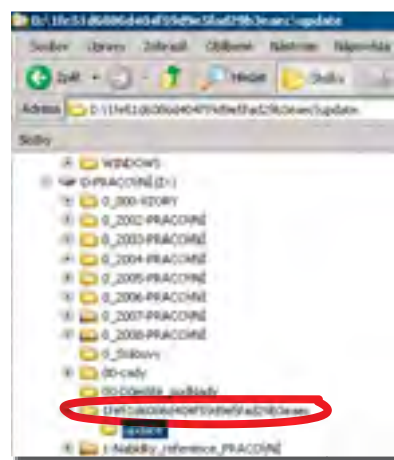
Jestliže váš USB flash disk takovým přepínačem vybaven není, nedokážu odhadnout, v čem je problém. Vyzkoušejte jej případně v jiné zdířce USB, eventuálně v jiném počítači. Zkontrolujte také, jestli je na USB flash disku dostatek volného místa (vzhledem k velikosti souborů, které na něj chcete uložit). Souborů může také formátování USB flash disku – předtím však všechny jeho obsah někam zkopírujte, během formátování bude totiž vymazán! ■ ihe

Potřeboval bych připojit k PC kameru, která má digitální výstup přes rozhraní FireWire. Na PC však konektor FireWire nemám, mám pouze USB. Půjde kamera připojit přes USB? A pokud ne, jak mám problém vyřešit?

Asi vás trochu zklamu, ale kameru s výstupem přes rozhraní FireWire pomocí USB nepřipojíte. Doplnit do počítače rozhraní FireWire však není větší problém, stačí dokoupit příslušnou rozšiřovací kartu určenou pro zapojení do slotu PCI. Tato karta vás přijde cca na 500 Kč – viz <http://www.alza.cz/18842841/firewire-ieee-1394.htm>.

Zhruba od loňského roku se na disk ukládají nějaké automatické složky s aktualizacemi (obr. 3). Na disku C:\ by mi nevadily, ale problém je v tom, že se ukládají na pracovní disk D:\, kde mi překáží. Je možné je přesunout na disk C:\, nebo je mohu smazat?

Složky z obrázku můžete bez obav smazat, jsou to jen dočasné adresáře, do nichž systém odkládá data při instalaci aktualizace. Jakmile je aktualizace dokončena, můžete je klidně odstranit. Systém by to měl konečně dělat sám, ale občas se nedaří...

▲ Obr. 3

Mám nový koníček – stříh videa. Když ale dodělám svůj „minifilmček“ a převedu ho do formátu AVI, pak i osmisekundové video má velikost více než 170 MB! Můžete mi poradit, jak tuto velikost zmenšit?

Bohužel jste neuvedl, ve kterém programu video zpracováváte, takže nelze poradit žádný konkrétní postup. Usuzuji ale, že video ukládáte v nekomprimované podobě. Při exportu videa z programu je tedy třeba zvolit buď jiný formát než AVI, nebo formátu AVI přiřadit nějaký kodek, který zajistí kompresi videa.

Používám program ICQ 6 a potřeboval bych ho odinstalovat. Zkoušel jsem to přes „Přidat nebo odebrat programy“, ale tam zástupce programu nebyl, a ani ICQ odinstalaci nenabízí. Nepomohl mi ani čistící program (CCleaner). Co s tím?

Asi nejjednodušší bude spustit znovu instalaci programu. V lepším případě ona sama pozná, že je aplikace již nainstalována, a nabídne její odinstalaci, v horším případě program znovu nainstalujete – pak se opět objeví zástupci jeho odinstalace (v nabídce Start i v okně Přidat nebo odebrat programy).

VÝHODNĚJŠÍ PŘEDPLATNÉ

K ročnímu předplatnému dárky zdarma.

Výrazná sleva oproti kupování jednotlivých čísel – ušetříte 380 Kč.

15% sleva na předplatné pro držitele studentské karty ISIC nebo ITIC.

Velká sleva předplatného pro školy: škola ušetří 487 Kč za rok!

Každé číslo dostanete do své schránky. Poštovné hradí vydavatel.

JAK OBJEDNAT PŘEDPLATNÉ (PLATÍ V ČR):

- vyplněním objednávky na WWW stránkách časopisu (www.ppk.cz);
- e-mailem na adresu ppk@send.cz;
- faxem na číslo +420 225 341 425;
- odesláním objednáčím lístku z časopisu na adresu
SEND Předplatné, spol. s r. o.,
P.O. BOX 141, 140 21 Praha 4;
- vlastní písemnou objednávkou zaslano na výše uvedenou adresu s uvedením přesného typu předplatného.

ZAPLATIT MŮŽETE PROSTŘEDNICTVÍM:

- námi zasláné složenky na poště;
- převodem z účtu (nutno dodržet variabilní symbol a číslo účtu – oba údaje najdete na faktuře).

MOŽNOSTI DORUČENÍ PŘEDPLATNÉHO:

- poštou jako obvyklá zásilka;
- osobně na adresu: Knihkupectví Corona, s. r. o., Hyberná 24, Praha 1 (pracovní doba: po–pá 10.00–13.00 a 14.00–18.00 hod.).

Reklamacce předplatného lze uplatnit na tel. čísle (v pracovní dny 8–18 hodin): +420 225 985 225 e-mailem (ppk@send.cz) nebo faxem (+420 225 341 425).

ZPŮSOB OBJEDNÁNÍ STARŠÍCH ČÍSEL

E-mailem na adresu ppk@send.cz,
tel.: +420 225 985 225,
poštou na adresu:
SEND Předplatné, spol. s r. o.,
P.O. BOX 141, 140 21 Praha 4.

**39,80 Kč
ZA VÝTISK**

SEDM VYDÁNÍ ZA ROK ZDARMA!

**počítač
pro každého**

Objednávám předplatné **POČITAČ PRO KAŽDÉHO** (zaškrtněte prosím jednu z možností):

- ☐ Celoroční s CD-ROM + flash disk USB Verbatim 1 GB (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – pouzdro na 24 CD) za 995 Kč. Platí jen pro nové předplatitele a pouze v ČR.
- ☐ Celoroční s CD-ROM (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – pouzdro na 24 CD) za 995 Kč/1800 Sk
- ☐ Celoroční s CD-ROM pro školy (na kuponu musí být adresa a razítko školy) za 888 Kč/1530 Sk
- ☐ Pololetní s CD-ROM (12 sešitů, 12 CD-ROM) za 480 Kč/864 Sk

4/2008

Objednávám od čísla

Počet kusů každého čísla

Kupon je platný
pouze do 2. 3. 2008

POZOR! V roce 2008 opět vyjde několik vydání PPK s přílohou DVD. Nepřejete-li si v těchto případech dostávat DVD a chcete-li PPK vždy jen s CD-ROM, zaškrtněte toto políčko.
Chci PPK vždy jen s CD-ROM

- ☐ Osobní odběr v knihkupectví Corona, s. r. o., Hyberná 24, Praha 1
- ☐ 15% sleva pro držitele studentské karty ISIC (s objednávkou předplatného pošlete i kopii karty)

SPŮSOB PLATBY (iba v SR)

MAGNET-PRESS Slovakia:

Časopis můžete uhradit přímo zloženkou typu H. Paličkovým písmem vyplňte zloženku, suma musí zodpovedat cenu, která je uvedená na této stránce. Iné sumy nemôžeme akceptovať. Do správy pre prijímateľa uveďte názov časopisu. Ak chcete platiť prevodom z účtu, zašlite na adresu distribútora písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky a zloženky typu H zasielajte na adresu: MAGNET PRESS SLOVAKIA, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5 tel.: +421 267 201 931-33, e-mail: predplatne@press.sk

Mediaprint-Kapa Pressegrasso:

Na adresu distribútora zašlite písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky zasielajte na adresu: Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3 tel.: +421 (2) 444 588 16, 444 588 21, 444 588 23 fax: +421 (2) 444 588 19, e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Objednávka od Mediaprint-Kapa Pressegrasso prostredníctvom SMS: Pošlite správu s textom OBJ na číslo 0907 680 680 a vyplňte obratom zaslaný objednávkový formulár. Svoje údaje potom zadajte medzi čiarky a odšlite späť na 0907 680 680. Cena SMS podľa bežného tarifu Vášho operátora.
Kódy predplatného:
PPK-CD-SANON ročné: 1800 Sk, kód 31781
PPK-CD-OBAL ročné: 1800 Sk, kód 34671
PPK-CD polročné: 864 Sk, kód 35272
PPK-CD ŠTUDENT ročné: 1530 Sk, kód 34661

Firma

Jméno a příjmení

Ulice, číslo

PSČ Obec

IČO DIČ

Číslo účtu

Telefon/fax

E-mail

Souhlasím s tím, aby mé osobní údaje poskytnuté v rámci předplatného vedlo vydavatelství Vogel Burda Communications, s. r. o. nebo jeho smluvní partner v automatizované databázi předplatitelů, a to i po skončení předplatného. Na mou žádost budou údaje z databáze vyřazeny. Údaje smí být využity v souvislosti s předplatným, k vypracování statistik, k zaslání nabídek a poskytování služeb, výrobků a pořádání akcí pro předplatitele.

ZPŮSOB PLATBY (jen v ČR)

- ☐ Poštovní poukázkou A
- ☐ Fakturou, v takovém případě musí být výše uvedeno Vaše IČO a DIČ. Po úhradě zasíláme předplatitelům daňový doklad.
- ☐ Převodem z bankovního nebo spořicího účtu. V takovém případě vyplňte objednávkový formulář na www.send.cz, systém Vám obratem vygeneruje bankovní spojení a variabilní symbol pro provedení úhrady. Tento kupon nám nepošlejte.

Po obdržení zálohové faktury zkontrolujte správnost všech uvedených údajů, aby Vám mohl být zaslán správně vyplněný daňový doklad. Zjištěné rozdíly nám ihned sdělte na tel.: 225 985 225, fax: 225 341 425, e-mail: ppk@send.cz. Zálohovou fakturu nám nevracujte.

Vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu:

V ČR: SEND Předplatné, spol. s r. o., P. O. BOX 141, 140 21 Praha 4
VS: MAGNET-PRESS Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a. s., odd. inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3

Datum Podpis

PŘEDPLAŤTE SI

PPK CD 5/2008

Na CD 5/2008 najdete plnou verzi výborného programu „Konstruktér kreslených filmů: Noví Brémští“, pomocí kterého snadno vytvoříte vlastní kreslený film včetně titulků, zvuků a hudebního doprovodu. Dále se budeme věnovat např. bezplatným bezpečnostním programům, osobním plánovačům, kalendářům a diářům a nebudou chybět ani pravidelné rubriky Novinky a Zajímavosti.

WINDOWS VISTA: OTÁZKY A ODPOVĚDI

I přesto, že od vydání Windows Vista uplynulo více než rok, vzbuzuje tento operační systém mezi odborníky i uživateli stále vášnivě diskuzi. A jak to tak bývá, v těchto diskuzích se nebojí skalní zastánci různých názorových sku-

pin používat argumenty polopravdivé, až zcela scestné. V příštím čísle se pokusíme uvést formou otázek a odpovědí všechno na pravou míru a poskytneme tak čtenářům objektivní pohled na výhody i nevýhody „nových Windows“.

JAK VYŘÍZNOUT ČÁST FOTOGRAFIE

Někdy se stane, že si prohlédnete fotografie a přitom vás napadne, že pozadí k fotografované věci nebo osobě vůbec nesedí. Bylo by dobré danou část fotografie vyříznout a zasadit do jiného prostředí, nebo pozadí jen upravit tak, aby nerušilo hlavní motiv obrázku. Ukážeme si, jak vyříznout část fotografie v programu Corel DRAW.

PŘEHRÁVAČ FILMŮ V HD ROZLIŠENÍ

V současné době je v oblasti domácí zábavy a videa velmi módním termínem tzv. HD rozlišení. Pro přehrávání obrazu v tomto rozlišení jsou určeny televizory, které dokážou zobrazovat v rozlišení 1 280 × 720 bodů nebo v tzv. plném rozlišení 1 920 × 1 080 bodů, a nezbytný je také vhodný přehrávač. V příštím vydání PPK vám představíme přehrávač disků Blu-ray, který plné HD rozlišení podporuje.

FOŤTE DO DÁLKY

V řadě situací se vám může hodit, když váš digitální fotoaparát umí co nejvíce přiblížit vzdálené objekty. V příštím čísle vám proto přineseme test několika zajímavých ultrazoomových fotoaparátů s elektronickým hledáčkem.

počítač pro každého

Toto číslo vyšlo 18. 2. 2008

ISSN 1212-0723 MK ČR E 7931

Vydává: Burda Communications s. r. o.

Tel.: 225 018 566

Jednatel: Ing. Pavel Filipovič

Publisher: Ing. Jiří Palyza

Šéfredaktor: Ivan Heisler (ihe)

Redakce (redakce@ppk.cz):

Aleš Havlas (aha), Jan Jírovec (vrba),
Marek Kuřina (mak), Martin Semrád (mse),
Miroslav Ziegler (mzi)

Grafická úprava: Michal Rett, Helena Bodláková

Foto: Martin Tryšček

Jazyková úprava: Richard Straberger

Externí spolupracovníci:

Marie Franců, Jiří Lapáček, Jiří Macich,
Milan Pola, Martin Taneček, Martin Ziegler

Osvit a tisk: TISKÁRNA REPROPRINT, s. r. o.

Předplatné: SEND Předplatné, spol. s r. o.,

P.O. Box 141, 140 21 Praha 4

tel.: 225 985 225 (prac. doba 8–18 hod.)

fax: 225 341 425

e-mail: ppk@send.cz

Předplatné na Slovensku:

Magnet-Press Slovakia, s. r. o.,
Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5

tel.: +421 267 201 931

fax: +421 267 201 910

e-mail: predplatne@press.sk

Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a. s.,

oddelenie inej formy predaja,
Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3

tel.: +421 244 458 816

fax: +421 244 458 819

e-mail: predplatne@abomppka.sk

Inzerce (inzerce@ppk.cz): Zuzana Hošková

tel.: 225 018 762

fax: 225 018 600

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje:

ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1

V prodeji síti rozšiřuje:

V České republice: Mediaprint & Kapa Pressegrasso, s. r. o.

Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

© Burda Communications s. r. o., Praha

Thámova 221/7, 186 00 Praha 8

IČO 45280681

Vydavatelství Burda Communications s. r. o.

vydává časopisy Chip, Level, Mediashop, Next Level,

Počítač pro každého.

Sídlíme na adrese: Na Florenci 19, 110 00 Praha 1,

recepce A, 5. patro.

Za původnost a obsahovou správnost příspěvku ručí autor. Právní režim autorských děl nabídnutých redakci se řídí zejména autorským zákonem č. 121/2000 Sb. a dalšími českými právními normami. Rukopisy redakce nevrací. V případě přijetí díla k uveřejnění redakce autora o této skutečnosti uvede. Tím nabývá vydavatel práva k šíření přijatého díla časopiseckou formou včetně možnosti zveřejnění na WWW stránkách časopisu, vydání na CD-ROM nebo jiným způsobem v elektronické podobě. Autorská odměna bude poskytnuta jednorázově do pěti týdnů po prvním uveřejnění příspěvku ve výši určené interním sazebníkem a zahrne i odměnu za případné vydání díla v elektronické podobě. Všechna práva k uveřejněným dílům jsou vyhrazena. Přetisk, přepracování, překlad do jiného jazyka a jiné užití díla nebo jeho části, jakož i zařazení díla do jiného díla (souborného, spojení s dílem jiným, zařazení do jakékoliv formy elektronické publikace ap.) bez souhlasu vydavatele jsou zakázány. Autorské právo k časopisu a navazujícím elektronickým publikacím vykonává vydavatel.

SEZNAM INZERCE

100MEGA Distribution, Brno	7
BMI, Praha	47
Eset software, Praha	5
IMPACT COMPUTERS, Praha	15
Peugeot Česká republika, Praha	2. obálka
Segafredo Zanetti CR, Praha	11
Solid Czech, Hradec Králové	17
VARTA Baterie, Česká Lípa	3. obálka
VERBATIM, Eschborn	4. obálka
Vodafone Czech Republic, Praha	9